

Khoshal, Hijrat, Saheli in Abrah

MARJAN KEMPERLE

Khoshal in Hijrat sta včeraj dopoldne s pribežniškim prijateljem Gull Khanom postala pred avtobusnim postajališčem pred župniščem v Ribiškem naselju. Vsi trije so prispele iz Afganistana, zaprosili za azil in od oktobra domujejo v Devinu-Nabrežini.

Domačini so jih lepo sprejeli, zanje organizirali tudi tečaj italijanščine, tako Khoshal že odgovarja v italijanščini »poco-poco«. Prav ta teden je v župniški dvorani odprta razstava fotografij, ki so jih priseljenci posneli z mobilnimi telefoni, iz katerih je mogoče uvideti njihov pogled na kraj, ki jih je posinovil.

Ko je malo po 10. uri privozil avtobus, so vstopili in se odpeljali proti mestu.

Kaki dve uri prej je na Prosek pripeljal drug avtobus, iz Reggio Calabrie. Iz njega je - v veliko začudenje domačinov - izstopilo 53 priseljencev. Vsi so iz Afrike, Eritreje in Somalije. V naše kraje jih je naplaval zadnji val izkrcanj na Siciliji.

Karabinjerji in policisti so jih pospremili v poslopje blizu Kulturnega doma. Italijanščine ne poznajo, kvečjemu kako angleško besedo. Tako je Saheli z balkona nad napisom Prosecco Doc s kretnjo spraševal po cigareti. Abrah po hrani.

Ograja balkona jih je ločila od ljudi na cesti, ki so zvedavo obračali pogled nanje.

Kaj bo z njimi, ni znano. Koliko časa bodo ostali na Proseku in Kontovelu, niti. Kakšen bo odziv vaščanov, bo povedal čas.

Izkušnja iz Ribiškega naselja vliva vsekakor kanček upanja.

ITALIJA - Poslanski volilni zakon vse bolj razburja

Opozicija proti Renziju Velike napetosti v DS

V Liguriji sodno obvestilo za predsedniško kandidatko

150-LETNICA - Dolg niz prireditev

Fabianijevo leto

Obširno o njegovem liku in delu ter tudi o polemikah današnjih dni

LJUBLJANA - V Ljubljani, Gorici, Štanjelu in drugod so že v teku številne prireditve ob 150-letnici rojstva velikega arhitekta Maksa Fabianija. Njegovemu liku, osebnosti zgodbi in stvaritvam, razstavam ter tudi polemikam o njegovem položaju v obdobju fašizma posvečamo dve strani današnjega dnevnika.

Na 10. in 11. strani

RIM - Priprave na odobritev novega volilnega zakona za poslansko zbornico (t.z. Italicum) je še dodatno razburkala itak že razburkane vode v italijanski politiki. Predsednik vlade Matteo Renzi je sinoči zagrozil z odstopom, če poslanci Demokratske stranke ne bodo podprli novih volilnih pravil, leva in desna opozicija pa očitata Renziju, da ima za bregom parlamentarno zaupnico v zvezi z volilno zakonodajo. Parlamentarci SEL, Severne lige, Forza Italia in Fratelli d'Italia menijo, da bi v tem primeru zaupnica pomenila neke vrste državni udar.

V Liguriji so sodniki včeraj poslali sodno obvestilo kandidatki DS za predsednico Dezele Raffaelli Paiti, ki je bila med lanskimi katastrofalnimi poplavami v Genovi odgovorna za civilno zaščito.

Na 18. strani

ZAHODNI KRAS - Prispeli so iz Reggio Calabrie

Priseljenci na Proseku

Prihajajo iz Eritreje in Somalije, 53 jih je, začasno bodo nameščeni na Proseku in Kontovelu

PROSEK - Včeraj zjutraj je iz Reggio Calabrie prispelo na Prosek 53 priseljencev iz Eritreje in Sirije, starih od kakih 15 do 30 let. Namestili so jih v poslopju zraven Kulturnega doma Prosek-Kontovel, nekaj pa bo preseljenih tudi v poslopje na Mejdulah na Kontovelu. S policijskim furgonom so jih izmenično odpeljali na tržaško kvesturo, kjer so jih legitimirali, ni pa znano, koliko jih je zaprosilo za politično zatočišče. Njihov prihod je presenetil domačine, ker je bil povsem nenapovedan in nepričakovan.

Na 4. strani

NAŠ INTERVJU Civardi: 23 let na Primorskem dnevniku

TRST - »Na Primorski dnevnik sem naročen od prvega dne po upokojitvi in sem tudi član zadruga. To je še vedno dober časopis, na katerega sem zelo navezan«. To je povedal Aleksij Civardi, ki je bil 23 let zaposlen kot grafični delavec v stavnici Primorskega dnevnika. Upokojil se je leta 1986, od takrat pa prejema na dom vsak dan izvod časopisa. Z njim začnemo niz pogovorov ob 70. obletnici začetka izhajanja Primorskega dnevnika.

Obnova knjižnega središča v polnem teku

Na 5. strani

Bolzonello podpira sporazum o Proseccu

Na 5. strani

Patrulje nad težki promet po Gorici

Na 12. strani

Podjetnikom bo čez mejo odslej lažje

Na 13. strani

Zaman sta želela roditi hčerko v Šempetru

Na 13. strani

PORDENON V slabem mesecu dni že drugi dvojni umor

PORDENON - V slabem mesecu dni se je v Pordenonu zgodil že drugi dvojni umor, potem ko so preteklega 17. marca pred športno palačo ustrelili Trifoneja Ragoneja in Tereso Costanza. V noči na sredo je maroški državljani Abdelhadi Lahmar v njihovem stanovanju umoril ženo Tourio Errebaibi in sedemletno hčerko Hibo, potem pa se je sam predal policiji. Vse kaže, da je bil umor zadnje tragično dejanje zgodbe družinskih preprirov in nasilja.

Na 3. strani

Standardni projekt

Analiza, izvajanje in razvoj zaščite narodnih skupnosti v Sloveniji in Italiji

Progetto finanziato nell'ambito del Programma per la Cooperazione Transfrontaliera Italia-Slovenia 2007-2013, dal Fondo europeo di sviluppo regionale e dai fondi nazionali. Progetto cofinanziato in okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev

Vabimo vas na

PRVI DEL ZAKLJUČNEGA POSVETA PROJEKTA

Jutri, 17. aprila 2015, ob 8.30

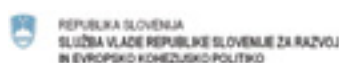
Velika dvorana Trgovinske zbornice - Borzni trg 14, Trst

Program:

ŠTEFAN ČOK: Konflikt, sožitje, integracija: večine in manjšine med Italijo, Slovenijo in severnim Jadranom 1945-2015. V slovenščini.

ANDREA BARTOLE: Pravna zaščita avtohtonih manjšin v Evropi. Slovenska manjšina v Italiji. Italijanska manjšina v Sloveniji. V italijanščini.

Na dogodku bodo sodelovali dijaki tržaških slovenskih višjih srednjih šol in italijanskih višjih srednjih šol iz Slovenije.

PAHOR HOTEL & RESTAURANT

17. april 2015

Simfonia špargljev, brščik in belušev

Entrée Frtaljšica z divjimi šparglji Vitivska kmetije Lupinc	Glavne jedi Pečeno stegno divjega prašiča s kremo iz divjih špargljev in zelenih belušev Solatka s hrustljavimi belimi beluši Rdeče kmetije Pahor
Predjed Gratiniran zavitek iz kuhanega pršuta, divjih špargljev in zelenih belušev Soufflé iz zelenih belušev na grahamem zrcalu Parmigiana z belimi beluši Malvazija kmetije Kante	Sladice Belušev mousse z jagodno omako Rumeni moškat
Prve jedi Kremna juha iz belih belušev Omleta z zelenimi beluši in Jamarjem Malvazija kmetije Zidarich	40 € po osebi max. 40 gostov *Cena vključuje vsa navedena vina

Informacije in rezervacije 0481 410121 - Ul. 1. maja 14, Jamlje
www.hotelpahor.com - info@hotelpahor.com

LJUBLJANA - Pobuda slovenskega predsednika

Pahor s predstavniki manjšine pred uradnim obiskom Mattarelle

Italijanski državni poglavar bo 22. aprila na obisku v Ljubljani in dan kasneje v Zagrebu

LJUBLJANA - Na povabilo predsednika republike Boruta Pahorja bo prihodnjo sredo, 22.4., na uradnem obisku v Sloveniji italijanski predsednik Sergio Mattarella. To bo prvo srečanje predsednikov, od kar je Mattarella v začetku februarja nadomestil Giorgia Napolitana. Kmalu po začetku njegovega sedemletnega mandata sta se predsednika sicer pogovarjala po telefonu in se dogovorila, da bosta nadaljevala dinamiko sodelovanja, kakršno sta državi imeli v času prejšnjega italijanskega predsednika. Ob tem sta poudarila pomen medsebojnega zaupanja, iskrenosti in dialoga za odnose med sosednjima in prijateljskima državama.

Sosednja Italija je za Slovenijo zelo pomemben gospodarski partner - najpomembnejši na področju turizma, drugi na področju zunanje trgovine in tretji investitor. Državi sodelujeta na vrsti področij. V ospredju je ves čas vprašanje slovenske narodne skupnosti v Italiji. Pahor se je sicer prav včeraj v luči obiska italijanskega predsednika srečal s predstavniki slovenske manjšine v Italiji.

Slednji so Pahorja seznanili z aktualnim položajem slovenske narodnostne manjšine v Italiji ter ugotovitev, da se generalno njihov položaj izboljšuje, vendar bi lahko nepravilno izvajanje sistemskih reform v Italiji ogrozilo uresničevanje njihovih dosežanih pravic. Pri tem so še posebej izpostavili spremembo volilnega sistema za poslansko zbornico in uveljavljanje reforme lokalne avtonomije oziroma povezovanja občin v Furlaniji Julijski krajini. Pahor je dejal, da bo sogovorniku, italijanskemu predsedniku predstavil pomen slovenske narodne manjšine v Italiji in ga zaprosil za posluš pri reševanju vprašanj, ki pomembno vplivajo na njihov položaj in delovanje. V zvezi z obiskom v Sloveniji je Mattarelli spomenico poslal podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovce.

Po Ljubljani, kjer se bo sestal tudi s predstavniki vlade in parlamenta, bo Mattarella obiskal Zagreb. V četrtek, 23. aprila ga bo tam sprejela nova predsednica Kolinda Grabar Kitarović.

Predsednik Borut Pahor s predstavniki slovenske manjšine v Italiji

FOTO
DANIEL NOVAKOVIČ -
PREDESEDSTVO
REPUBLIKE (STA)

LJUBLJANA - Obisk znanega režiserja Michaela Moora

»Slovenija ni Slovaška«

Srečanje s predsednikom Borutom Pahorjem in stališče o slovenskem zdravstvu

LJUBLJANA - Znani ameriški režiser Michael Moore, ki se te dni mudi v Sloveniji, se je včeraj sestal s predsednikom republike Borutom Pahorjem. Kot je povedal novinarjem po srečanju, je nad Slovenijo navdušen, prav tako mu je všeč slovenski predsednik, ki se zavzema za skupno dobro. Moore se je sprva pošalil na račun pogoste zamenjave Slovenije in Slovaške. Kot je dejal, se je sestal tudi s predsednikom Slovaške in spoznal njegovo zlato ribico Princesko I. Na vprašanje, kaj mu je prišepnila, je dejal, da mu je svetovala, naj verjame vse, kar mu predsednik pove.

Moore je nato pojasnil, da se že več let zanima za Slovenijo in jo je nameraval obiskati že pred začetkom snemanja zadnjih dveh filmov. Že med sne-

Režiser Michael Moore

manjem filma o ameriškem zdravstvenem sistemu ga je namreč zanimal slovenski zdravstveni sistem: »Zanimalo me je, kako je tako majhen narod zmožen skrbeti za svoje prebivalce na način, ki je prijazen in pošten.«

Še posebej se mu zdi zanimivo, kako lahko majhna država, ki nima nafte ali

drugih virov, toliko naredi za svoje ljudi. To bi lahko bilo po njegovem mnenju zagotovo nekaj, kar bi lahko bilo Američanom v navdih. Pri tem se mu zdi popolnoma običajno, da smo prebivalci Slovenije kritični do svojega sistema, saj živimo v njem. A sam kot zunanji opazovalec meni drugače.

Moore, kot poroča spletno Delo, se je dotaknil tudi slovenskega izobraževalnega sistema, ki nudi brezplačno šolanje. »V ZDA študenti končajo izobraževanje z dolgom v višini 20.000, 30.000 ali celo 100.000 dolarjev,« je dejal ter se vprašal: »Zakaj bi 22-letnike poslali v svet s takšnimi dolgi? Menim, da to ni najboljša ideja.« Pojasnil je tudi, da izobraževanje v času njegovega šolanja ni bilo tako drago.

V Kopru in na TV Slovenija film o Antonu Ukmarju

KOPER - Kakor kroglja po Evropi je dokumentirano - animirani televizijski film o Antonu Ukmarju, ki je nastal v koprodukciji RTV Slovenija. Gre za 50 minutni film v slovenskem, italijanskem in angleškem jeziku, ki je posvečen življenju partizana in političnega delavca Antona Ukmarja. Dokumentarni film osvetljuje njegovo zanimivo življenjsko pustolovščino in se s filmskim raziskovanjem ozre skozi črno-belo sliko osrednjega lika v filmu, ki je bil v očeh nekaterih junak, v očeh drugih pa terorist. Predpremiere filma bo jutri, 17. aprila, ob 19. uri na Osnovni šoli Antona Ukmarja v Kopru. Vsi, ki bodo predpremiro zamudili, pa si bodo lahko dokumentarni film premierno ogledali 28. aprila, ob 21. uri na 1. programu Televizije Slovenija in 30. aprila, ob 23. uri na Televiziji Koper-Capodistria.

Zbornik Sila spomina

SENOŽEČE - V soboto, 18. aprila, bodo ob 18. uri v dvorani Rudolfa Cvetka v Senožčah predstavili zbornik Sila spomina, v katerem so prvič zbrane vse publikacije, ki so izšle v obdobju 1965-1991 v KS Senožče, KS Štjak in KS Vrabče. Slavnostni govornik bo akademik Ciril Zlobec, v kulturnem programu bodo sodelovali učenci domače podružnične šole in MePZ Senožče. Prireditveb bo povezovalka Tjaša Škamperle.

Kulinarični večer v Komnu

KOMEN - Knjižnica Komen bo jutri ob 18.30 gostila srečanje s kulinariko. Dr. Janez Bogataj bo spregovoril o načinih razvijanja in promoviranja domače kulinarčne tradicije kot dodani vrednosti turistične destinacije. S primeri dobrih praks v Sloveniji in v tujini bo nakazal, katere možnosti ima v tem smislu kraška regija. Njegova sogovornica, dr. Romana Marinšek Logar, bo predstavila nekatere primere kraške kuhinje, Martina Kafol (urednica pri Založništvu tržaškega tiska in idejni vodja Kulinarifesta) pa bo predstavila založniški projekt z znamko Kulinarit.

Tržačana trčila pri Kopru

KOPER - Policijska uprava Koper je v torek ob 18.55 prejela obvestilo o prometni nesreči v križišču na Bivju. Voznik osebnega avtomobila, 76-letni Tržačan, je v krožišču izsilil prednost 26-letnemu vozniku motornega kolesa, prav tako iz Trsta. Motorist je padel, lažje poškodovanega so odpeljali v izolsko bolnico. Povzročitelju so policisti izdali plačilni nalog.

REZIJA - Namensko društvo zbira prispevke za obnovo stavbe

V tipični rezijanski hiši na Solbici nastaja Muzej rezijanskih ljudi

REZIJA - Društvo Muzej rezijanskih ljudi še vedno zbira sredstva za obnovo prostorov v stari tipični rezijanski hiši na Solbici, v kateri bodo uredili muzej, kot je na sobotnem občnem zboru ZSKD povedala predsednica društva Luigia Negro. Ko bo poslopje obnovljeno, bosta imela tam svoj sedež tudi ZSKD in KD Rozajanski dum.

Kulturno društvo »Muzej rezijanskih ljudi« je bilo ustanovljeno leta 1995 in se med drugim ukvarja z zbiranjem, hranjenjem in urejanjem, tudi v obliki razstav, ročnih izdelkov, predmetov in dokumentov, ki prispevajo k spoznavanju in promociji skupnosti v dolini pod Kaninom.

Delovanje društva, ki opravlja funkcijo izobraževalne in raziskovalne ustanove, je namenjeno tudi odkrivanju in krepitvi njene identitete. Že ob svoji ustanovitvi si je društvo kot cilj zadalo nakup tipične rezijanske hiše, da

bi v njej uredili muzej, v katerem bi med drugim prikazali, kako so nekoč zgledale stare rezijanske hiše. Ta želja se je uresničila, ko so kupili staro hišo na Solbici februarja 2013. Stavba je bila deloma že obnovljena po potresu, vendar pa potrebuje še veliko popravil.

Prispevek je društvu že dodelila tudi Dežela Furlanija Julijska krajina, in sicer za del, ki bo namenjen nesnovni dediščini. Januarja so začeli z obnovo male hišice na dvorišču, ki so jo pred kratkim tudi zaključili. Nujno pa je treba popraviti streho osrednjega poslopja. V hišici, kjer bo stalna muzejska razstava, nameravajo v pritličju namestiti rekonstrukcijo tipične kuhinje, v zgornjem nadstropju, ki bo dostopno po zunanjem stopnišču, pa spalnico. V glavnem poslopju so potrebna določena zidarska dela, obnoviti je treba napeljave, pod, vrata in okna. Zunanji del naj bi ostal nespremenjen ozi-

roma bi kvečjemu dodali kak element, ki je tipičen za rezijansko arhitekturo. Dvorišče bo urejeno tako, da bodo lahko tam gostili najrazličnejše kulturne prireditve.

V hišici želijo torej urediti manjšo stalno razstavo, medtem ko bo v osrednji stavbi dovolj prostora za različne tematske začasne razstave. Društvo je v teh letih kot prvo v dolini upravljajo zbirko predmetov, ki je s časom stalno rasla, tako da bo predstavljala dobro osnovo za pripravo tematskih razstav. (NM)

Bančni podatki za prispevke:
IBAN: IT 25 V 07085 77460 033210027056 - SWIFT: CCRTIT2TK00, Banca CrediFriuli - Filiale di Resia. Naslovljen na: Associazione Culturale 'Museo della Gente della Val Resia', Via Udine, 12 33010 Prato di Resia (UD). Namen: offerta pro casa-museo / prispevek za hišo-muzej.

Hiša na Solbici, ki jo preurejajo v sedež Muzeja rezijanskih ljudi; levo na dvorišču že obnovljena mala hišica

DEŽELNI SVET - Stališča Dipiazze in odbornice Santorove

Vinjeta za Markovec krši Osimsko pogodbo? Dežela se noče vpletati

TRST - Avtocestna vinjeta za vožnjo skozi novi predor Markovec (odprli ga bodo v prihodnjih tednih) ni predmet polemik le v Istri, temveč tudi na Tržaškem. Vprašanje je v deželni svet s sprožil nekdanji tržaški župan Roberto Dipiazza, ki ocenjuje, da je uvedba vinjete ne samo skozi tunel, temveč na celotnem slovenskem obalnem pasu, v nasprotju z Osimskim sporazumom ter s posledičnim dogovorom o gospodarskem sodelovanju med Italijo in tedanjo SFRJ. Na Osimo so se v ostri izjavi proti uvedbi vinjete za predor sklicevali tudi župani Kopra, Izole in Pirana.

Dipiazza, podobno kot istrski župani, navaja primer t.i. tržaške hitre ceste (ali obvoznice), ki je prevozna brez plačila. Pri tem naj ne bi šlo le za krčenje načela recipročnosti, temveč tudi za duh Osimske pogodbe, ki spodbuja mobilnost in povezovanje ljudi ob danes že bivši meji. Italijansko avtocestno podjetje ANAS je za tržaško hitro cesto hotelo uvesti cestnino, a ji je rimska vlada na pritisk lokalnih uprav leta 1999 to namero preprečila prav sklicujoč se na Osimo. ANAS je bil takrat namreč prisiljen avtocesto od Moščenic do meje prekatégorizirati v državno cesto, kar bi morala - tako Dipiazza - z obalno avtocesto narediti tudi Slovenija. Pristopno slovensko ministrstvo sicer načelno podpira prekatégorizacijo te (avto)ceste in torej Markovec brez vinjete, področna zakonodaja pa naj bi to preprečevala.

Roberto Dipiazza

In kaj o tem meni Dežela? Odbornica Mariagrazia Santoro pravi, da se ponavlja zgodba iz leta 2009, ko je Slovenija uvedla avtocestne vinjete. Dežela je takrat na zahtevo Pokrajine Trst na to opozorila italijansko zunanje ministrstvo, stvar pa je padla v vo-do, ko je Evropska komisija razsodila, da Slovenija z vinjetami ni kršila evropske zakonodaje o pravičnem in nediskriminatornem sistemu cestninjenja. V Rimu so tedaj neuradno dali razumeti Furlaniji-Juljski krajini, naj se ne vpleta v to problematiko, ki naj bi bila v domeni diplomatsko-političnih odnosov med Rimom in Ljubljano.

Dežela je spričo dogajanje po besedah odbornice Santorove prišla do zaključka, da sodi sistem avtocestnega cestninjenja med izključne pristojnosti državnega zakonodajalca. Ta vsekakor ne sme in ne more kar tako spregledati mednarodnih pogodb. Predvsem tistih, ki spodbujajo čezmejno prometno povezovanje in mobilnost.

Uprava FJK, ki o cestnini za predor Markovec ni bila obveščena, nima pri tem praktično nobenega »manevrskega prostora«, bo pa Santorova na to opozorila nedavno ustanovljeni skupni odbor Slovenija-FJK. »Morda bi v sklopu odbora preverili možnost popustov pri nakupu avtocestnih vinjet za prebivalce nekdanjih mejnih območij,« je v deželni parlamentu dejala odbornica. Popuste oziroma ukinitve vinjet je za prebivalce tržaške pokrajine in Istre svoj čas zahteval tudi pisatelj Boris Pahor.

Za kroniko naj dodamo, da slovenska avtocestna družba Dars v času gradnje priključkov ob novem predoru ne bo zahtevala vinjete za vožnjo po hitri cesti Izola-Koper do drugega izhoda za Koper.

S.T.

Gradbinci opravljajo zadnja dela pred odprtjem predora Markovec

FOTODAMJ@N

PORDENON - V slabem mesecu dni že drugi dvojni umor

Prepir s tragičnim izidom

V noči na sredo je maroški priseljenec Abdelhadi Lahmar s sekiro in nožem pokončal ženo in hčerko

PORDENON - V noči na sredo je Pordenon, potem ko je bilo preteklega 17. marca mesto priča dvojnemu umoru Trifoneja Ragoneja in Terese Costanza, za katerega še vedno niso našli krivca, pretresel nov krvav dogodek. Tudi tokrat je prišlo do dvojnega umora, ki pa se je zgodil v družinskem krogu, v družini maroških priseljencev. Do tragedije je prišlo okoli 3. ure ponoči v stanovanju v Ul. San Vito, kjer se je vnel prepri med 40-letnim Abdelhadijem Lahmarjem, ki v Italiji živi že leta z rednim dovoljenjem za bivanje, a je trenutno brezposeln, in njegovo 30-letno ženo Tourio Errebaibi, ki je v preteklosti delala kot natakarica v nekaterih restavracijah v mestnem središču. Po rekonstrukciji preiskovalcev je Lahmar svojo ženo najprej porinil na zakonsko posteljo, nato pa jo večkrat (menda dvanajstkrat) udaril s sekiro. Potem se je napolnil v sobo, kjer je spala njuna sedemletna hčerka Hiba, in tudi njo pokončal z nožem. Po umoru je šel v kuhinjo in sam telefoniiral reševalcem službe 118 ter mirno počakal na prihod reševalcev in policije, kateri se je predal brez upiranja.

Moškega so na pordenonski kvesturi zasliševali več ur, vendar vsaj zaenkrat ni še obrazložil svojega dejanja. Kaže pa, so bila

Truplo Tourie Errebaibi peljejo iz stanovanja, kjer se je zgodil umor

ANSA

kreganja med zakoncema precej pogosta, Touria je tudi razmišljala o ločitvi, ker se je bala moža, ki se je že večkrat nasilno vedel do nje in ji grozil, prav tako se je bala, da bi Lahmar odpeljal hčerko v Maroko. Zadnjič se je na karabinerje obrnila v ponedeljek, ravno včeraj pa bi se bila morala zglasti pri so-

cialni službi, kjer je nameravala zaprositi za zaščito in začasno stanovanje. Vse to po pripovedovanju karabinerjev in znancev, med katerimi je bila tudi Dafna Charuk, mati mlade Sane Dafani, ki jo je bil leta 2009 v Azzanu Decimu oče Kataoui zabodel, ker je bila izbrala zahodni način življenja.

POGOVOR - Milan Bufon, predsednik Slovenskega raziskovalnega inštituta

»Krovni organizaciji, največji dvojnik«

Izhodišče za pogovor Bufonova ocena na okrogli mizi o manjšini v očeh mlade generacije, češ da krovni organizaciji ne izvajata krovnosti

TRST - So stavki, ki se zapišejo v stvarnost, kot se je zapičila puščica Wilhelma Tella v znano jabolko.

Tako misel je izrekel predsednik Slovenskega raziskovalnega inštituta Milan Bufon na petkovi okrogli mizi o manjšini v očeh nove generacije. »Krovni organizaciji si ne zaslužita tega naziva, ker krovnosti ne izvajata,« je izjavil.

Od kod spoznanje, da krovni organizaciji ne izvajata krovnosti?

Spoznanje je relativno staro. Že za časa tako imenovane tranzicije v devetdesetih letih preteklega stoletja se je bivša edina krovna organizacija odmaknila od izvajanja krovnosti, to je od povezovanja elementov na področjih delovanja manjšine in od načrtovanja razvoja manjšine.

Edina krovna?

Govorim o Slovenski kulturno gospodarski zvezi. Že ob koncu osemdesetih let se je začela izključno posvečati finančno-ekonomskim dejavnostim. To je bila prioriteta, vse ostalo je bilo na stranskem tiru. Od tistega trenutka naprej nimamo več tiste krovnosti, ki smo jo poznali v začetku in ki je bila za tiste čase, lahko rečem, zelo inovativna in zelo uspešna.

V začetku: kdaj?

V začetku šestdesetih let. Takrat je krovna izvajala povezavo med kulturo in gospodarstvom. V določenem trenutku pa se je ta povezava prekinila.

Zakaj?

Delno zaradi pritiska iz Slovenije ob koncu

Milan Bufon

FOTODAMJ@N

osemdesetih let, ko so želeli - in kot se še danes dogaja, to je pač neka neprestana slovenska mentaliteta - bivše krivice na nek način popravljati, a s tem popravljanjem so ustvarili nekatere nove.

Kateri je bil cilj tega pritiska?

Integriranje katoliškega dela o oblasti. Po mojem pa je bila to izgubljena priložnost.

Zakaj?

Namesto da bi prišlo do povezanosti v bolj smiselni sistem, se je vsak zabarikadiriral na področja, ki jih je bolj obvladoval.

Na primer?

SKGZ je obvladovala finančno-ekonomska področja, podjetja, Tržaško kreditno banko, ki je potem propadla; Svet slovenskih organizacij je v glav-

nem deloval in še danes deluje primarno za svoje izvirne članice, za prosvetna društva in kar sodi v osnovni sistem katoliške organiziranosti.

Pravite, da je vsak le skrbel za svoje?

Ne ena ne druga krovna nista bili zainteresirani za tako imenovane primarne organizacije, tiste, ki naj bi bile skupne, kot smo mi, Slovenski raziskovalni inštitut. Te organizacije so ostale na čistini, v sredini med eno in drugo krovno, in ker niso bile ne od ene ne od druge, so bile praktično »nikogaršnje«. Ta sistem je še danes pri nas prisoten.

Katere so posledice takega sistema?

Ne znamo biti skupaj; ne znamo načrtovati. Danes je to še bolj potrebno kot pred leti, ker je položaj bolj kompleksen. Srečujemo se s čisto novim okoljem, ko nimamo več zunanjih sovražnikov. Paradoksalno bi lahko rekel, da je dobro imeti zunanje sovražnike.

Zakaj?

Ker se potem bolj integriraš znotraj sebe. Brez zunanjega sovražnika postaja življenje vse bolj lagodno, nepovezano.

Kaj bi morali krovni organizaciji storiti?

Predlagal sem sistemček z evropskim zgledom. Če so začeli nekdanji sovražniki v Evropi sodelovati, zakaj ne bi to lahko storili tudi mi? Torej: različnosti na bazi obstajajo, in prav je da obstajajo, to je srž pluralizma. A vrh bi moral nato biti sposoben te različnosti združiti in iz tega nekaj skupnega storiti. To nam manjka. Mi smo na bazi zelo bogati in

pluralni, ostajamo pa še vedno preveč razbiti oziroma nesposobni načrtovanja na vrhu.

Kako priti do tega?

Obstajajo različni modeli. Volitve bi bile verjetno kontraproduktivne, saj nimamo evidence potencialnih volivcev, zato bi lahko prišlo do zmede, na kar nas opozarjajo primarne volitve v Italiji. Nadalje še vedno nimamo nekega ustaljenega sistema odločanja. V smislu imamo strah, da bo neka večina prevladala nad manjšino. Zato bi morali dobiti sistem, v katerem so vsi glasovi enako pomembni, na podlagi katerih bi bilo potem mogoče dobiti primerno sintezo.

Dejansko pravite, da smo deficitni v vrhu.

Deficitni? Smo hiper organizirani! Smo hiper trofični! Dve krovni predstavljata, po mojem, v tem trenutku največji in najbolj nepotreben dvojnik, kar jih imamo v manjšini.

Bo kdaj mogoče preseči to delitev?

Ta delitev je izvirna v Sloveniji. Oni so jo izvozili v zamejstvo, in mi smo ta izvoz še bolj delili po naših podzamejskih enotah: na Tržaškem, na Gorškem, v Benečiji.

Oni, kdo?

Mislil na Slovenijo. V Sloveniji je ta delitev še danes zelo prisotna. To je bila največja napaka, ki jo je Slovenija storila po osamosvojitvi, ko je praktično svoje interne delitve in zamere izvozila v manjšinsko okolje, namesto, da bi gradila na tem, kar je imela že prej.

M.K.

ZAHODNI KRAS - Zbežali so iz Eritreje in Somalije, prispeli na Sicilijo, potem na Kras

Na Prosek in Kontovel pripeljali 53 priseljencev

Povsem nepričakovano in nenapovedano je včeraj zjutraj, malo po 8. uri privozil na Prosek avtobus s 53 priseljenci iz Eritreje in Somalije. V Italijo so pripluli iz Libije, izkrcali so se na Siciliji. Prepeljali so jih v Reggio Calabria, od koder je v torek ob 11. uri odpotoval avtobus, ki jih je po 21 urah vožnje pripeljal na Prosek.

Avtobus se je ustavil nekaj desetmin metrov od Kulturnega doma Prosek-Kontovel. Tam so jih pričakali karabinjerji in policisti, ki so jih - z zaščitno masko na ustih - po izkrcanju postrojili najprej ob zid, nato pa jih pospremili v bližnje zeleno poslopje nasproti gostilne Pri konjičku.

Dogodku so sledili številni domačini, presenečeni, ker jih ni nihče predhodno obvestil o prihodu priseljencev.

Tudi na tržaški prefekturi so bili nad prihodom presenečeni. Dan prej je italijansko notranje ministrstvo sicer napovedalo prihod 32 priseljencev. Po izrednem valu pribežnikov se je namreč odločilo, da jih bo porazdelilo po raznih italijanskih deželah.

V Furlaniji-Juljski krajini je že nameščenih 498 priseljencev, 20 več od dosedanje zmogljivosti. Ker pa nekatere dežele niso hotele sprejeti novih priseljencev (kaže Veneto in Lombardija), so v Furlanijo-Juljsko krajino z dvema avtobusoma

Priseljence so po izstopu z avtobusa (na levi) postrojili ob poslopju ob Kulturnem domu na Proseku (foto MC); spodaj levo priseljenci ob avtomobilih sil javnega reda; spodaj desno priseljenci na balkonu poslopja, v katerem so začasno nameščeni

FOTODAMJ@N

ma poslali nadaljnjih sto beguncev. En avtobus (s 47 priseljenci) je odpeljal na Piancavallo, kjer bodo begunci gostje tamkajšnjih sedaj praznih hotelov, drugi avtobus s 53 priseljenci, to je 21 več kot je bilo najavljeno, pa je privozil na Prosek.

Karabinjerji in policisti niso hoteli o prihodu beguncev nič povedati. Domačini so lahko le opazili, kako je približno vsake pol ure pripeljal pred zeleno poslopje policijski furgon in odpeljal po štirih do pet priseljencev. Pozneje se je izvedelo, da so jih prepeljali na tržaško kvesturo, kjer so jih legitimirali. Notranje ministrstvo namreč ni posredovalo prefekturi njihovih imen: le število in narodnost. Vsi so iz Eritreje in Somalije.

Lastnik zelenega poslopja je že pred časom izrazil pripravljenost za sprejem beguncev, tako na Proseku kot v stavbi v njegovi last v Mejduhah med Prosekom in Kontovelom. Na teh dveh lokacijah bodo priseljenci nameščeni začasno. Koliko časa ni bilo mogoče izvesti. Vse bo odvisno od tega, ali bodo zaprosili za azil, ali ne. V prvem primeru bi lahko ostali na Krasu tudi do pol leta, v drugem naj bi jih čakala preselitev drugam.

M.K.

PRISELJENCI - Poziv z balkona

»Lačni smo«

Z rokami so dali razumeti, da že dalj časa niso nič jedli

Res čudno je bilo včeraj dopoldne zazreti se v črne obraze priseljencev, naslonjenih na ograjo balkona zelenega poslopja nasproti gostilne Pri konjičku, in pod njimi prebrati napis na že od zadnjega martinovanja razpetem transparentu: Prosecco Doc.

Obrazi so bili mladi, izražali so se v grobi angleščini. Tako je bilo mogoče razumeti, da jih večina prihaja iz Eritreje, nekaj iz Somalije, in da so stari od 15, 16 let do kakih 30 let.

Komaj so vzpostavili »stik« z novim okoljem, so z jasnimi kretnjami rok, približanimi ustom, dali razumeti, da so lačni. »Kejk, kejk,« so spraševali. Kaj sladkega za pod zob. »No brekfast.« Niso zajtrkovali. Kdo ve, kdaj so zadnjič jedli po odhodu iz Reggio Calabrie.

M.K.

Dežurni karabinjerji niso dovolili, da bi jim domačini ponudili hrano. Ko pa je iz bližnje pekarnice Bukavec »poletela« pred poslopje sladka velikonočna golobičica, so jo vendarle ponесли v poslopje, in črni obrazi so takoj stekli z balkona v notranjost.

M.K.

DEVIN-NABREŽINA - Šestmesečno bivanje skupine prosilcev za azil iz Afrike in Afganistana

Ribiško naselje: dobrodošel prijatelj

V župnijski dvorani odprli razstavo fotografij o Ribiškem naselju in okolici, ki so jih posneli priseljenci med čakanjem na odobritev prošnje za azil

Ribiško naselje, zgrajeno v petdesetih letih prejšnjega stoletja za sprejem priseljencev iz Istre, je postalo zadnjih šest mesecev zatočišče osemnajstih beguncev iz Afrike, Afganistana in Pakistana. Pribežali so v Italijo, zaprosili za azil, in se - v pričakovanju obravnave njihovih prošenj - ustavili v obmorski vasi v devinsko-nabrežinski občini. Restavracija Baia degli uscocchi je postal njihov začasni dom, življenje v novem, tujem okolju pa ni bilo odtujujoče. Prav nasprotno.

Domačini so sprejeli priseljence z odprtimi rokami. Vzpostavili so stik z njimi in jim priredili tečaj italijanskega jezika, ki jih je vodila prostovoljka Annalisa Spoljaric. Tako so osvojili vsaj nekaj besednih osnov jezika novega okolja.

A to še ni bilo vse. Mnogi, predvsem Afganistanci, so se, v sodelovanju z domačini, lotili čiščenja območja ob izviru Timave. Za vse pa je društvo Con-

Gost iz Afrike ob razstavljenih fotografijah o kottiških Ribiškega naselja

FOTODAMJ@N

temporary art Visogliano Vižovlje Europe pripravilo pravec projekt, namenjen spoznavanju priseljencev. Dobrodošel prijatelj, je bil njegov pravi naslov.

To je tudi naslov razstave, ki je te dni (do jutri) odprta v dvorani župnišča svetega Marka evangelista. Pobudniki projekta so mladim priseljencem pred-

lagali, naj z lastnimi mobilnimi telefoni posnamejo prizore iz okolice. Tako je nastala zanimiva zbirka fotografij, ki so na razstavi opremljene s pisnimi pričevanji nekaterih prebivalcev Ribiškega naselja in gostov samih.

Na ponedeljkovem odprtju razstave, ki poteka pod pokroviteljstvom občine Devin-Nabrežina, so pobudniki predstavili projekt, gostom in domačinom pa je zapel zbor Rilke. Protagonisti večera so bili gostje iz Toga, Senegala, Gambije, Afganistana in Pakistana, ki so ob aplavzu občutili toplino novih, čeprav začasnih »rojakov«. »Sožitje, dialog in integracija temeljijo na poznavanju drugih ter so neobhodno potrebni v sodobni družbi, ki je globalno naravnana na multikulturalnost,« so zapisali pobudniki ob predstavitvi razstave. Ta vodila so v Ribiškem naselju v zadnjih šestih mesecih tudi konkretno uresničili.

M.K.

BANI - Policija

V hotelu aretirali obsojenca

Policisti mobilnega oddelka so v torek ponoči v hotelu pri Banih aretirali 54-letnega italijanskega državljanca M.P., Tržačana s stalnim bivališčem na Dunaju. Moškega je bremenil zaporni nalog, ki ga je septembra 2013 izdalo tržaško sodstvo, potem ko je bil pravno močno obsojen zaradi insolventnosti s prevaro. Policija je ugotovila, da je M.P. na Tržaškem. Hoteli morajo obvezno pošiljati kvsturi podatke o gostih, ki tam prenočujejo in tako so policisti ugotovili, da obsojeni prenočuje pri Banih. Zato so se ponoči napotili v to vas in v eni od hotelskih sob našli moškega. Seznanili so ga z zapornim nalogom ter ga prepeljali v koronejski zapor.

OBČINA TRST - Danes razprava v občinskem svetu

Cosolini podpira prodajo delnic Here

Pot je že nakazana, čeprav bo tržaški občinski svet o tem razpravljal šele danes zvečer. Tržaška občinska uprava soglaša s spremembo statuta skupine Hera in torej s možnostjo prodaje deleža delnic in bo na skupščini, ki bo v Bologni 28. aprila, oddala pozitiven glas. Sprememba statuta v bistvu predvideva, da bodo lahko Občine Bologna, Trst, Padova in Videm, ki imajo v rokah 51 odstotkov delnic skupine Hera (katere članica je družba AcegasApsAmga) v prihodnosti razpolagale z 38,5 odstotka delnic.

Vendar to ne pomeni privatizacije oziroma predaje družbe Hera zasebnikom, kot so to nekateri poudarili, je povedal tržaški župan Roberto Cosolini včeraj na tiskovni konferenci ob udeležbi tržaškega občinskega odbornika za proračun Matteo Montesana. Cosolini je v isti sapi dejal, da bodo lahko občine na ta način prišle do novih finančnih sredstev za izvajanje pomembnih javnih del, ki jih Trst sila potrebuje.

Cosolini in Montesano sta na srečanju najavila to, kar bosta povedala v Bologni, in sicer da se bo lahko tržaška občinska uprava odpovedala največ 8,5 milijona delnic. Sicer ni rečeno, da bo sploh kaj prodala, kot se je to zgodilo lani, je dodal Cosolini, a pomembno je vsekakor predvideti to možnost. Ko tega ne bi storili, bi to pomenilo zamrzniti vsa načrtovana dela, kot so v bližnji prihodnosti obnova šole D. Alighieri, dela na stadionu Grezar, obnova pločnikov in cest v nekaterih mestnih predelih (npr. v Ul. Trento in na Trgu Panfili) ali protipožarni sistemi v jaslji, ki zahtevajo naložbo vsaj 23 milijonov evrov pred poletjem, je razložil Cosolini.

Sindikati so že izrazili odločno nasprotovanje, medtem ko je stranka Svobode, ekologije in levice na sinočnji skupščini soglasno zavrnila sklep tržaškega občinskega odbora. Sprememba statuta bo v bistvu predala skupino Hera zasebnikom, je poudarila stranka SEL in spomnila, da so sindikati že razglasili celodnevno stavko 28. aprila.

Prispevki za najemnike

Občina Trst obvešča, da je na podlagi razpisa uradno določila dokončno lestvico prejemnikov prispevkov za znižanje stanovanjskih najemnin za leto 2014. Dokument so v teh dneh objavili na občinski oglasni deski (na spletni strani www.retecivica.trieste.it), zaradi pravil o zasebnosti pa so na lestvici namesto imen samo številke prošelj. Informacije nudijo na uradu za stanovanjsko politiko Občine Trst in podjetja Ater na Senenem trgu št. 5/1A (tel. št. 040-3999210/503/504) ter na občinskem uradu v Ul. Mazzini 25 (tel. 040-6754419).

Marca 2015 je občinski odbor odobril nov razpis za leto 2015, rok za prijavo pa so podaljšali do 30. aprila. Prosilci morajo poleg prošnje izročiti potrdilo ISEE, najkasneje do 29. maja. Prošnje sprejema Ater.

TRG OBERDAN - Tržaško knjižno središče Konec obnove predviden pred začetkom poletja

V Trstu smo že leto dni brez knjižarne, v kateri bi lahko kupili slovenske knjige. In pred dobrim letom dni je bil podpisan dogovor o sodelovanju med različnimi partnerji (Založbi Mladika in ZTT, krovni organizaciji SSO in SKGZ, dva slovenska ministra in Javna agencija za knjigo), ki so se zavezali, da bodo zagotovili pogoje za vzpostavitev Tržaškega knjižnega središča. To je bilo zasnovano kot zgodba o sodelovanju kulture, gospodarstva, slovenske ustvarjalnosti in kot zgodba o sodelovanju ljudi s podobnimi cilji. Nepremičninska družba Fincat je upraviteljem Tržaškega knjižnega središča TS 360 po ugodni ceni oddala zelo zanimive prostore na Trgu Oberdan, jeseni pa so med petimi arhitekturnimi rešitvami izbrali projekt Tržačanov Aleša Plesničarja in Igorja Spečiča ter njunih ljubljanskih kolegov Nejca Batističa, Edvarda Blažka in Marka Volka.

In kdaj bodo obiskovalci lahko vstopili v prenovljeno knjižno hišo na Trgu Oberdan? Po nekajkratnem prelaganju dejanskega datuma končane obnove prostorov se zdi, da nas od odprtja loči par mesecev. V zadnjih dneh pospešeno potekajo obnovitvena dela, ki so uradno stekla začetek marca, pred tem pa so v 140 kvadratnih metrih velikega prostoru opravili groba rušilna dela, ki so potrebna za montažo novih instalacij. Kot je pojasnil vodja del arhitekt Aleš Plesničar, so se dela uradno začela marca, ker so takrat začeli z gradbenimi deli. »To pa nikakor ne pomeni, da smo prej mirovali. Lani decembra smo izbirali najugodnejše in najprimernejše izvajalce del, ki jih je več, saj je bila ta varianta z ekonomskega vidika najbolj primerna. Nadaljevali smo z rušilnimi deli, nakar so se začela gradbena dela. Trenutno se pooblaščen delavci ukvarjajo z vodo-vodno in električno napeljavo, sledila bo postavitev podnih in stenskih oblog, nato bodo na vrsto prišla mizarska dela. Ob koncu prenovitvenih del bo sledila še menjava oken in vrat,« je razložil Plesničar in zagotovil, da je večkrat napovedani rok odprtja nove knjižarne konec maja ali junija na dosegu roke.

O poteku del smo se včeraj prepričali na lastne oči (*fotoDamj@n*). Prostor je zares velik in funkcionalno zasnovan. Med obiskom bodočega Tržaškega knjižnega središča TS 360 so v njem delali elektroinstalaterji in kovinarji, ki je postavljali jekleno konstrukcijo za podest in stopnišče. Z laičnim očesom smo ocenili, da bo novo slovensko knjižno središče dostojno tega imena, na podlagi načrta, ki smo ga pred nedavnim lahko spoznali na razstavi v tržaškem Kulturnem domu, pa lahko rečemo, da prenova uspešno tke jezik tradicije in jezik urbane tehnologije.

Ali bo obnova končana konec maja oz. junija, se bo kmalu videlo, dejstvo pa je, da je pred odprtjem treba postoriti še kar nekaj stvari. Navsezadnje pa šteje le to, da so obnovitvena dela v teku in da se bo po letu dni brezdomstva slovenska knjiga vrnila v novo knjižarno. (šč)

KMETIJSTVO - Podpredsednik Dežele FJK Bolzonello za potrditev sporazuma o Proseccu DOC

»Sporazum za ovrednotenje zaščitne vinske znamke Prosecco Doc zapade čez dvanajst mesecev, vendar ga bomo nato potrdili in vsebinsko dopolnili.« Tako je včeraj izjavil deželni podpredsednik in odbornik za kmetijske vire, Sergio Bolzonello, v zvezi s protokolom Prosecco Doc, ki so ga pred petimi leti podpisali ministrstvo za kmetijske politike, Dežela Furlanija-Juljska krajina in razne organizacije kmetovalcev.

Poleg ureditve terasastih vinogradov (paštnov) pod kraškim robom in drugih razvojnih posegov, predvideva sporazum tudi uresničitev centra za promocijo kraških vin na Proseku. »Kot sem imel priložnost povedati na seji tehnično-političnega omizja minulega 6. marca v Trstu, menim, da Dom prosecca vsekakor ni bistveno pomemben za ovrednotenje in promocijo omenjenega ter drugih kraških vin,« je svoje že izraženo stališče potrdil Bolzonello. Podpredsednik pa je pristavil, da »tržaška Trgovinska zbornica že nekaj let razpolaga s prispevkom v znesku 200 tisoč evrov za uresničitev tega objekta, za katerega med drugim še ni bil predstavljen noben načrt«. Po njegovem mnenju

SERGIO BOLZONELLO

so druge investicije pomembnejše.

Bolzonello je vsekakor prepričan, da je mogoče financirati vinogradniški oziroma vinarski sektor na Krasu prek neposrednih akcij za povečanje vinogradniških površin in torej za rast proizvodnje. Sklicujoč se na nedavno omizje je podpredsednik Dežele poudaril, kako je deželni upravi pred nedavnim uspelo sprostiti 1,7 milijona evrov, da bi Pokrajini Trst omogočila uresničitev načrta ureditve paštnov in poti pod kraškim robom. »Minulo zimo – je zaključil Bolzonello – so skupine deželne službe, ki opravljajo vzdrževalna dela, ujedile stopnišča in steze, ki so jih vinogradniki s proseškega območja uporabljali v teku stoletij.«

OBČINA TRST - Ob 70-letnici osvoboditve

Več kot dvajset kulturnih pobud

Ne samo uradna svečanost 25. aprila v Rižarni, ampak tudi filmi, predstave, predavanja, koncerti, razstave, okrogle mize in pričejanja: vse to bo do 31. maja potekalo v okviru niza več kot dvajsetih pobud v režiji Občine Trst ter številnih drugih ustanov in združenj, s katerimi bodo v Trstu počastili sedemdesetletnico osvoboditve. Obsežen sklop pobud so včeraj popoldne predstavili na tržaškem županstvu ob udeležbi občinskih odbornikov za kulturo in šolstvo, Paola Tassinarija in Antonelle Grim, ter predstavnikov sodelujočih združenj.

Niz ima več sklopov. Eden od teh je namenjen šolam in širši javnosti ter obsega predavanja v državni knjižnici: v ponedeljek in včeraj sta potekali srečanja o obmejnem fašizmu in italijanskem kolonializmu, **jutri** pa bo ob 16. uri predavanje o nacistični zasedbi Italije ter ženskah in odporu ob italijanski vzhodni meji. Potem je tu še niz predstav, ki se bo začel **jutri** v avditoriju muzeja Revoltella ob 11. uri s predstavo Sare Alzetta *Vojna Fannie in Anite*, medtem ko bosta **28. in 30. aprila** na sporedu deli Roberta Spazzalija, posvečeni Mariu Maovazu in Lauri Petracco.

Pomembno vlogo bodo odigrali tudi filmi: štirje bodo na ogled v Multicultura centru **23., 28. in 30. aprila** ob 20.30 v okviru enajstega niza *Kinema-*

tografija in odporništvu (šlo bo za dela *Montesole ricorda* Tiziane Tartari, *Lo stato di eccezione* Germana Maccioni-ja, *Anni difficili* Luigija Zampe in *Corbary* Valentina Orsinija), medtem ko bodo zunaj tega niza v avditoriju muzeja Revoltella **23. in 28. aprila** ob 18.30 predvajali še filma *Cuori senza frontiere* Luigija Zampe in *Corriere diplomatico* Henryja Hathawayja.

28. aprila bo v galeriji Tergesteo Praznik osvoboditve s predstavitev glasila VZPI-ANPI *0-44*, pričevanji, branjem, okroglo mizo z inštituti za zgodovinsko raziskovanje ter srečanjem združenj borcev in deportirancev iz Italije, Slovenije in Hrvaške.

Poseben sklop je posvečen dogodkom v Rižarni, kjer bo **26. aprila** predstava *Lo stabilimento* v izvedbi dijakov liceja Petrarca, **29. aprila** pa bodo odprli razstavo *Fotografirati spomin* s posnetki dijakov, ki so s t.i. vlakom spomina obiskali Krakov in Auschwitz. V Rižarni bo **4. maja** govor tudi o vlogi žensk v odporu, predvsem pa bo **31. maja** koncert taboriščne glasbe v okviru festivala Viktor Ulmann. Pomemben bo tudi koncert pod nacističnim prepovedanih jazz in swinga, ki bo **30. aprila** v avditoriju muzeja Revoltella. **14. in 15. maja** pa bo v Skladu idej mednarodni posvet o prenosu spomina na naslednje generacije. (iz)

SODIŠČE

Rotelliju sodijo, ker ni opravil alkotesta

Konec decembra 2013 sta karabinerja na Trgu Canal ustavila avtomobil smart in povabila voznika na alkotest. On naj bi v skladu z zapisnikom večkrat zavrnil preizkus o alkoholiziranosti, v teh primerih pa doletita voznika kazenska ovadba in začasen odvzem vozniškega dovoljenja. Zasegli so mu tudi avto. Dogodek ne bi bil omembe vreden, ko ne bi šlo za nekdanjega direktorja zdravstvenega podjetja in sedanjega predsednika komisije za zdravstvo v deželnem svetu Franca Rotellija (iz Demokratske stranke). Sam je trdil, da alkotesta ni zavrnil, a da je vztrajno spraševal, kakšne bi bile posledice, ko bi to storil. Včeraj so na sodišču že drugič preložili obravnavo, ker je bil sodnik Piero Leanza preobremenjen. 72-letni Rotelli (zastopa ga odv. Giovanni Borgna) naj bi se vsekakor pogodil s tožilstvom, o tem bo govor na septembrski obravnavi. (af)

DOLINA - Jutri v Pangerčevi hiši odprtje razstave Spomini s fronte

Razstavljeno gradivo ustvarja »vojni dnevnik«

Poudarek na liku Josipa Pangerca - Tudi o pošti ter obrambni črti nad Dolino

Skozi arhivske dokumente, fotografije, predmete ter predvsem mozaik pisem ustvariti nekakšen »vojni dnevnik« ter prikazati zmeden obraz tako tistih, ki so bili na fronti kot tistih, ki so ostali doma. To želi doseči razstava *Spomini s fronte 1914-1918*, ki jo bodo jutri ob 17. uri odprli v Pangerčevi hiši v Dolini v organizaciji Srednjeevropskega inštituta za zgodovino in kulturo Josip Pangerc ter v sodelovanju s Deželno Furlanijo Julijsko krajino, Pokrajino Trst, Občino Dolina in državno radiotelevizijo RAI, na ogled pa bo do 28. septembra.

Razstavljeni eksponati prihajajo iz arhiva družine Pangerc, ki hrani veliko dokumentov, tudi o prvi svetovni vojni: gre za spomine in arhive družinskih članov, znatno količino slikovnega gradiva (plakate, razglednice, letake idr.), mnogo kartografskih dokumentov (zemljevidov in tlorisov) itd.. V arhivu je tudi izredno bogata zbirka časopisov in revij iz obdobja 1914-1918, medtem ko knjižnica obsega več knjig o vojaški zgodovini, zbirka več kot sedemsto družinskih pisem pa je bistveno pripomogla k razumevanju zgodovine družine Pangerc v obdobju med drugo svetovno vojno, piše v sporočilu za javnost.

Razstavna soba je posvečena 90. obletnici smrti Josipa Pangerca (1868-1925), nekdanjega deželnega poslanca in dolgoletnega dolinskega župana, ki je bil duša krajevnega gospodarskega, družbenega, kulturnega, turističnega in šolskega razvoja ter markantna osebnost tudi v zvezi z dogodki, vezanimi na prvo svetovno vojno. Zato bodo v razstavnih prostorih predvajali tu-

di nov televizijski dokumentarec Loredane Gec o Josipu Pangercu, ki ga je proizvedel deželni sedež RAI. Prav tako bodo v okviru razstave osvetlili globoke korenine vezi med družino Pangerc in začetki delovanja pošte v Dolini. Pošta je imela ključen pomen tudi med prvo svetovno vojno, zato so v sodelovanju s poštnim in telegrafskim muzejem srednje Evrope in tržaškim sedežem italijanske pošte uredili tudi vojaški poljski poštni urad, prav tako bodo osvetlili tudi pozabljeni avstro-ogrsko obrambno črto, ki se nahaja nad Dolino.

Pri tem je treba omeniti, da se razstava Spomini s fronte uokvirja v projekt Metamorfoza obmejnega mesta, za katerega je dala pobudo Pokrajina Trst v sodelovanju z občinama Dolina in Milje, arhivom družine Pangerc, Deželnim inštitutom za zgodovino osvobodilnega gibanja za FJK, Hišo filma in tržaško delegacijo Italijanskega sklada za okolje FAI. Razstavo v Pangerčevi hiši pa so podprli tudi podjetje Miot, družba za naftovod SIOT ter Združenje italijanskih pokrajin UPI za FJK, medtem ko je medijski partner Primorski dnevnik.

GLEDALIŠČE MIELA - Nocoj in jutri

Zgodba otrok in odraslih v italijanskih taboriščih

Zapiranja nedolžnih in otrok v italijanska koncentracijska taborišča širša javnost v Italiji ne pozna. O izkušnjah naših ljudi v taboriščih 2. svetovne vojne govori gledališka predstava *Io odio gli italiani*, ki jo bodo na odskih deskah gledališča Miela uprizorili nocoj (ob 21. uri), ponovitev pa bo na programu jutri dopoldne ob 11. uri. Pod predstavo gledališke skupine Binario 7 iz Monze, ki je debitirala pred letom dni v Milanu, pripoveduje na zgodbo o 12-letni deklici Zofii in učitelju Vladu, ki ju je kruta usoda združila v taborišču Gonars, sta se podpisala avtor Paolo Miloro in režiserka Valentina Paiano.

Pred drevisnjo uprizoritvijo smo na kratko spregovorili z avtorjem predstave, ki je čisto po naključju odkril italijanski način obračunavanja z nedolžnimi. »V zavesti Italijanov so ostala le nacistična taborišča, velik del slovenskega prebivalstva pa je moral žal izkusiti tudi italijanska«, je povedal Paolo Miloro, ki je usodo naših ljudi spoznal preko stripa Davideja Toffola, glasbenika in striparja iz Pordenona. Izvedeli smo, da Toffolov strip pripoveduje zgodbo o dveh otrocih, ki sta se med vojno znašla v koncentracijskem taborišču. Ob koncu stripa bralec izve, da se je to koncentracijsko taborišče nahajalo na italijanskih tleh. Naš sogovornik je dejal, da ga je to spoznanje tako presunilo, da je sklenil napisati gledališki tekst in preko njega seznanjati italijansko širšo javnost o teh tragičnih dogodkih. »Položaj ljudi v italijanskih taboriščih sem želel odkriti najprej s pomočjo svetovnega spleta, a zaman, ker na njem skorajda ni podatkov v italijanskem jeziku. Obrnili smo se na zgodovinarjo Alessandro Kersevan, ki nam je razkrila grozote italijanskih taborišč«, je pojasnil Miloro in okrcal pomanjkljivost italijanskih učbenikov.

Avtor gledališkega teksta je tudi poudaril, da je zgodba predstave resnična, pri njej so izhajali iz zgodovinskih pisnih virov. Zaupal nam je tudi, da se njegova predstava zelo težko prodaja. Razen gostovanja v Milanu in zdaj v Trstu niso zabeležili velikega zanimanja za predstavo. »Ker sem prepričan, da ste v Trstu zelo dovzetni za tovrstne zgodbe, nocoj pričakujem dober obisk. Še posebej jutri dopoldne pričakujemo veliko šolarjev«, je poudaril avtor predstave in pripomnil, da je bila predstava prvotno zasnovana za šole. »Na žalost pa nas pogosto bojkotirajo prav profesorji, ki se jim predstava zdi prekruta in irealna«, je še pripomnil Paolo Miloro. (šč)

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 16. aprila 2015

BERNARDA

Sonce vzide ob 6.18 in zatone ob 19.52
- Dolžina dneva 13.34 - Luna vzide ob 4.56 in zatone ob 17.11.

Jutri, PETEK, 17. aprila 2015

RUDI

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15 stopinj C, zračni tlak 1022,8 mb ustaljen, vlaga 63-odstotna, veter 2 km na uro sever, nebo rahlo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 12,7 stopinje C.

Lekarne

Do nedelje, 19. aprila 2015:

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in
od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Roma 15 - 040 639042, Ul. Piccardi 16 - 040 633050, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 15, Ul. Piccardi 16, Ul. Sv. Justa 1, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Sv. Justa 1 - 040 308982.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.15, 18.30, 21.00 »Fast & Furious 7«.
ARISTON - 16.45 »L'amore non perdona«; 18.30, 21.00 »Il padre«.
CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 20.00 »Figlio di nessuno«; 18.00, 21.45 »Citizenfour«.
FELLINI - 17.30, 19.30, 21.40 »Wild«.
GIOTTO MULTISALA 1 - 16.10, 18.00, 20.00, 22.00 »Mia madre«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 17.00, 19.00, 21.00 »Mia madre«; 16.15, 20.00 »Suite francese«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 18.10, 21.50 »Latin lover«.
KOPER - PLANET TUŠ - 15.10 »Domov«; 16.10 »Domov 3D«; 18.30 »Gorčilo - Si me prišel pogledat«; 15.30, 17.10, 18.10, 20.00, 21.00 »Hitri in drzni 7«; 16.20, 20.30 »Kdo = mi2«; 21.10 »Let domov«; 16.30, 18.15, 20.40 »Nočni lov«; 17.40, 21.20 »Odklikana«; 15.20 »Pepekka«; 19.25 »Sosedov fant«; 18.50 »Trilogija Razcepljeni: Neupogljivi«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 16.40, 18.50, 21.10 »Into the Woods«; 16.40, 18.50, 21.10 »L'ultimo lupo«; Dvorana 2: 18.45, 21.00 »Humandroid«; 16.40 »Home - A casa«; Dvorana 3: 16.30, 18.45, 21.00 »Black Sea«; Dvorana 4: 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Se Dio vuole«.
SUPER - 21.30 »Bičemo prvaci sveta«.
THE SPACE CINEMA - 16.15, 17.30,

Odbor Društvene gostilne na Proseku

vabi člane na

REDNI OBČNI ZBOR

v četrtek, 16.4.2015

ob 20.30

v lastnih prostorih.

19.00, 20.30, 21.00, 21.45 »Fast & Furious 7«; 16.30, 19.00, 21.30 »Black Sea«; 18.40 »Cenerentola«; 16.30, 19.00, 21.30 »Humandroid«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Se Dio vuole«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Le vacanze del piccolo Nicolas«; 16.40 »Home - A casa«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.20, 19.45, 22.15 »Fast & Furious 7«; Dvorana 2: 18.10 »Humandroid«; 20.15, 22.15 »Black Sea«; Dvorana 3: 17.30, 20.00, 22.00 »Mia madre«; Dvorana 4: 16.45, 20.30, 22.10 »Se Dio vuole«; 18.20 »Black Sea«; Dvorana 5: 17.20, 19.50 »Le vacanze del piccolo Nicolas«; 22.00 »Humandroid«.

V torek je

Anuška Smotlak

na videmski univerzi opravila magistririj celostnega komuniciranja za podjetja in ustanove.

Še mnogo življenjskih uspehov ji želijo

vsi domači

Šolske vesti

DIZ J. ŠTEFANA sporoča, da bodo v sredo, 22. aprila, od 18.00 do 19.30 na šoli potekale individualne govorilne ure staršev s posameznimi profesorji.

UČENCI IN UČITELJI OŠ A. ČERNIGOJA vabimo na veselico ob 20. obletnici poimenovanja šole po slikarju Avgustu Černigoju, ki se bo vršila v Kulturnem domu na Proseku v četrtek, 23. aprila, ob 19.30. Zaželeno je prisotnost bivših učencev. Pričakujemo vas!

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V NABREŽINI vabi starše na predavanje o »bulizmu«. Srečanje bo vodila psihologinja Samuela Bandi v četrtek, 23. aprila, ob 16.30 v prostorih večstopenjske šole.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da so v teku vpisovanja v občinske otroške jasli K. Štrekelj v Sosljanu za š.l. 2015-16. Obrazci so na razpolago v Uradu za šolstvo v Občinski knjižnici, Nabrežini 102. Prošnje najkasneje do 15. maja v uradu, Nabrežina Kamnolomi 25. Info na tel. 040-2017375.

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. št. 040-208375.
DARIO IN JELKA sta odprla osmico v Ricmanjih. Toplo vabljeni.
DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni! Tel. 340-3814906.

DRUŽINA PIPAN je odprla osmico v Samatorci. Tel. št.: 040-229261.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36. Tel. 040-229198.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico. Tel. št. 040-299985.

SERGIO GIOVANNINI je odprl osmico v Ul. Miodiano, 2 (Strada di Fiume). Toplo vabljeni.

prej do novice

www.primorski.eu

Mali oglasi

BLIZU OPČIN prodajamo kraško hišo (180 kv.m.) potrebno prenove, z velikim vrtom (2500 kv.m.). Tel. št. 340-5706725.

IŠČEM KNJIGO avtorja Lojza Kovačiča »Prišleki, 3. del«, Slovenska matica, leto 1985. Tel. št.: 348-5165977.

NEZAZIDLJIVO ZEMLJIŠČE med Opčinami in Repnom (4.000 kv.m.) prodam za 22.000 evrov. Tel. št. 380-3017723.

PRODAM čebelarске potrebšćine in satnice žnidaršić. Tel. št. 335-6479875.

V CENTRU KRIŽA dam v najem opremljeno stanovanje v lepi, preurejeni kraški hiši, 60 kv.m. Tel. 327-4429357.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 347-8601614.

Obvestila

DRŽAVNA PROSTOVOLJNA CIVILNA SLUŽBA - ZSKD sporoča članom in mladim med 18. in 28. letom, da lahko kandidirajo za prostovoljno državno civilno službo preko ZSKD in neprofitnega združenja ARCI Servizio civile. Predvideno je zakonsko določeno nadomestilo za prostovoljno delo v trajanju 12 mesecev. Na voljo je 6 mest. Rok prijave do danes, 16. aprila, do 14.00. Info na sedežu ZSKD, Ul. S.Francesco 20 (II. nadstr.), tel. 040-635626, trst@zskd.eu, www.zskd.eu ali na ARCI Servizio civile, Ul. F.Severo 31, tel. 040-761683.

KMEČKA ZVEZA prireja tečaj za odgovorne pri izvajanju procedur samokontrole nad higieno živil z apliciranjem principov sistema HACCP. Tečaj bo potekal danes, 16. in 21. aprila, od 18.00 do 21.00 v razstavnih dvorani ZKB na Opčinah. Zveza vabi vse člane, ki še niso opravili tečaja ali ga morajo obnoviti, naj se prijavijo v uradih Kmečke zveze ali na tel. 040-362941.

OBČINA DOLINA - Odborništvo za proizvodne dejavnosti sklicuje sestanek z vinogradniki, ki nameravajo sodelovati pri letošnji razstavi vin v sklopu Majence danes, 16. aprila, ob 19. uri v sejni dvorani občine Dolina.

PRAVLJIČNA GOSTJA - Oddelek za mlade bralce NŠK prireja srečanje s pravljlično gostjo, prevajalko in babico, Ireno Lampe, ki bo danes, 16. aprila, ob 17. uri v Narodnem domu, Ul. Filzi 14. Vabljeni predšolski otroci in osnovnošolci!

SKD S. ŠKAMPERLE vljudno vabi članice in člane na redni občni zbor danes, 16. aprila, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu v društveno dvorano na Stadionu 1. maj (Vrdeška c. 7).

ZKB, SDGZ, EUROSERVIS in družba Open Source Management FVG organizirajo brezplačni simpozij MSP-ji in samostojni podjetniki, ki premagujejo krizo, ki bo danes, 16. aprila, ob 18. uri v prostorih starega prostocarskega pristanišča 4. tržaškega pomola (pri gledališču Miela). Predvideno trajanje 2 uri, 400 razpoložljivih mest. Prijave na tel. 335-6140434 ali f.gherlani@osmanagement.it.

AD FORMANDUM prireja tečaj poklicne kvalifikacije kuhar. Tečaja trajajo 1000 ur in vključuje dva meseca delovne prakse. Namenjen je odraslim brezposelnim osebam z bivališčem v deželi FJK. Izbor bo v petek, 17. aprila: do takrat je mogoče vložiti kandidature. Zainteresirani se lahko zglašijo v tajništvo, Ul. Ginnastica 72, tel. 040-566360 ali info@adformandum.org. Info na www.adformandum.org.

OBČINA DOLINA - Odborništvo za proizvodne dejavnosti vabi vse oljkarje, ki želijo sodelovati na 18. razstavi oljčnega olja, da prinesejo vzorce (1 steklenico po 1/2 l in 1 steklenico 1/4 l) na občinski sedež najpozneje do petka, 17. aprila. Info na tel. 040-8329245 ali cultura-kultura@san-dorligo-dolina.it.

SKLAD MITJA ČUK vabi na predavanje primarija dr. Igorja M. Ravnika dr. medicine, specialista nevrologa in pediatra na temo »Otrok in mladostnik z epilepsijo« v petek, 17. aprila, ob 19. uri na sedežu Sklada, Proseška ul. 131.

SSO obvešča, da bo redni občni zbor v petek, 17. aprila, ob 17. uri v prvem in ob 18. uri v drugem sklicu v dvorani ZKB na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2.

ZSKD vabi člane na ogled svetovne razstave Expo Milano 2015 v petek, 15. maja. Rok prijave zapade 17. aprila. Prijave in informacije na 040-635626 ali info@zskd.eu.

CENTER OTROK IN ODRASLIH HARMONIJA organizira julija in avgusta poletni center pri morju v Grljanu (v slučaju slabega vremena bodo aktivnosti na sedežu združenja). Plavanje s potapljači v bazenu in v morju, laboratoriji in številne aktivnosti bodo razdeljene glede na starostno stopnjo in bodo namenjene otrokom od 3 do 14 let. Info in prijave na center.harmonija@gmail.com.

NORDIJSKA HOJA - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca obvešča prijavljene na nadaljevalni tečaj, da bo prvo srečanje v soboto, 18. aprila. Zbirališče na parkirišču kolesarske steze nad Ricmanji ob 14.15.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, prireja praznik pokušnje domačega kruha in vina v soboto, 18. aprila, od 20. ure dalje. Prisotni bodo pokušali in nagradili prva štiri uvrščena vina vsake sorte, ki jih je strokovna komisija ocenila. Info na tel. 349-4599458; 040-411635.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v soboto, 18. marca, ob 8.30 odhod avtobusa iz Padrič za nastop na proslavi v Sajevčah z začetkom ob 11.00.

KRU.T obvešča člane, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje v Strunjano od 10. do 20. maja z individualno prilagojenim paketom za zdravje oziroma dobro počutje. Informacije in prijave v Ul. Cicerone 8 (II.nad.), tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KRU.T obvešča člane, da je v teku vpisovanje za skupinsko obmorsko letovanje v Poreču od 20. do 30. junija. Informacije in prijave v Ul. Cicerone 8 (II. nad.), tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KRU.T obvešča, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje v Radencih, od 14. do 24. junija, z možnostjo individualnega prilagojenega paketa za zdravje ali dobro počutje. Informacije in prijave v Ul. Cicerone 8 (II. nad.), tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

OBČINA DOLINA, za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice, prireja v nedeljo 19. aprila, drugi brezplačni vodeni izlet ciklusa »Pomlad v dolini Glinščice - Mali Kras, dolina Glinščice gledana z viška«. Za odrasle in družine (otroci od 10. leta). Odhod ob 10.00 pri sprejemnem centru doline Glinščice v Boljuncu. Za info in prijave na tel. 040-8329237; info@riservavalrosandra-glinščica.it (od pon. do pet. 9.00-13.00).

SZSO - TRST obvešča, da organizira vsakoletno Jurijevanje v nedeljo, 19. aprila, na Jezeru. Začetek bo ob 8.30 na travniku, skupni taborni ogenj pa bo ob 15.30. Toplo vabljeni!

DSMO K. Ferluga vabi člane na redni občni zbor, ki bo potekal na društve-

nem sedežu v Miljah v ponedeljek, 20. aprila, ob 9. uri v prvem in v sredo, 22. aprila, ob 20. uri v drugem sklicu. Na občnem zboru bo možno poravnati članarino za tekoče leto.

KRU.T IN SPDT vabita na srečanje iz sklopa »Samonikla vegetacija in kulturne rastline pri nas« s prof. Marinko Pertot, v ponedeljek, 20. aprila, ob 17.30 na sedežu Kru.ta, Ul. Cicerone 8, II.nad. Prijave in dodatne informacije na tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKGZ za Tržaško obvešča člane Pokrajinskega sveta, da bo seja v ponedeljek, 20. aprila, ob 19.30 v Gregorčičevi dvorani (Ul. S. Francesco 20/II). Sledilo bo ob 20. uri zasedanje individualnih članov.

ASD CHERDANCE MILLENIUM sklicuje redni volilni občni zbor v dvorani zadruga Skala v Gropadi št. 82 v torek, 21. aprila, ob 18.30 v prvem in v sredo, 22. aprila, ob 18.30 v drugem sklicu.

SKLAD MITJA ČUK vabi na redni občni zbor v sredo, 22. aprila, ob 16.00 v prvem in ob 17.00 v drugem sklicu na svojem sedežu na Opčinah (Proseška ul. 131).

VZS - CEO MITJA ČUK ONLUS vabi na redni občni zbor, ki bo v sredo, 22. aprila, ob 16.30 v prvem in ob 18.30 v drugem sklicu na svojem sedežu na Opčinah (Proseška ul. 131).

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi v četrtek, 23. aprila, na zadnje predavanje iz letošnjega niza predavanj. Predaval bo znani predavatelj, psiholog, teolog in filozof, magister Silvo Šinkovec na temo »Ljubi samega sebe, da lahko ljubiš svojega bližnjega«. Začetek ob 20. uri v dvorani Finžgarjevega doma, Dunajska cesta 35, na Opčinah.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in zadruga La Quercia obveščajo, da bo ludo-teka delovala v Igralnem kotičku Palček, Naselje Sv. Mavra, ob sredah in petkih, od 16. do 18. ure in ob sobotah, od 10. do 12. ure. Namenjena je otrokom od 1 do 6 let. Delavnica v aprilu: Pomlad je - ustvarjamo z naravnimi elementi. Info od ponedeljka do sobote na tel. št. 040-299099 (od 8. do 13. ure).

SLOVENSKI KULTURNI KLUB v sodelovanju z Mospom vabi v petek, 24. aprila, ob 18. uri v Peterlinovo dvorano, Ul. Donizetti 3, na Dan ustvarjalnosti. Poleg slovesne podelitve nagrad zelo uspešnega literarnega natečaja bodo mladi nastopali z recitacijami in glasbenimi vložki.

GLASBENA MATICA vabi člane na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 27. aprila, ob 8. uri v prvem in v torek, 28. aprila, ob 19.00 v drugem sklicu. Občni zbor bo potekal na sedežu, Ul. Montorsino 2. Dnevni red: uvodni pozdrav, poročila (predsedniško, tajniško, blagajniško in nadzornega odbora), razprava, odobritev obračuna 2014 in proračuna 2015, razno.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV Hospice Adria onlus vabi na občni zbor v torek, 28. aprila, ob 10. uri v prvem in ob 17. uri v drugem sklicu na sedež društva v Trstu, Ul. Mazzini 46.

SKLAD SERGIJ TONČIČ v Trstu razpisuje nagrado Zlato zrno za umetniške dosežke mladih iz naše Dežele v obdobju 2013-2015. Predloge posameznikov in ustanov prejema do 30. aprila. Podrobne informacije na www.sklad-toncic.org.

FOTOVIDEO TRST80 vabi na zaključno prireditev foto-video natečaja Ota Hrovatin v petek, 8. maja, ob 20.00 v razstavnih dvorani ZKB, Ul. Ricreatorio 2, na Opčinah.

Prireditve

SKD PRIMOREC vabi na ogled vesele igre v narečju Avia cirkus v izvedbi dramske skupine SKD Slovenec danes, 16. aprila, ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah.

SKGZ IN SSO vabita na drugi del dnevne posveta o prvi svetovni vojni, v okviru projekta Pot miru »Voj-

na in mir na Krasu«, ki bo danes, 16. aprila, ob 19.30 v dvorani SKD Igo Gruden v Nabrežini. Sodelujeta zgodovinar Vasja Klavara in novinar Andrea Bellavite.

KOMISIJA ZA ENAKE MOŽNOSTI, v sodelovanju z Okraji in združenji Toponomastica femminile in Fotografaredonna, predstavlja razstavo o ženski toponomastiki na sedežu rajonskega sveta za Zahodni Kras na Proseku št. 159, do 17. aprila ob 10. do 12. ure.

SKD IGO GRUDEN in Kulturno združenje Zenobi prirejata v petek, 17. aprila, ob 20. uri v društveni dvorani predavanje in ogled dokumentarca z naslovom »Galicija in naši predniki v 1. svetovni vojni«. Predaval bo zgodovinar Roberto Toderro. Vabljeni!

SKD SLOVENEK in Sekcija VZPI-ANPI iz Boršta in Zatrežca vabita v petek, 17. aprila, ob 20. uri v Srenjsko hišo (Boršt) na spominsko svečanost ob 70-letnici napada na bunker in proslavo ob 70-letnici osvoboditve. Sodelujejo: COŠ Fran Venturini Boljunec - Boršt - Pesek, recitatorji, kantavtor Ivo Tull, MePZ Slovenec-Slavec. Slavnostni govornik: zgodovinar prof. Jože Pirjevec.

SPOMINI IZ FRONTE 1914 -1918: otvoritev zgodovinske razstave bo potekala v petek, 17. aprila, ob 17.00 na vaškem trgu v Dolini. Razstava, ki jo pripravlja »Srednjeevropski inštitut za zgodovino in kulturo Pangerc« je zaključni dogodek projekta Tržaške pokrajine »Metamorfoza obmejnega mesta. Trst 1914«, katerega je partner tudi Dolinska občina.

DPZ KRAŠKI SLAVČEK - KRASJE vabi na Koncert sakralne glasbe, od renesanse do današnjih dni, v okviru revije Paschalia 2015 v soboto, 18. aprila, ob 20.30 v cerkvi sv. Martina na Proseku. Nastopala bosta Vikra in MePZ Jacobus Gallus.

KONCERT REVIJE PRIMORSKA POJE bo v Občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu v soboto, 18. aprila, ob 18. uri. Nastopajo: ŽePZ Roža Portoroža, MoPZ DU Jagodje (Dobrava), ŽePZ Žarek (Slap ob Idrijci), MePZ Triglav (Split), MoPZ Fran Venturini (Domjo) in Vokalna skupina Vinika. Koncert organizira SKD Fran Venturini v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev in Občino Dolina.

KULTURNO DRUŠTVO IVAN GRBEC, Škedenjska ul. 124, vabi v soboto, 18. aprila, ob 20.30 na predstavitev knjige »Tutte le anime del mio corpo - diario di una giovane partigiana« avtorice Antoniette Moro. Knjigo bo predstavila Sara Matijacic, v sodelovanju z avtoričino hčerjo Loreno Fornasir in zgodovinarico Anno Di Gianantonio. Predstavitve bo v italijanski. Večer bo obogatil MoPZ Kraški dom Repentabor pod vodstvom Vesne Guštin.

DRUŠTVO MARIJ KOGOJ vabi v nedeljo, 19. aprila, ob 20.30 v cerkev sv. Ivana na koncert Švedske zborovske glasbe. Nastopajo Komorni zbor Ave, Hillevi Martinpelto - sopran in Tilen Bajec - orgle.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi na otroško prireditev ob zaključku likovnega natečaja »Na svetu smo vsi bratje« za osnovne šole in otroške vrte v nedeljo, 19. aprila, ob 17. uri v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Cordaroli 29). Nastopila bo dramska skupina Slovenskega odra z igro Lučke Susič »Čarobno ogledalo«. Sledilo bo podeljevanje nagrad in priznanj za likovni natečaj. Na ogled bo razstava izdelkov vseh mladih risarjev.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK, ŽPZ Prosek Kontovel in MoPZ Vasilij Mirk vabijo na Spomladanski koncert, ki bo v nedeljo, 19. aprila, ob 18. uri v Kulturnem domu na Proseku.

KRD DOM BRIŠČIKI vabi v nedeljo, 19. aprila, ob 17. uri v društvene prostore na ogled komedije »Mrtvi ne plačujejo davkov«, v izvedbi Dramskega odseka Prosvetnega društva Štandrez.

MEPZ LIPA v sodelovanju s SKD Lipa vabi na Dobrodelni koncert v spomin na Aleksandra Ražma, ki bo v nedeljo, 19. aprila, ob 18. uri v športnem centru Zarja v Bazovici. Koncert bosta oblikovala MoPZ Glemmonensis iz Humina (Gemona) in MoKS Stane Malič z Opčin. Uvodoma bodo zapeli otroci OV Ubald Vrabec in MePZ Lipa.

V ŽUPNIJSKI DVORANI v Nabrežini je na ogled tradicionalna razstava pirhov z vsega sveta do nedelje, 19. aprila. Urnik: ob sobotah 16.00-19.00, ob nedeljah 9.00-12.00 in 16.00-19.00. Razstavljeni bodo tudi keramični predmeti Gabriele Osbich Pison in umetniške fotografije Sonje Osbich.

NŠK IN VZPI-ANPI vabita na predstavitev knjige Marine Rossi »Soldati dell'Armata rossa al confine orientale«, ki bo v sredo, 22. aprila, ob 17.30 v veliki dvorani Narodnega doma, Ul. Filzi 14. Z avtorico se bo pogovarjal Jože Pirjevec.

FOTOVIDEO TRST 80 sporoča, da je v prostorih Ljudskega doma v Križu na ogled fotografska razstava Nataše Peric »Poezija kontrastov«. Urnik od srede do nedelje od 11. do 14. ure in od 18. do 22. ure.

KONCERT REVIJE PRIMORSKA POJE bo v Kulturnem domu Skala v Gropadi v nedeljo, 26. aprila, ob 17. uri. Nastopajo: MePZ Skala Slovan (Gropada-Padriče), Skupina ljudskih pevk KD Mandrač (Koper), Vokalna skupina Glas (Bilje), Slovenski dom (Zagreb), Oktet Bori (Koče), MePZ Adriatic (Hrvatini). Koncert organizirajo KD Skala in zbori vzhodnega krasa v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev.

SKUPINA 35-55 - SKD F. Prešeren iz Boljunca vabi v društveni bar n'G'rici na ogled fotografske razstave »Naše žene in dekleta nekoč«, ki je nastala ob 8. maju.

V NARODNI ŠTUDIJSKI KNJIŽNICI, Ul. Sv. Franciška 20, je do 15. maja na ogled razstava akvarelov Sophie Vinci »Navdih«. Urnik: od ponedeljka do petka 10.00 - 18.00.

† Po dolgi bolezni nas je zapustil naš dragi

Lovriha Natale (Dalči)

Žalostno vest sporočajo

žena Miranda, hčere Marina, Nerina in Daniela z vnuki in sorodniki

Pokojnik bo ležal v soboto, 18. aprila od 9.30 do 10.30 v ulici Costalunga. Sledila bo sv. maša ob 11. uri v Mavhinjah in pogreb na vaškem pokopališču.

Mavhinje, 16. aprila 2015
Pogrebno podjetje Alabarda

Ciao zlati moj tata, vedno boš v mojem srcu
Nerina

Ob izgubi Dalčita Lovriha izreka prizadetim svojcem iskreno sožalje

SKD Cerovlje - Mavhinje

Ob smrti dragega očeta izrekamo kolegici Nerini Lovriha in vsem domačim iskreno sožalje

župan, odborniki, svéniki in uslužbenci občine Dolina

70 let vsako jutro z vami

Aleksij Civardi je bil 23 let zaposlen kot grafični delavec v stavnici Primorskega dnevnika. Upokojil se je leta 1986, od takrat pa prejema na dom vsak dan izvod časopisa, na katerega je zelo navezan. Z njim začnemo niz pogovorov ob 70. obletnici začetka izhajanja Primorskega dnevnika.

Kako ste postali grafični delavec?

Po drugi svetovni vojni je bilo v Trstu veliko pomanjkanje slovenskih grafičnih delavcev. Slovensko-hrvaška prosvetna zveza je zaradi tega izbrala mene in sedem drugih fantov, ki smo se leta 1948 vpisali in tri leta obiskovali grafično šolo v Ljubljani. Po končanem študiju smo se vrnili vsak v svoj domači kraj, nekateri pa smo našli službo v podjetju Graphis v Ul. Sv. Frančiška. V njem sem bil zaposlen dvanajst let.

Kaj pa potem?

Leta 1963 sem se zaposlil na Primorskem dnevniku, kjer sem ostal do upokojitve leta 1986.

Kako je potekalo delo?

Delali smo v nočni in dnevni izmeni, in sicer od 13. do 19. ure oziroma od 21. do 3. ure. Dnevna izmena je imela nalogo, da pospravi ves črkovni material nočne izmene, medtem ko je morala nočna pripraviti časopis za naslednji dan. Vse naslove smo delali ročno. Kar pa je zadevalo svinčene vrstice, so jih ustvarjali z linotipom. Skratka, članke so v svinčeni obliki ustvarjali linotipisti, stran pa so nato v okviru sestavili ročni stavci.

Katere časopise ste tiskali?

Poleg Primorskega dnevnika smo tiskali časopise Progresso, Ljudski tednik, Gospodarstvo in Corriere di Trieste, ki je sicer zadnjič izšel 15. novembra leta 1959.

Kaj se je dogajalo v dnevni oz. v nočni izmini?

Ko sem bil v dnevni izmini, sem skrbel za kulturno stran, ki jo je urejal Franc Udovič, in pripravljaval nočno

NAŠ INTERVJU - Dolgoletni grafični delavec Primorskega dnevnika Aleksij Civardi

»Če mi zmanjka Primorski, sem ves dan brez glave«

Aleksij Civardi z nekdanjimi »glavami« Primorskega dnevnika. Desno: linotipisti na delu

FOTODAMJ@N

izmeno. V nočni izmini smo pripravljali športno stran, ki sta jo urejala Branko Lakovič in Bojan Pavletič, kroniko, za katero sta bila zadolžena Marjan Dolgan in Vladimir Kenda, in politiko, ki so ji sledili Milan Bolčič, Jože Koren in Slavko Štoka. Glavni urednik je bil takrat Stanislav Renko.

Koliko ljudi je bilo zaposlenih v stavnici?

Grafičnih delavcev je bilo šestnajst, od teh je bilo deset linotipistov in šest ročnih stavcev. Prvi so izdelovali, kot rečeno, svinčene vrstice, drugi so skrbeli za naslove in paginacijo. Ko nam je na primer linotipist posredoval svinčeni stolpec, smo namazali s črnilom ta stolpec, položili nanj papir in ponatisnili. Dokler je še izhajal Corriere, smo bili razdeljeni v dve skupini, ki sta bili zadolženi za Primorski dnevnik oziroma za Corriere.

Ali se posebno spominjate kakšnega dogodka?

Spominjam se neke noči, ko je bilo delo rahlo v zamudi. Stran, ki je bi-

la pripravljena za tisk, so položili na posebno ploščo na vozičku. Zaradi hitenja pa je tiskar, ki je porival voziček, zadel v vrata. Stran in z njo vsi naslovi oziroma svinčeni stolpci so padli na tla. To je bila tudi zadnja stran nočne izmene ...

Kako pa se je končalo?

Stran smo morali pripraviti znova. Odtis za korekturo so zrezali na več delov. Vsak ročni stavec je prejel naslove, linotipisti pa so morali pretipkati svinčene črke. K sreči se je po 30 minutah vse končalo brez večjih težav.

Kdaj je svinčene vrste, stolpce in linotipe nadomestila nova tehnologija?

Uvajanje računalniške tehnologije se je začelo leta 1984 in se nadaljevalo do leta 1986. To je bila prava revolucija, ko je vse delo postopoma prešlo iz svinca na računalniški sistem. Vsake 2-3 mesece smo prešli iz ene svinčene strani na računalnik. Takrat se je poleg mene upokojilo še devet oseb, saj je uporaba nove tehnologije

dejansko zahtevala manj ljudi. Sicer je bilo nekoč v poslopiju v Ul. Montecchi zaposlenih več kot sto ljudi, od novinarjev do vratarjev in čistilk, danes pa jih je mnogo manj.

Ali ste si predstavljali, kaj bo še nastalo po uvedbi prvih računalnikov?

Kar se je potem zgodilo, je res čudovito. Zgodile so se stvari, ki so se takrat zdele nemogoče. Čeprav ...

Čeprav?

Res je, da smo takrat dihalo veliko prahu. Danes je na delovnem mestu svež zrak, a računalniki oziroma ekrani so škodljivi za oči.

Kako ocenjujete današnji Primorski dnevnik?

Na Primorski dnevnik sem naroden od prvega dne po upokojitvi in sem tudi član zadrage. To je še vedno dober časopis, na katerega sem zelo navezan. Če mi namreč zjutraj zmanjka Primorski dnevnik, sem brez glave ves dan.

Aljoša Gašperlin

Na Opčinah o epilepsiji

Prvi znaki epilepsije, njeno zgodnje odkrivanje in sodobne metode zdravljenja. O tem bo jutri ob 19. uri v prostorih Sklada Mitja Čuk (Proseška ulica 131 na Opčinah) govoril primarij Igor M. Ravnik. Nevrolog in pediater bo s pomočjo filma na zanimiv in poučen način predstavil najnovejšo izsledke o epilepsiji, sledila bo razprava.

Obrazna joga pri Sv. Ivanu

Nepričakovano število udeležencev na predstavitvi tečaja obrazne joge v dvorani društva Škamperle pri Sv. Ivanu je potrdilo, da je zunanji videz še kako pomemben in še bolj pomembno je, da smo zjutraj, ko se pogledamo v ogledalo, že na prvi pogled zadovoljni, ko odkrivamo omiljene gubice, izrazitejšo ličnico in iskričast pogled. Po predstavitvi se bo tečaj s Petro Mikluz začel danes ob 18.30 (srečanje traja uro in pol); po poskusnem treningu je bilo še nekaj prostih mest.

LONJER - Predavanje prof. Jožeta Pirjevca

»Poslanstvo NOB vedno aktualno«

Jože Pirjavec med predavanjem v Lonjerju

FOTODAMJ@N

Poslanstvo narodnoosvobodilnega boja (NOB) je še kako aktualno, je na predavanju v Lonjerju poudaril zgodovinar Jože Pirjavec. Obnovil je zgodovinska dogajanja pred in med drugo svetovno vojno ter obsodil poskuse potvarjanja zgodovinskih dejstev. Pirjavec je bil gost domačega slovenskega kulturnega društva Lo-

njer-Katinara, ki namenja veliko pozornost 70-letnici osvoboditve izpod nacifašizma. Pred kratkim se je društvo spomnilo padlih v domačem bunkerju, razstava Lonjer partizanska vas v prostorih ŠKC pa je na ogled vse do konca tega meseca. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 16. do 18. ure.

TRŽAŠKA UNIVERZA

Mladi in podjetja

Univerza v Trstu prireja danes še sto srečanje Job@UniTS, na katerem bodo prišli v stik nekatera najpomembnejša italijanska podjetja in študentje ter diplomiranci s tržaške univerze. Na sporedu bo tudi seminar o reformi trga dela in pravicah zaposlitve pod vodstvom profesorja z univerze v Modeni in direktorja študijskega centra Marco Biagi Micheleja Tiraboschia (srečanje bo mogoče spremljati v živo na spletu). Teme celodnevnega posveta so organizatorji izbrali na podlagi želja in potreb podjetij ter mladih.

Na spletni strani video vsebin tržaške univerze (<http://serverv.units.it/stream.html>) bo mogoče spremljati uvodni del posveta, in sicer uradna pozdrava rektorja Maurizia Fermeglie in odgovorne za usmerjanje študentov Donate Vianelli (ob 9.15), predstavitev politike Dežele FJK za mlade z nastopom odbornice za delo Loredane Panariti (ob 9.30) ter razpravo o reformi trga dela (ob 10. uri). Od 11. do 18. ure bo na vrsti forum, med katerim se bodo mladi srečevali s predstavniki kakih 50 podjetij in javnih ustanov, ki iščejo nove kandidate.

MILJE - Obnovljen odsek v Ul. Crevatini

Slovenski učenci popestrili slovesnost

Učenci osnovne šole Albina Bubniča na slovesnosti v Ul. Crevatini

FOTODAMJ@N

Na torkovem odprtju obnovljenega odseka Ul. Crevatini nad Miljami (ne ceste v Hrvatinah, kot smo pomotoma zabeležili včeraj) so v kulturnem programu nastopili učenci vseh razredov slovenske osnovne šole Albina Bubniča iz Milj (in ne le zadnjih razredov, kot je bilo prvotno napovedano).

Slovenski šolarji so izvedli

prisrčen daljši program, da se tako ni poznala odsotnost učencev italijanske osnovne šole iz Božičev pri Hrvatinah, ki bi morali tudi nastopiti na tej čezmejni prireditvi. Zapeli so več pesmi in recitali tako v slovenščini kot v italijanščini, da so tako na najlepši način prikazali večjezičnost miljsko-koprškega območja.

GLOSA

Skrajni čas za pristop k avstrijski državni pogodbi

JOŽE PIRJEVEC

Čez mesec dni, 15. maja, bo minilo šestdeset let, kar so na Dunaju v dvorcu Evgena Savojskega podpisali državno pogodbo, oziroma »Staatsvertrag«, s katero se je za Avstrijo končala vojaška zasedba velikih sil, zmagovalcev v drugi svetovni vojni. Med podpisnicami te pogodbe je bila tudi Jugoslavija, kar je za nas pomembno, saj je bila s tem dokončno začrtana severna meja Republike Slovenije, slovenski manjšini pa je bila priznana posebna zaščita. Razlogi, zakaj se je Sovjetska zveza odločila podpisati omenjeno pogodbo, so večplastni, vezani predvsem na notranje dogajanje po Stalinovi smrti 5. marca 1953. Kot znano, je po tem usodnem dogodku prišlo v Kremlju do boja za oblast, v katerem je najprej kazalo, da bo zmagal L. P. Berija, dolgoletni notranji minister in načelnik tajnih služb. Človek zločinskih nagnjenj in krvavih rok. Ker so se ga njegovi »tovariši« po pravici bali, so organizirali zaroto, ki se je končala z njegovo ustrelitvijo v Ljubljanki. Na oblast je prišel N.S. Hruščev, ki je sicer tudi sodeloval v Stalinovih čistkah, ni pa bil tako obremenjen, kot Berija. Kmalu po umestitvi na čelu partije je presenetil s politiko »odjuge«, ki je skušala iztrgati Rusijo iz ledenega primeža stalinizma in tudi v zunanji politiki otopliti »hladno vojno« med Vzhodom in Zahodom. V okviru te naravnosti je začel leta 1954 dvoriti Titu, da izboljša odnose tudi med Moskvo in Beogradom, pri čemer je proces pomiritve hitro napredoval. V prvih mesecih naslednjega leta, ki je videlo znamenito romanje Hruščeva v Jugoslavijo, je bil pogosto v stikih z njenimi diplomatskimi predstavniki v SZ. Bogdan Osolnik, tedanji sodelavec veleposlanika Dobrovoja Vidića, mi je pripovedoval, kako je na nekem kosilu tovariš Nikita tožil nad dejstvom, da v mednarodnih odnosih ni pravega premika na bolje. Kaj storiti? »Podpišite mirovno pogodbo z Avstrijo!«, je rekel Osolnik, že nekaj tednov kasneje pa je na sprejemu v Kremlju Hruščev zmagoslavno prišel k njemu in mu povedal, da so pogovori v zvezi

s tem vprašanjem praktično končani.

Ob podpisu pogodbe je dunajski vladi uspelo prepričati, da bi jo imenovali »mirovna«, kar je v resnici bila. Dosegla je, da so jo proglasili za »državno«. S tem se je izognila priznanju, da je avstrijski narod do konca vojne prepričano sodeloval s Hitlerjem in da so bili nemško govoreči Avstrijci pogosto najbolj zagrizeni nacisti. Z njo je vsekakor dosegla polno suverenost Avstrije, čeprav se je morala obvezati, da bo država ostala »za večno« nevtralna. Kar se nas tiče, je Jugoslavija s podpisom pogodbe priznala mejo iz leta 1938, Avstrija pa se je s 7. členom obvezala, da bo ščitila pravice slovenske in hrvaške manjšine, s 19. členom pa, da bo spoštovala partizanske grobove in spomenike na Korškem. Po mojem mnenju je pomemben tudi 27. člen, v katerem je določeno, da Jugoslavija prevzame avstrijsko premoženje na lastnih tleh. V pogodbi je to edino čeprav posredno priznanje avstrijske odgovornosti za nacistično strahovladno med drugo svetovno vojno.

Po osamosvojitvi je Slovenija postala naslednica Jugoslavije, tudi kar zadeva njene mednarodne odnose. Medtem ko je ljubljanska vlada takoj poskrbela za potrditev Osimskih in drugih sporazumov z Italijo, pa se ji, iz razlogov, ki jih nisem nikoli razumel, ni zdelo potrebno urediti odnose z Avstrijo. Predsednik dunajskega parlamenta Andreas Kohl je zaradi tega leta 2005 izjavil, da Slovenija ni pravna naslednica Jugoslavije. To pomeni, če stvari zaostrimo, da je tudi slovensko-avstrijska meja vprašljiva. Ali je mogoče še dalje vztrajati v pasivnem odnosu do avstrijske državne pogodbe in ignorirati pravice in dolžnosti, ki izvirajo iz nje? Mislim da ne. Kaj storiti? Rusiji, ki je kot naslednica SZ njen depozitor, je treba sporočiti svoj pristop k njej. Kot sta storili Češka in Slovaška. Mislim, da je skrajni čas, da se tudi ljubljanska vlada ravna po njenem zgledu, če se noče odpovedati zgodovini našega naroda in njegovi suverenosti.

VREME OB KONCU TEDNA

Anticiklon bo prehodno, toda občutno popustil

DARKO BRADASSI

Temperature so bile v zadnjih dneh za ta čas nenavadno visoke. Živo srebro je po zaslugi anticiklona, ki se je iznad Sredozemlja širil onstran Alp, čez dan presevalo 20 stopinj Celzija, otopile pa so se tudi noči. Najtopleje je bilo v krajih bolj oddaljenih od morja, medtem ko je bil dnevni vzpon temperature na obali zaradi še razmeroma mrzlega morja, ki je imelo včeraj v Tržaškem zalivu le nekaj več kot 12 stopinj Celzija, ob stanovitnem ozračju brez močnejših vetrov, nekoliko manjši.

Radiosonda iz Campoformida pri Vidmu je v višjih slojih ozračja namerila temperature, ki bi bile primerne za konec maja. Na višini 1500 metrov v prostem ozračju je bilo včeraj opoldne +8,6 stopinj Celzija, živo srebro pa se je v torek na tej višini povzpelo še nekoliko višje, do +9,6 stopinj Celzija, torej za več kot 6 stopinj Celzija nad dolgoletno povprečje. Ničta izotermna pa se v teh dneh giblje na višini okrog 3000 metrov, kar je za dobrih 1000 metrov več od dolgoletne normalnosti.

Pred nami je sprememba, ki nas bo v noči na soboto in v soboto vsaj prehodno spet popeljala v sezonsko normalnost. Anticiklon se bo nad Atlantikom jutri začel vzpenjati proti severu in bo segel do severnih predelov Skandinavskega polotoka. Po njegovem vzhodnem robu pa se bo nad osrednje Sredozemlje začela spuščati višinska dolina s hladnejšim zrakom. Nastala bo vremenska fronta, ki bo od severozahoda jutri in v soboto prešla večji del srednjeevropskih in vzhodnoevropskih držav ter s svojim južnim robom tudi naše kraje. Ob njenem prehodu bo na zavetrni strani Alp nastalo tudi prizemno ciklonsko območje.

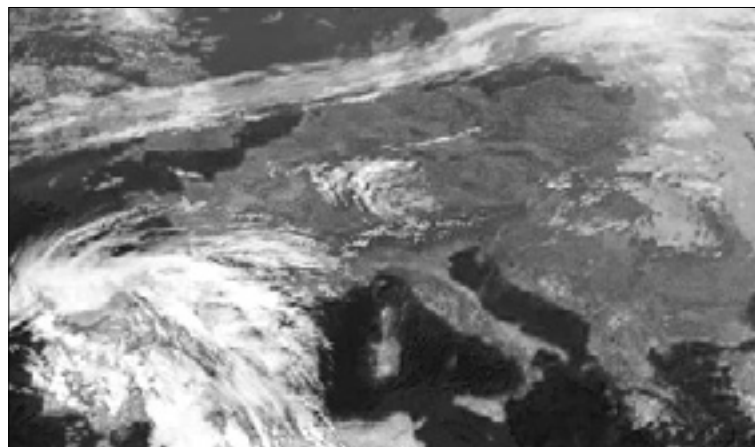
Danes bo še prevladovalo sočno in za ta čas toplo vreme. Jutri pa se bo ob bližajoči se vremenski fronti že povečala nestanovitnost in bo postopno več kopastih oblakov. Popoldne in zvečer bodo ponekod možne prve kra-

jevne predfrontalne plohe ali nevihte. Ob morju bo pihal južni veter, predvidoma bodo zato sprva manj verjetne.

Glavnina poslabšanja bo naše kraje zajela v noči na soboto, zlasti v drugem delu noči in v soboto dopoldne. Pojavljale se bodo padavine, vmes bodo nastajale tudi plohe in nevihte, ne gre izključiti tudi kakšne močnejše. Zapihala bo zmerna burja, ozračje pa se bo začelo ohlajati. V primerjavi s sedanjim dogajanjem se bo živo srebro v povprečju spustilo za okrog 8 stopinj Celzija, mestoma in prehodno med padavinami lahko tudi za kakšno stopinjo več. V soboto dopoldne bo v glavnem še oblačno in deževno, v popoldanskih urah pa bodo padavine slabele in postopno ponehale. Proti večeru se bo ponekod že delno razjasnilo.

Noč na nedeljo bo v primerjavi z minulim dogajanjem kar mrzla. Živo srebro se bo na Kraški planoti in v nižinskih predelih spustilo do okrog 5 stopinj Celzija ali ponekod malo nižje, ob morju pod 10 stopinj Celzija. V nedeljo čez dan bo prevladovalo sončno vreme in bo zaradi že močnega sončnega žarčenja kar prijetno, četudi ne ravno tako toplo kot v zadnjih dneh. Nato bo, kot kaže, spet na vrsti anticiklon, ki nam bo prinesel stanovitno in povečini sončno vreme, četudi ob nekoliko nižjih temperaturah.

Na sliki: nad osrednjim Sredozemljem se zaenkrat še zadržuje anticiklon, ki bo od jutrišnjega dne prehodno začel popuščati.

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

PISMO UREDNIŠTVU

Tri muhe na en mah

Izvoljeni politiki smo v javnosti (in torej v medijih) večkrat izzzvani, vendar nam je prav tako večkrat objektivno nemogoče, da bi takoj in izčrpno odgovarjali. Včasih pa je vendarle potrebno in primerno, da javnosti ponudimo določena pojasnila. V minulih dneh se je tako tudi na straneh Primorskega dnevnika pojavilo nekaj člankov, ki od podpisanega zahtevajo vsaj kratko repliko.

V članku z dne 11. aprila o seji na sedežu zahodno kraškega rajonskega sveta z vaškimi društvi je med drugim letela kritika tudi na slovenska deželna svetnika, ki naj ne bi 'ničesar storila' za financiranje obnovitvenih del na stavbi društvene gostile na Proseku, ki bo služila namenom promocijskega centra »Dom Proseca-Prosekarja« in ostalih krajevnih proizvodov. Izjava, če odgovarja rečenemu, je vsaj nepravilna. Prvič zato, ker sva tako nepravilne kot tudi slovenski kolega že takoj po izvolitvi preprečila, da bi bil začetni prispevek v višini 200.000 evrov črtan zaradi zamud pri predstavitvi zamisli in načrta za njegovo koroščenje. Denar je bil 'rezerviran' pred več kot tremi leti, se pravi še za časa Tondove uprave. Nakar sva tako v soočenjih v vladni večini kot tudi v pristojnih institucionalnih organih (komisijah in v deželnem svetu) vseskozi zagovarjala potrebo, da Dežela dodatno okrepi začetno postavko, ki je drugače nezadostna za izvedbo zahtevnega načrta. Žal nama 'preboj v blagajno' (še) ni uspel, kar ni uspelo niti drugim so-govornikom, ki so se s tem v zvezi v

teh letih posredno ali neposredno soočali s pristojnim odbornikom. Slednji zagovarja tezo, ki ni iz trte izvita, da Dežela ni edini poklicani partner - za enkrat pa ostaja edini, ki je nakazal katerokoli vsoto. Skupaj se zato potrudimo, da odbornika in ostale prepričamo v koristnost projekta na Proseku.

Druga replika zadeva deželno reformo krajevnih uprav in članek istega dne na goriških straneh našega časopisa. Opozicija v števjerjanskem občinskem svetu se je opredelila slepo v podporo deželne reforme in vseh njenih posledic, se pravi tudi proti zamisli o ustanovitvi združenja dvojezičnih občin. Do tu politično legitimno, pa čeprav s stališčem ne soglašam. Žal pa je zastopnica opozicije šla tako daleč, da je namignila, da naj bi se podpisani v deželnem svetu ravnal neodgovorno. Citiram iz zapisane izjave: »Politično odgovorno ravnanje je povedati na vseh možnih dejanjih svoje stališče, ne pa v trenutku glasovanja v deželnem svetu oditi iz sejne dvorane. Politično neodgovorno je zvoniti po toči ...«. Popolna laž, saj sem na 'šibkosti' in nedorečenosti reforme javno in glasno opozarjal vse od začetka razprave. V pristojni deželni komisiji in tudi v javnih nastopih sem stalno opozarjal na kritičnosti zakona in predlagal ustrezne popravke in to dosledno s tem, kar smo kot Slovenska skupnost zagovarjali v okviru številnih koalicijskih sestankov in tudi z javnimi stališči vse od objave prvih zakonskih osnutkov še pred poletnim preporom. Dvorano deželnega sveta sem zapustil le, ko je bilo jasno, da zakona ni

bilo več mogoče dodatno izboljšati in ga kot takega v zaključni fazi nisem mogel podpreti s svojim glasom. Do tistega trenutka pa sem v mejah možnega prispeval k izboljšanju zakona, zlasti kar zadeva interese, potrebe in pričakovanja naših ljudi in izvoljenih upraviteljev na območju dvaintridesetih 'zaščiteneih' občin. Sedaj pada toča, a ne po moji krivdi.

V tretje odgovarjam prijatelju Sandorju Tenceju, ki je v nedeljskem uvodniku zapisal, da v zvezi z afero o furlanskem domovinskem prazniku (in zastavi) bi moral kdo »od naših politikov in predstavnikov javno pritrditi Torrentiju«, ko se je slednji izpostavil tudi z izjavo, da sta avtohtoni (manjšinski) identitete le slovenska in furlanska. Sandorju in bralcem lahko zagotovim, da sem odborniku osebno izrazil vso podporo in priznanje. Če bi to izrazil javno (redke med Tržačani in edini med Slovincema sem prepričano podprl zakon ...) in zlasti na italijanskih medijih, bi moje stališče ocenili v najboljšem primeru kot samoumevno, sicer pa bi tvegali, da bi pogumnemu Torrentiju naredili medvedjo uslugo.

Igor Gabrovec, deželni svetnik SSK

filmi@primorski.eu

GREMO V KINO

Ničije dete - Figlio di nessuno

Srbija, Hrvaska 2014

Režija: Vuk Ršumović**Igrajo:** Denis Murić, Pavle Čemerikić, Isidora Janković, Miloš Timotijević in Tihomir Stanić**Ocena:** ★★★★★

POGLEJ TRAILER!

Haris je deček, ki ga leta 1988 najdejo v bližini Travnika v Bosni. Fantek že od rojstva živi zapuščen v gozdu, kjer zanj skrbi volkulja. Ko lovci volka ustrelijo, odpeljejo dečka v sirotišnico v Beograd. Haris ne zna hoditi in niti govoriti, vse otroštvo je namreč preživel z živalmi. V Beogradu se Pučke, kot mu pravijo, spoprijatelji s skrbnikom Ilkejem in dečkom Žiko, po katerega pa nekega dne pride oče in mora proč. Harisova situacija je iz dneva v dan boljša. Deček se prilagodi novemu okolju in tudi šolanje kaže prve rezultate.

Samo štiri leta kasneje pa na ozemlju takratne Jugoslavije izbruhne vojna in Harisovo ime prepriča bosansko vojsko, da mora dečka poklicati nazaj in ga poslati na fronto. Živalski pogoji, v katerih je Haris odrasel, se tako izkažejo za bistveno boljše od tistih, ki jim bo moral zdaj kljubovati z orožjem v roki.

Na dan, ko prihaja v dvorane film, ki ga je Nanni Moretti posvetil svoji mami, bo na italijanskih filmskih platnih (v Trstu, v dvorani Fabbri) zaživela tudi majhna zgodba o nikogaršnjem sinu. Drama, posneta po legendi o volčjem otroku iz Bosne, je tudi prvenec beograjskega režiserja Vuka Ršumovića, s katerim je še ne štiridesetletni avtor zmagal nagrado Tedna kritike na lanskem beneškem filmskem festivalu.

Film je pretresljiva, ganljiva zgodba, ki pripoveduje o prelomnem obdobju pred in po začetku vojne. V resnici celo protivojni film, ki opisuje absurdno situacijo, predvsem pa usodo nedolžnega otroka, čigar edina krivda je v tem, da je njegovo ime nekdo želel povezati z narodnostnim poreklom... (Iga)

LJUBLJANSKA MESTNA HIŠA - Pregledna razstava

Arhitekt monarhije

V Zgodovinskem atriju ljubljanske Mestne hiše v Ljubljani je na ogled pregledna razstava z naslovom Maks Fabiani, arhitekt monarhije. Osrednja razstava ob 150-letnici rojstva Maksa Fabianija javnosti predstavlja domala celoten opus tega znamenitega arhitekta. Na okoli petdesetih panojih so predstavljena njegova dela, ki so pomembno zaznamovala prvenstveno Dunaj, Ljubljano, Trst in Gorico, kakor tudi Štanjel, Šempeter in več drugih krajev na Krasu in Primorskem.

Fabianijeva zgodnja leta na Krasu in odhod na Dunaj

V uvodu se fragmentarno seznamimo s Fabianijevimi zgodnjimi leti, od rojstva v Kobdilju, kjer je rodbina Fabiani živela stoletja, preko dijaških let, vse do študija na Dunaju. Prva pomembnejša prelomnica na njegovi poklicni poti naj bi bilo delo v ateljeju arhitekta Otta Wagnerja, kjer je Fabiani deloval med letoma 1894 in 1896. V tem času se je udeležil natečaja za Zdravilišče za cesarsko kraljevo državno uslužbenca v Opatiji, kjer je prejel prvo nagrado. Ljubljani je po katastrofalnem potresu (1895) ponudil načrt popotresne obnove in razvoja mesta, ki ga je poimenoval Bela Ljubljana. Njegova ponudba je bila sprejeta. Postal je avtor nove urbanistične zasnove Ljubljane, na kateri je svoje videnje mesta kasneje razvijal tudi znameniti Jože Plečnik. Omenjena uspeha sta botrovala odločitvi, da je Fabiani zapustil Wagnerja in odprl lastni atelje. Leta 1896 je postal asistent na Katedri za kompozicijo na Visoki tehnični šoli na Dunaju pri profesorju Karlu Köningu.

Odločilni trenutek Fabianijeve študijske kariere naj bi se zgodil leta 1902, ko mu je Dunajska tehnika podelila doktorat. To je bil prvi doktorski naziv, ki so ga v Avstro Ogrski podelili arhitektu. Prejel ga je za urbanistične rešitve Ljubljane in Bielskega. S tem nazivom je tudi formalno postal, po Sit-

teju in Wagnerju, prvi urbanist monarhije, ki mu je še v istem letu sledilo imenovanje za svetovalca prestolonaslednika Franca Ferdinanda. Leta 1910 je bil imenovan za izrednega profesorja Ornamentike in oblikovanja interjerja na tehnični šoli na Dunaju. V tem času je prejel še niz drugih pomembnih odlikovanj.

Njegova dela na Dunaju in v Ljubljani

Fabiani naj bi se v prvih letih dela držal Wagnerjeve usmeritve k moderni arhitekturi, ki je poudarjala funkcionalnost. Kot primer je izpostavljena gladka fasada zgradbe Portois & Fiks iz leta 1900. Portois & Fiks, Urania ter palača Artaria veljajo za tri arhitekturne bisere Dunaja 20. stoletja, katerih avtor je prav Fabiani. Od manjših projektov naj izpostavimo ureditev avstrijskega paviljona na svetovni razstavi v Parizu, za katerega je prejel Grand Prix. Po ljubljanskem potresu je Fabiani v posebni brošuri predstavil urbanistični načrt za prenoovo mesta. Po njegovih načrtih je pričelo nastajati mestno središče današnje slovenske prestolnice. Prva stavba, ki so jo Fabianiju naročili v Ljubljani, je bila mestna ubožnica iz leta 1901 na Vodmatu. Poslopje, danes znano kot Mladika, je sprva služilo kot dekliski licej in ga je Fabiani sprojektiral leta 1906. Prezreti ne gre niti Krisperjeve in Bambergeve palače na Miklošičevi, Hribarjeve hiše na Tavčarjevi ali pa poslopja Šentjakobskega župnišča.

Izmed manjših del ne gre pozabiti umestitve Prešernovega spomenika. Fabiani je kot svetovalec kiparja Ivana Zajca bil zadolžen za izvedbo temeljev in podstavka. Skoraj deset metrov visok kip je postavil na rob trga, v skladu z načeli urbanista Sitterja, ki je zagovarjal tezo, da je treba spomenike postavljati na način, da ne ovirajo prometnih poti. Zadnje njegovo delo realizirano v Ljubljani je bil pred desetletji porušen Jakopičev paviljon (1908), ki je služil kot prvo razstavišče za sodobno umetnost na Slovenskem.

Fabianijeva dela v Trstu, Gorici in na Primorskem

Večini je dobro poznano, da je prav Fabiani avtor načrta za izgradnjo Narodnega doma v Trstu, velikega večnamenskega centra, ki je bil na začetku 20. stoletja središče slovenskega in sploh slovanskega kulturnega, političnega in športnega življenja. Pripravljen je tudi načrt za hišo Bartoli na Borznem trgu, ki naj bi veljala za najboljši

MAKS FABIANI 1865-1962 - V Ljubljani več razst

Večpomenski Velikega ar

Ob praznovanju 150-letnice rojstva arhitekta Maksa Fabianija so se ponovno pojavila vse glasnejša ugibanja o tem, koliko je znameniti arhitekt bil velikan (tudi) slovenske polpretekle zgodovine, v kakšni meri pa (zagrižen) fašist, da ne rečemo apologet fašistične ideologije. Sporen seveda ni Fabianijev strokoven prispevek na področju arhitekture in urbanistike, temveč njegova (so)udeležba znotraj fašistične stranke.

Slovensko zgodovino pisje glede teh vprašanj do sedaj ni storilo prav veliko. Praktično nepregledano naj bi ostalo domala celotno arhivsko gradivo v Gorici, Trstu, Ljubljani, Rimu in na Dunaju. Tržaški upokojeni pravnik dr. Jože Skerk naj bi bil za enkrat edini, ki se je izdatneje posvetil raziskovanju arhivov iz Fabianijeve (fašistične) preteklosti. Fabiani je bil član fašistične stranke od 15. maja 1921. Gre za podatek, ki je sam po sebi problematičen, a javnosti že dolgo znan. Precej bolj problematična pa naj bi bila njegova (aktivna) vloga znotraj stranke, ki ne nakazuje zgolj potencialno oportunistične narave slavnega arhitekta. Skerk namreč odkriva, da naj bi bil Fabiani aktiven član vojaške veje fašistične stranke t.i. M.V.S.N. in bil celo »caposquadra«, se pravi komandant zloglasnih škvadristov. Nasprotnega mnenja naj bi bila večina prebivalcev Štanjela. Tam je še živ spomin na zavzemanje župa-

na oziroma »podestà« Fabianija, ko naj bi nemška vojska obrabljala na več drugih dogodkov, vojno, v katerih se je Fabiani krajane. (O teh je v Primorski knjigi iz Štanjela.) Tudi zgodovinska Fakin Bajec se je precej udeležila pripisati v Štanjelu, in njelci nadvse pozitivno zapisali slovenskih oziroma fašističnih

Gledano z današnjega steno v tem, da domala vsi ko imenovanem Fabianijevem urbanistično-arhitekturno po brez dvoma nesporna avtoriteta ni dovolj in da je pri tovrstnih vključitev širše strokovne javnosti skupaj pa se kaže v enoznačni organizatorji prireditve so tu p jeta (pragmatična) odločitev Fabianijeve fašistične preteklosti tisto o čemur ne bomo (spre) arhitekt in urbanist in pika. (Ljubljani, ki se ponaša z nazivom

primer dunajske secesije v mestu. Njegovo delo je tudi Trgovski dom v Gorici, ki ga odlikuje funkcionalna in racionalna ureditev. Koncem leta 1917 je Fabiani dokončno zapustil Dunaj in odšel v Gorico, kjer se je zaposlil v uradu za obnovo Gorice in Gradišča. Odločen je bil, da prevzame vodilno vlogo urbanista in arhitekta pri sanaciji domačih krajev na Goriškem in Krasu. Fašistična uprava pa je že nekaj mesecev po prevzemu oblasti Fabianija odpustila. Očitati so mu, da je Slovenec, zagrižen avstrijski patriot, ki ne obvlada dobro italijanskega jezika. Zaradi zahtevnosti prenove in pomanjkanja strokovnjakov pa se izkušenemu strokovnjaku niso mogli povsem odpovedati. Več let se ni smel podpisovati na načrte in prav zato se več urbanističnih rešitev, ki jih je iz-

stav

ska zgodba hitekta

nija z dne 15. februarja 1944, čunala s Štanjelci, kakor tu- med in pred drugo svetovno odločno zavzel za slovenske kih novicah pisal Jožef Šva- rinarka in etnologinja dr. Ja- kvarjala z vlogo, ki jo gre Fa- ni izpostavlja, da je med Šta- san, brez kakršnihkoli proti- h tendenc.

vidika pa je težava prven- organizatorji prireditev v ta- ni letu osvetljujejo strokovno- dročje, na katerem je Fabiani teta. Pokazalo pa se je, da to- nih prezentacijah potrebna osti. Največja težava pri vsem ni potlačiti problema. Or- ovsem padli na izpitu. Spre- e bila preprosta: problem Fa- i pometimo pod preprogo, saj govorili, pač ne obstoji. Bil je Razstava v Mestni hiši v Lju- m »pregledna«, bržkone pri

tem ni prav nobena izjema.) Tovrstna logika pa se ne obre- stuje. Vzdihovalje obiskovalcev na razstavah, ob ogledu definitivno impozantnih stavb od Dunaja, preko Gorice pa vse do Trsta, znotraj tovrstnega konteksta pač ne za- dostuje. Nasprotno, prav 150-letnica njegovega rojstva bi morala biti povod za kritično, poglobljeno, širšo strokovno debato o Fabianiju arhitektu-urbanistu in o Fabianiju in- telektualcu in človeku, zasidranem v času in prostoru.

Ne nazadnje je prav Fabiani s svojim delovanjem in kot avtor filozofsko-znanstvenega spisa ACMA, več kot »zgolj« arhitekt in »le« urbanist. S svojim multietničnim rodbinskim pedigrejem pa še dodatno ponuja široko po- lje potencialnih diskusij, še kako potrebnih in aktualnih (tudi) za današnji čas. V kolikor bi bile le te odkrito ter strokovno zastavljene, lika in dela Fabianija ne bi pri- krajšali, temveč mu nasprotno pridali vse tiste dimenzi- je, s katerimi bi se ne nazadnje zmanjšalo tudi polje po- tencialnega (poceni) manipuliranja. Vse do takrat pa Fa- bianijeva »pro et contra« (fašistična) zapuščina, (ne)po- znana in (ne)prikazana v Fabianijevem letu, nazorno ka- že le na množstvo sprenevedanj, še kako značilnih za da- našnjo instant-moderno potrošniško družbo, ki v vsej svo- ji ideološki totalnosti potrebuje (zgolj) golo formo Velike- ga arhitekta.

delal za številna v prvi svetovni vojni porušena naselja predvsem v Furlaniji, še vedno ne more formalno pripisati Fabianiju. Nesporna naj bi bila njego- va vloga pri urejanju Gorice, čeprav je zaradi nedostopnosti italijanskih arhi- vov še vedno ni mogoče dokončno opredeliti. Njegovo delo je obnova goriškega gradu, nadškofijske cerkve Svetega srca, kakor tudi palače Coro- nini v Šempetru.

Do leta 1922 mu je uspelo izpeljati veličasten projekt obnove v vojni mo- čno poškodovanih naseljih v Posočju, na Goriškem in Krasu. Z maloštevilno skupino je izdelal regulacijske načrte za 92 občin, med njimi za Gradišče ob So- či, Tolmin, Vipavo in Ajdovščino. Na strokovnem področju je Fabiani od le- ta 1918 v Gorici deloval kot samostoi- ni arhitekt, v letih 1919 do 1925 je po-

Bogat program razstav in prireditev ob 150 letnici arhitekta Maksa Fabianija

Tako v Ljubljani kot v drugih krajih, na primer v Gorici in Štanjelu, so že v teku ali se bodo v prihodnjih tednih in mese- cih zvrstili številni dogodki, s katerimi želijo razne ustanove in organizacije počastiti arhitekta in urbanista Maksa Fabia- nija. Razstave, izpostavljanje načrtov in izvedenih projektov, debate, simpoziji, vodeni ogledi, celo razstave oblačil in mo- nih dodatkov ter kulinarčni dogodki na milanskem EXPO: leto 2015 bo res v marsikaterem pogledu Fabianijevo leto. Or- ganizacijo prireditev usklajuje Koordinacijski odbor, za katerega je dala pobudo Mestna občina Ljubljana, v njem pa so pred- stavniki res številnih sodelujočih ustanov (iz Italije Slovenska kulturno-gospodarska zveza).

Tako bodo na primer v goriškem Ljudskem vrtu v Gorici konec aprila odprli fotografsko razstavo Maks Fabiani, urbanist Gorice, ki jo pripravljata Društvo goriških arhitektov in Skgz. Slovensko narodno gledališče Nova Gorica in združenje Ar- tisti associati snujeta gledališko predstavo o Maksu Fabianiju. V Štanjelu načrtujejo postavitev stalne razstave Fabianijevih načrtov za obnovo vasi in Ferrarijevih vrtov.

Popoln spored dogodkov je med drugim na voljo na spletni strani www.ljubljana.si.

RAZSTAVI NA PROSTEM

Fabiani tudi v parku Tivoli in na Krakovskem nasipu

Do sredine maja je na Jakopičevem sprehajališču v ljubljanskem parku Tivo- li na ogled fotografska razstava Secesij- ska Ljubljana in Maks Fabiani. To je le eden od vrste dogodkov, s katerimi v tem letu v Ljubljani obeležujejo 150. obletni- co rojstva arhitekta Maksa Fabianija. Po- leg pomena, ki ga je s svojim delom ta ve- liki arhitekt in urbanist zapustil prav Lju- bljani, pa se skuša na razstavi prikazati še bogato in dodelano secesijsko arhitektu- ro, kot pomembno zvrst javne umetno- sti, kar je nenazadnje specifična (tudi) Fa- bianijevih del. Kot poudarja sedanji me- stni urbanist Janez Koželj in pobudnik dogodkov povezanih s Fabianijem, je bil eden od primarnih namenov umetnosti secesije prav z oblikovanjem stavb in predmetov za vsakdanjo rabo vzbuditi pri najširši javnosti občutek za lepoto. Pri- znani arhitekturni fotograf Miran Kam- bič omenjeno arhitekturno dediščino predstavlja na kar 116 fotografijah.

Za skok v Fabianijevo leto pa so po- skrbeli tudi na Krakovskem nasipu, kjer so na ogled secesijske podobe, ki jih je ustvaril arhitekt in urbanist Maks Fa- biani, skozi fotografski objektiv pa ujel Miran Kambič. Na omenjeni razstavi se skuša posebej izpostaviti pomemben segment Fabianijevega dela, ki se razkriva v njegovem celostnem pristopu, s kate- rim naj bi bila vsaka stavba, ki jo je zgra- dil, tudi urbanistični projekt širše celo- te. To naj bi še posebej veljalo za njegov ljubljanski opus, pri katerem tako rekoč vse njegove stavbe izhajajo iz velikopo-

teznega načrta regulacije mesta, ki ga je Fabiani leta 1895 na svojo pobudo izde- lal za preno in razvoj v potresu po-

škodovanega mesta. Fotografska razsta- va je na ogled do sredine meseca sep- tembra.

Besedila in fotografije ROBI ŠABEC

učeval umetnostno zgodovino na go- riškem liceju, leta 1926 se je vpisal v Združenje arhitektov Videmske kraji- ne in leta 1935 še v Društvo Goriških inženirjev, kjer je na podlagi prizna- nega doktorata obnovil inženirski na- ziv.

Kot župan Štanjela se je v letih 1935-1945 zavzemal za obnovo tega kraja. Uspel je obnoviti grad, leta 1946 pa je obnovil v drugi svetovni vojni mo- čno poškodovano cerkev sv. Danijela. Po njegovih načrtih so obnovili večino hiš v Štanjelu in bližnjih vaseh. Prezreti ne gre Vile Ferrari, v neposredni bliži- ni Fabianijeve rojstne vasi. Gre za sklop hiš povezanih s srednjeveškim obzidjem in bazenom v notranjosti, ki se napaja s pomočjo inovativnih vod- nih zbiralnikov, kar je za Kras svojevrs- tna atrakcija.

Po letu 1947, ko so ta območja pripadla Jugoslaviji, se je 82-letni Fa- biani umaknil v Gorico. Posvetil se je duhovni oporoki in ponovno spisal fi- lozofsko-znanstveni spis ACMA. Umrl je leta 1962 v Gorici, pokopan pa je na

pokopališču pri sv. Gregorju v Kobdi- lju.

Na ljubljanski razstavi je Fabiani predstavljen kot arhitekt, ki je pogosto uporabljal secesijske prvine, posebno

pozornost pa posvečal arhitekturni preteklosti in krajevni tradiciji, kakor tudi že omenjeni potrebni funkcional- nosti in tehnični dovršenosti. Razstava je na ogled do 28. junija.

GORIŠKA - Slovenska policija ovadila sto štiri italijanske državljane

Čez mejo po zdravila s ponarejenimi recepti

Petnajst slovenskih in sto štiri italijanski državljani so skoraj štiri leta v lekarnah na območju Nove Gorice uporabljali veliko število ponarejenih in prenašenih italijanskih belih receptov. Z njimi so prišli do zdravil, ki se jih sicer lahko uporablja v medicini, so pa razvrščene kot prepovedane droge. Večinoma gre za antidepresive, pomirjevala in uspavalila, kot so Xanax, Dormicum in Sanval, med odvisniki zelo priljubljene tablete, če gre verjeti raznim spletnim forumom. Med letoma 2010 in 2014 se je na ulici tako znašlo več kot 140.000 takšnih tablet. »Tovrstne zadeve v takšnem obsegu še nismo obravnavali niti v slovenskem merilu,« je včeraj povedal vodja kriminalistične policije na novogoriški policijski upravi, Marino Pangos.

Skupno 119 osumljenecv z novogoriškega in goriškega območja je zdravila s prepovedano drogo iz skupine benzodiazepinov bodisi preprodajalo bodisi uživalo. Dvigovanje zdravil v Sloveniji se jim je namreč zelo izplačalo: cena zanje je približno za polovico nižja kot v Italiji, vsebino pa so na novogoriških in goriških ulicah preprodali po skoraj desetkratni ceni. V slovenskih lekarnah je treba za škatlico takšnih tablet povprečno odšteti manj kot 4 evre, na ulici pa so jih preprodajali za ceno med 25 in 30 evri.

Kriminalisti so med obravnavo teh kaznivih dejanj zasegli 1.667 ponarejenih receptov, večino v lekarnah, nekaj pa tudi pri osumljenih. Na podlagi tega ocenjujejo, da se je s pomočjo uporabe ponarejenih receptov na ulici med letoma 2010 in 2014 znašlo več kot 140.000 tablet. »Cena posamezne tablete na ulici je od 1,5 do 2,5 evra. Tako je skupna vrednost zdravil na črnem trgu med 210.000 in 350.000 evrov,« pojasnjuje Pangos in dodaja, da so novogoriški krimi-

Ena od novogoriških lekarn, kjer so osumljenci unovčevali ponarejene recepte; v Sloveniji je cena psihoaktivnih zdravil približno za polovico nižja kot v Italiji *K.M.*

nalisti o pojavu ponarejenih receptov obvestili tudi italijanske policiste, ki so na območju Gorice opravili tri hišne preiskave in v Italiji zoper italijanske državljane sprožili ustrezne postopke.

Sum policistov je najprej vzbudila povečana prisotnost tovrstnih zdravil na ulici v zadnjih dveh letih, predvsem med odvisniki od prepovedanih drog. Dvigovanje zdravil na beli recept, pa čeprav jih predpiše zdravnik iz tujine, je običajna praksa, ki je znotraj Evropske unije popolnoma legitimna. V takšnem primeru so zdravila plačljiva. V obravnavanem primeru so bili vsi recepti opremljeni z žigi in podpisi italijanskih zdravnikov. »Gre za več deset različnih imen italijanskih zdravnikov različnih praks - od zasebnikov, družinskih zdravnikov do specialistov,« je povedal vodja novogoriških kriminalistov, ki na vprašanje, ali so se tudi ti

zdravniki znašli med preiskovanci, odgovarja: »Zaenkrat nobenemu zdravniku iz Italije ne moremo očitati kaznivega dejanja. Tudi uslužbencem novogoriških lekarn ne moremo očitati naklepnih kaznivih dejanj.« O zadevi pa so kriminalisti obvestili tudi ministrstvo za zdravje in predstavnike Lekarniške zbornice Slovenije. Med omenjenimi tremi hišnimi preiskavami v Gorici pri osebah, ki so v Sloveniji večkrat unovčile ponarejene recepte, so italijanski organi pregona iskali prav ponarejene žige in recepte, a po Pangosovih besedah niso našli nobenega dodatnega obremenilnega dokaza.

Osumljenci - nekateri med njimi so bili verjetno medsebojno povezani, pojasnjuje Pangos - so v lekarnah unovčevali ponarejene bele recepte, ki so bili povečini natisnjeni s tiskalniki - kakršne sicer v nekaterih primerih izdajajo tudi italijanski zdravniki -

GORICA Še zbirajo dokaze proti vandalu

Preiskovalci policije in karabinerjev še zbirajo dokazno gradivo proti moškemu, staremu preko osemde-set let, ki naj bi bil odgovoren za poškodovanje petindvajsetih avtomobilov na parkirišču goriške splošne bolnišnice in v njeni bližini, zlasti v ulicah Goldoni, Fatebenefratelli, Alfieri in Alto Adige. Še preverjajo, ali je kriv za vsa poškodovanja in če je imel »pomočnike«.

V ta namen pregledujejo posnetke, ki so jih ujele varnostne kamere; tudi pri bolnišnici teh ni malo. Priletnega vandala so identificirali ravno na osnovi posnetkov, saj je v preteklosti že imel odprte račune s pravico. Ugotovili so tudi, da naj bi po avtomobilih udrihal s palico, ki jo je drugače uporabljal kot oporo med hojo. »Matematične gotovosti, da je vso škodo sam naredil, še nimamo,« so včeraj povedali v preiskovalnih krogih. Ko bodo imeli tudi to gotovost, bodo dokazno gradivo posredovali pravosodnim organom.

GORICA

Patrulje nad težki promet v mestu

Tovornjak na goriškem Korzu *BUMBACA*

Policija in mestni redarji bodo zaostrili nadzor, da bi omejili vožnjo tovornjakov skozi Gorico, ki povzročajo nemalo nevšečnosti krajanom in škode na cestah.

S takšnim dogovorom sta poveljnika goriških mestnih redarjev Marco Muzatti in prometne policije Gianluca Romiti odreagirala na številna opozorila občanov, ki so se pritoževali nad tovornjaki zlasti v nekaterih mestnih predelih; na prvem mestu je severna četrť Svetogorska-Placuta. Policisti in redarji bodo v kratkem začeli izvajati posledne preglede tovornjakov, ki jih bodo »zalotili« na mestnih ulicah. Predvsem bodo preverjali, če je njihova vožnja skozi mesto upravičena, hkrati bodo tudi ugotavljali, če prevozi upoštevajo načela proste konkurence in cestne predpise, če imajo vsa potrebna dovoljenja, ki urejajo težki promet.

Cilj poostrenega nadzora bo torej učinkovitejše monitoriranje pretoka tovornjakov skozi Gorico in zlasti zmanjševanje njegovih posledic v okolju. Te zadevajo predvsem položaj cest, ki so ponekod luknjave do takšne mere, da so nevarne za mestni promet. Poostren nadzor je zahteval tudi župan Ettore Romoli, ki meni, da meščani in mestne ulice ne morejo prenašati bremena težkega prometa. Ustrezno mu bo s sodelovanjem mestnih redarjev in prometnih policistov.

TRŽIČ - Podjetje v brezizhodni krizi

De Franceschi, delavci brez izbire

Mobilnost za 50 od 57 uslužbencev in nadomestila - »Preživela« bo samo pristaniška bankina - Govorice o novih lastnikih nimajo otipljive podlage

Delavci z družinskimi člani pred vhomom v obrat

BONAVENTURA

Po 24 dneh neprekinjenega protestnega shoda pred vhomom v orjaški mlin De Franceschi v Trziču so delavci nazadnje popustili. Korak nazaj nima prizvoka zmage, nasprotno - ima grenak priokus, saj so se morali odločiti za manjše zlo. Sindikati in lastništvo podjetja so namreč v torek s posredovanjem deželne vlade dorekli osnutek dogovora, ki so ga včeraj predstavili delavcem, ti pa so ga odobrili. »Niso imeli izbire, saj bi jih drugače doletela mobilnost brez nadomestil,« pojasnjuje Luciano Sartori iz sindikata Flai-CGIL, ki je pristojen za področji kmetijstva in prehranske industrije: »Na torkovem soočanju je bil pojasnjen

položaj podjetja, dogovor, za katerega so si sindikati prizadevali, pa naj bi bil kljub vsemu spoštljiv do dostojanstva delavcev. Zavedamo se, da ni najboljši, vendar brez dogovora bi stanje bilo še hujše.«

Dogovor predvideva mobilnost za 50 od 57 uslužbencev (ohranili bodo samo pristaniško bankino), ki jim bo izplačano nadomestilo namesto izredne dopolnilne blagajne; znesek bo vsekakor višji od 5000 evrov, ki jih je podjetje sprva omenjalo. Dežela bo delavcem pomagala z izobraževalnimi tečajji in usposabljanji z namenom iskanja nove zaposlitve, obenem bo spremljala potek kriznega dogajanja v podjetju De Franceschi. »Vsi de-

lavci se bodo danes vrnili v obrat in opravili še zadnja opravila, nakar bo o nadaljnjih korakih moralo odločiti podjetje, tudi glede mobilnosti,« razlaga sindikalist in dodaja: »Dežela bo garant.«

Do danes pa še ni uradnih vesti o morebitnih interesentih, ki naj bi odkupili tržiški obrat. Slišati je o možnosti, da bi lahko zanimal uveljavljeno grupo Casillo, ki bi jo pritegnili predvsem zmogljiva pristaniška bankina, lokacija v severnem Jadranu ter stolpi za natovarjanje in raztovarjanje žitaric, strojna in tehnološka oprema, ki je primerna za veliko produkcijo. Vendar, kot rečeno, govornice nimajo še otipljive podlage.

GORIŠKA - Prednosti čezmejnega urbanega območja

Zelenic imamo kot nihče drug

Glede povprečne dolžine življenja je upanje upravičeno do 80,8 let

Gospodarska konkurenčnost, človeški kapital, civilna in politična udeležnost, prevozi, okolje in kakovost storitev so postavke mestnega razvoja, ki so jih razčlenili v okviru raziskovalne dejavnosti, kakršna je potekala znotraj projekta SEA (Social Economy Agency). Financirala ga je Evropska unija v okviru programa za čezmejno sodelovanje Italija-Slovenija 2007-2013, katerega vodilni partner je bila Legacoop Furlanije Julijske krajine.

Raziskava je preverjala prednosti urbanega okoliša, ki ga zaobema goriško Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (EZTS) in zaobema tri občine: Gorico, Novo Gorico in Šempeter-Vrtojbo. To zemljepisno območje je obravnavala kot enovito mesto s 73.818 prebivalci, katerega značilnosti so med obdelavo podatkov primerjali s podatki drugih štirih mest: s Trstom, Vidmom, Ljubljano in Koprom. Želimo vsaj enkrat biti pozitivno naravnani in izpostaviti tiste vidike iz zgoraj naštetih poglavij, v katerih ima to čezmejno območje kakšno prednost glede na ostala.

Zadovoljivo ali celo dobro je stanje na področju zdravega okolja in storitev. Ocenjevanje zdravega okolja je zaobjelo štiri postavke: kakovost urbanega življenja, onesnaženost zraka, varstvo okolja in uravnoteženo upravljanje naravnih virov. V prvo postavko sodi intenzivnost obstoja zelenih površin na ozemlju občin, ki se jih občani lahko poslužujejo in jih upravljajo javne ustanove. Sodijo v ta okvir vile, vrtovi, par-

ki z drevesi, opremljene površine, izjemne krajinske dobrine, botanični vrtovi okrasna pokopališča in podobno. Na našem območju ima vsak občan v urbanem okolju na razpolago 84,1 kv. metra javne zelene površine. V Ljubljani jih imajo 37 kv. metrov in v Trstu 31 kv. metrov, medtem ko je v Vidmu in Kopru na razpolago manj kot 30 kv. metrov. Če k povedanemu dodamo korist, ki izvira v zvezi s čistostjo zraka iz predelave ogljikovega dioksida, za kar se moramo zahvaliti širšemu poraščenemu ozemlju, potem je območje EZTS res prednostno glede na ostala.

Glede prisotnosti ogljikovega dioksida v zraku je Goriška na drugem mestu, takoj za Koprom, v smislu njegove zadovoljive omejenosti. Glede prasnih delcev na prostorninsko enoto, ki se lahko nabirajo v zgornjih predelih dihal, je Goriška spet na vrhu pozitivne lestvice neposredno za Trstom. Ker se vse bolj dokazuje povezava med raznoliko atmosfersko onesnaženostjo in obolelostmi dihal na vseh anatomskih ravneh, je pomemben tudi podatek o številu prebivalcev, ki umirajo zaradi bolezni dihal. Leta 2012 je na našem območju zaradi njih umrlo 8,4 oseb na vsakih 10.000 prebivalcev. Nahajamo se nekje v zlati sredini med Vidmom (največ) in Trstom ter Ljubljano in Koprom (najmanj). Vsekakor je novogoriško območje najbolje plasirano s šestimi smrtnimi primeri na navedeno populacijo, kar izboljšuje celotno goriško povprečje, saj jih Gorica bele-

Goriška je v samem vrhu tudi glede zavetišč in namestitev, namenjenih onemoglim, nepokretnim, prizadetim in osebam s senilnimi boleznimi

ži enajst.

Kakovost okolja se meri tudi s količino proizvedenih odpadkov. Na ozemlju goriškega EZTS se količina zmanjšuje hitreje kot drugod. Od leta 2009 do leta 2011 je število kilogramov na prebivalca padlo od 559 na 508 kilogramov. Vsekakor gre za hitrejšo krčenje kot drugod, ne pa za absolutne količine, ki so precej višje kot v Ljubljani ali Kopru.

Kaj pa storitve v prid občanov? Za ocenjevanje kakovosti storitev je raziskava upoštevala naslednje postavke: zdravje, skrbstvo, varnost, vzgojo in izobraževanje, kulturo ter turistično prenočitveno zmogljivost. Goriško območje je v samem vrhu glede zavetišč in namestitev namenjenih onemoglim, nepokretnim, prizadetim in osebam s senilnimi boleznimi. Odlično se tudi odreže glede razširjenosti kriminala.

Brez vsakršne škodoželjnosti posredujemo podatke, da je Trst prvi na tej lestvici, Kopper pa zadnji.

Prav tako ima območje EZTS sorazmerno največ namestitvenih možnosti na področju turističnih nočitev. Pri zbiranju te vrste podatkov ni povsem jasno, zakaj so šteli število zgradb ne pa števila postelj. Ljubljana ima lahko daleč manjše število hotelov od Gorice in Nove Gorice skupaj, a so verjetno mnogo večji in z velikim številom sob oziroma postelj.

Glede povprečne dolžine življenja je upanje na goriškem obmejnem območju upravičeno do starosti 80,8 let. Najdlje lahko statistično živijo v Vidmu (82,3 let), najmanj pa v Kopru (79,9 let). A ne bi bilo lepo, ko bi si s selitvijo v Videm lahko podaljšali povprečje za poldrugo leto? Življenje seveda ni statistika. (ar)

GORICA-ŠEMPETER

O Emmi, ki se ni smela roditi čez mejo

Šempetrski bolnišnica

Lani in v prvih treh mesecih letos se je samo šest porodnic z italijanske strani Goriške odločilo za porod v šempetrski bolnišnici. Od tega pet porodnic je čez mejo rodilo na podlagi lani podpisanega sporazuma med šempetrsko bolnišnico in deželo FJK, ena porodnica izven sporazuma. Ozadje teh skromnih števil pa morda ni nedolžno. Uporabljali bomo pogojnik, ker bomo navajali trditve osebe, ki na Facebook strani skupnosti z naslovom *Voglio nascere a Šempeter* (Želim se roditi v Šempetru) ni podpisana z imenom in priimkom.

Na začetku strani je moški zapisal: »Želim deliti pot, ki naj bi naju z ženo privedla do rojstva naše drugorojenke v šempetrski bolnišnici.« Proti koncu decembra je nato opisal izkušnjo ob prvem stiku s slovensko porodnišnico, kjer naj bi se rodila njuna Emma: »Skoraj vse osebe, ki sem jih spraševal informacije, so se trudile, da bi mi spregovorile v italijanskem jeziku. Samo v enem primeru sem si moral pomagati z angleščino (moja je bila porazna, babičina pa odlična). Oddelek v tretjem nadstropju spominja na italijanske bolnišnice iz 70. in 80. let, ne ravno najboljši vtis ... Po desetminutnem čakanju stopi do mene dežurna zdravnica z nasmeškom, predstavi se z imenom in priimkom ter me s prijateljskim tonom in v italijanski vpraša, kako naj mi pomaga ... Pojasni mi, kako naj pridem do vseh informacij in me pozdravi: "Nasvidenje torej aprila!" Prvi vtis je najbolj pomemben, ta je bil zelo dober.« In še pripis: »Ne trdim, da je v slovenski bolnišnici vse boljše ... Namen te strani želi biti pripoved te najine poti. Le zaključek bo povedal, če je bila pot koristna in vedra. Ta stran je za tiste, ki so se kot midva odločili za alternativo Tržiču in Palmanovi.«

Emma se je nazadnje rodila v Vidmu, očka pa se je pred nekaj dnevi, ne brez grenkobe, ponovno oglašil: »Minili so štirje meseci in naslov strani lahko spremenim v "Želim se roditi v Šempetru".« Zakaj? Ginekolog, ki sta mu z ženo sporočila, da želita roditi v Sloveniji, ju je en mesec pred porodom napotil v goriško bolnišnico po dokumentacijo za Šempeter: »Kaj pa nama odgovorijo v goriški bolnišnici, kjer smo že večkrat med pregledi in izvidi povedali svoj namen? Da ne moreva v Šempeter, ker nisva opravila celotnega predporodnega postopka pri njih, kakor predvideva konvencija. Kako mogoče?? Več kot pet mesecev sva vsem pravila, da se bo Emma rodila v Šempetru, in vsakič nama je bilo rečeno, da je za izbiro kraja še čas ... Najbolj pa me je razočaral in razkačil način, kako so nama opisali slovensko bolnišnico: da ni primerna, da zaostaja trideset let, kar zadeva varnost. Obstaja torej konvencija, ki dovoljuje goriškim mamicam, da gredo roditi čez nekdanjo mejo, a mi povedo, da tam ni varno?? Na podlagi česa to trdijo? Imajo podatke? Sramota!« Pritiski, naj se z ženo obrneta na tržiško bolnišnico, so bili veliki, je še zapisal. Izbrala sta Videm.

Goriškega očka je Emma seveda osrečila, kljub temu pa ga je zgodba okrog porodniške zagrenila: »Z ženo obžalujemo, da nisva mogla roditi hčerke v slovenski bolnišnici, le nekaj sto metrov od najinega doma.«

NOVA GORICA - Premagovanje ovir na sosednjih trgih dela

Podjetnikom čez mejo lažje

Andrej Šik: »Šli smo na konkretno reševanje težav, zato smo vključili tudi kontrolne organe« - Izdali priročnik slovenske in italijanske zakonodaje

Te dni se zaključuje triletni čezmejni projekt Transarmon, katerega cilj je olajšati dejavnost malim in srednjim podjetjem, ki vstopajo na sosednji trg - slovenskega ali italijanskega.

»Skupno evropsko tržišče je mit, saj se podjetja zaletijo v serijo administrativnih ovir, ki jih sestavlja zelo različna implementacija istih evropskih uredb v nacionalnih zakonodajah,« pojasnjuje Andrej Šik, direktor Slovenskega deželne gospodarskega združenja iz Trsta, vodilnega partnerja v omenjenem projektu. Šik pojasnjuje, da je živahna čezmejna dejavnost malih in srednjih podjetij po vstopu Slovenije v schengensko območje obelodanila vrsto problemov, ki jih povzročajo ra-

zlikujoči se zakonski okviri v dveh državah. Projekt se je osredotočal predvsem na študijo in analizo zakonodaje na sektorjih higijene in živil, davčnine, človeških virov in mobilnosti, okolja in varnosti.

»Podjetnikom, ki poslujejo čez mejo, bo lažje, ker smo izkušnje, ki smo jih zaznali v okviru gospodarskega združenja, ki sledi nekaj sto slovenskim podjetjem, ki delajo v Italiji, in določenemu številu italijanskih podjetij, ki delajo v Sloveniji, prenesli na širšo raven in vključili zraven vse podjetniške organizacije na slovenski in italijanski strani. Kar je pomembno, je to, da smo včlanili tudi kontrolne organe. Posebno na italijanski strani so bili to tudi partnerji projekta. Šli smo torej na konkretno

Mirjam Božič K.M.

Andrej Šik K.M.

reševanje težav,« pravi Šik.

Na katere poglavitve razlike torej najpogostejše naletijo podjetja? »Za slovenska podjetja, ki pridejo v Italijo, je velik razlik glede varstva pri delu, ravnanju z odpadki ...,« našteva Šik. Redno se tudi srečujejo s problematiko delavcev, ki delajo za slovenska podjetja in niso slovenski državljani. »Podjetja se ne zavedajo, da dovoljenje za delo v Sloveniji ne velja avtomatsko za ostale države EU. Kazni za kršitve so visoke, še posebej na področju varstva pri delu in okoljevarstva. Gre za več tisoč evrov za posamezen tip prekrška. Vse te zadeve so tudi kazenske narave,« opozarja Šik.

Kljub temu je italijansko tržišče za slovenske podjetnike zelo zanimivo, saj je s 60 milijoni prebivalcev največje v sosesčini. V primeru italijanskih podjetij, ki želijo delati v Sloveniji, pa je problematika čisto drugačna, glede na svoje izkušnje pojasnjuje Šik. »V tem primeru imamo dve tipologiji podjetij: tista, ki resno delajo čez mejo in podjetja, ki v Sloveniji odpirajo samo naslove. To naredijo zaradi bistveno manjšega administrativnega in davčnega bremena kot je v Italiji. Problem pa je v tem, da so to italijanska podjetja, ki zaprejo svojo dejavnost v Italiji, jo odprejo v Sloveniji in nato delajo naprej v Italiji, kar seveda na dolgi rok ni vzdržno oziroma po italijanski zakonodaji ni dovoljeno,« opozarja

Priročnik za podjetnike

FOTO K.M.

Šik, ki je sicer zadovoljen z doseženimi cilji v okviru projekta Transarmon. »Skupaj smo naredili pomemben preboj, ostaja pa še ogromno dela za naprej,« pristavlja.

»Dela je še veliko, upamo, da bodo uspeli z nadgradnjo v novi finančni perspektivi,« pritruje Mirjam Božič, direktorica Primorske Gospodarske zbornice za severno območje, ki je bila ena od slovenskih partneric projekta. »Nadgradnjo vidimo v tem, da skušamo enako problematiko obdelati tudi s Hrvati in Avstrijci. Možnost pa je tudi nadgraditve z drugimi področji, ki zanimajo naše podjetnike, ki vstopajo na sosednja tržišča: gre za zaščito patentov, atestiranje določenih proizvodov ... Tu imamo še možnosti, da nadgradimo projekt,« poudarja Božičeva.

Pomemben sad pravkar zaključene projekta Transarmon, ki je skupno vreden 792.100 evrov, je tudi priročnik slovenske in italijanske zakonodaje o delu, pojasnjuje Dionisio Gherbassi iz družbe Servis, ki poudarja, da bo izdana publikacija v veliko pomoč slovenskim podjetjem, ki vstopajo na italijanski trg in obratno. (km)

ŠTANDREŽ - Okras

Na trgu fontana

Na trgu v Štandrežu že stoji postavna fontana s koritom, ki so jo slovenski kamnoseki izdelali na Jeremitišču med sedmim kiparskim bialom v organizaciji združenja skultura 2001. Nameščanje fontane se je začelo v torek, včeraj je bila večina dela opravljena, z današnjim dnem pa naj bi skozenj krožila voda. Fontano iz lipškega apnenca so izklesali člani društva kamnosekov Most iz Manč na Vipavskem pod mentorstvom Franca Kocjana iz Škocjana na Dolenjskem, ki se poklicno ukvarja z restavriranjem kamnitih kulturnih spomenikov in je včeraj s pomočjo domačinov vodil nameščanje kamnitega okrasa.

Včerajšnje nameščanje fontane

GORICA - Učenci glasbene šole Emil Komel na tekmovanjih

Nizali uspehe

Prizadevno delo na Slovenskem centru za glasbeno vzgojo Emil Komel je v zadnjih tednih obrodilo pomembne sadove, ki so jih pospremila zadoščenja.

Na regijsko tekmovanje Temsig, ki je potekalo v prvi polovici februarja, so se letos prijavili trije učenci centra Komel. Violinistki Pavla Vezjak, stara devet let, in Makrina Quinzi, deset let, sta v kategoriji 1.A na Glasbeni šoli v Postojni 10. februarja, osvojili zlato priznanje; obe sta učenki profesorja Jurija Križniča. Desettletna harfistka Vida Boškin, učenka profesorice Tatiane Donis, pa je 12. februarja na regijskem tekmovanju, ki je potekalo na Glasbeni šoli v Kopru, dosegla zlato priznanje v kategoriji 1.A. Odlični rezultati so tri omenjene učenke uvrstili na državno tekmovanje. Violine so bile na vrsti 9. in 10. aprila na Glasbeni šoli v Postojni. Pavla Vezjak je za svoj nastop osvojila srebrno priznanje z 92,67 točkami, Makrina Quinzi pa bronasto priznanje z 89 točkami. Harfistka Vida Boškin je nato na Glasbeni šoli v Kopru dosegla bronasto plaketo s 85 točkami.

V organizaciji nižje srednje šole Dante Alighieri iz Štarancana je med 16. in 19. marcem potekalo jubilejno, deseto tekmovanje Certamen Musicum. Namenjeno je dijakom nižjih srednjih šol. Iz goriškega centra Emil Komel se ga je udeležilo pet učenec in vsi so dosegli absolutno zlato priznanje. V kategoriji A.3 bis sta tekmovala trinajstletna pianistka Michela Sbulz (prof. Silič Ingrid) in violinist Simone Sette (prof. Francšek Tavčar); Michela je prejela 97 točk, Simone pa 96. Dvanajstletni saksofonist Raffaele Martina (prof. Tomaž Škamperle) je v kategoriji A.2 bis dosegel 95 točk. V kategoriji A.1 bis sta se izkazala še violinista Ivana Jug (prof. Mojca Križnič) s 97. točkami in Simon Gerin (prof. Jurij Križnič) z 98 točkami.

Goričani so nizali še druge uspehe. Med 16. in 22. marcem je potekalo 13.

Pianista Michela Sbulz in Alessandro Villalva na regijskem tekmovanju v Novi Gorici

državno tekmovanje mesta Riccione. Na odru avditorija liceja Alessandro Volta se je predstavila pianistka Michela Sbulz (prof. Ingrid Silič) in v kategoriji D - sekcija 2 osvojila zlato priznanje in drugo mesto. Na Gradu Dobrovo pa se je od 27. marca do 2. aprila odvijalo 7. mednarodno glasbeno tekmovanje in festival solistov ter komornih skupin Svirèl, namenjeno godalom in brenkalom. Iz centra Komel se ga je udeležila harfistka Vida Boškin (prof. Tatiana Donis) in osvojila srebrno priznanje v kategoriji B (93 točk).

Na Glasbeni šoli Nova Gorica je 10.

in 11. aprila potekalo Primorsko tekmovanje mladih pianistov v organizaciji Zveze primorskih glasbenih šol. Šola Komel je prijavila tri učence. Pianistka in violinistka Pavla Vezjak (prof. Michela De Castro) je tekmovala v kategoriji začetnikov in osvojila zlato priznanje. Michela Sbulz je tudi na tem tekmovanju potrdila svoj talent, saj je v ostri konkurenci 1.B kategorije dosegla zlato priznanje z 99 točkami. Talentirani sedemnajstletni pianist Alessandro Villalva (prof. Sijavuš Gadjev) pa je v 2.A kategoriji prejel zlato priznanje in prvo mesto z 99 točkami.

OSLAVJE-REDIPULJA - Dogovor z alpinci

Za kostnici denar in 350 prostovoljcev

Po zaslugi dogovora med združenjem alincev ANA in oddelkom italijanske vojske Onor Caduti, ki skrbi za vojaška pokopališča in spomenike, bosta muzej v Redipulji in kostnica na Oslavju odprti za obiskovalce tudi ob koncu tedna, kar se ni dogajalo zaradi pomanjkanja osebja. V letu, ko bo Italija obhajala stoletnico svojega vstopa v prvo svetovno vojno, pa naj bi se tudi začela dela za obnovo strehe spominskega objekta na Oslavju ter za posodobitvena dela na kostnici in v muzeju prve vojne v Redipulji. Na predsedstvo italijanske vlade je bil vložen izvršni načrt: dela v Redipulji bodo veljala 3 milijone evrov, na Oslavju pa 300 tisoč evrov.

Dogovor med vojsko in alpinci so včeraj predstavili na goriškem županstvu, kjer sta ga pozdravila župana Gorice in Fojana-Redipulje, Ettore Romoli in Antonio Calligaris. Nanaša se na obdobje med 1. aprilom in 30. septembrom, ko sta kostnici najbolj obiskani. Po lanskem Mutijem koncertu in papeževem obisku se je število obiskov povečalo, je včeraj povedal podpolkovnik Norbert Zorzitto, ki je odgovoren za obe kostnici. Pojasnil je, da še do pred nekaj leti je kostnica v Redi-

Redipulja (levo) in poškodovana streha kostnice na Oslavju (zgoraj)

pulji lahko računala na petnajst civilistov, ki so skrbeli za vzdrževanje in odprtje muzeja, danes pa so samo še trije. Zato se je dogajalo, da je bil muzej zaprt ob vikendih, ko je bil obisk največji. Na podlagi dogovora bodo alpinci dali na razpolago 350 prostovoljcev - članov iz osmih sekcij ANA iz dežele FJK, ki se bodo zvrstili ob koncih tedna, za ostale dneve pa bo skrbela vojska sama. »Naša dolžnost je negovati spomin padlih. Ne samo italijanskih, temveč vseh vojakov, tudi avstro-ogrskih,« je poudaril Zorzitto.

GORICA - Nedeljska dogodka v organizaciji Glasbene matice

Vrhunec koncertne sezone z bendom Azure Hiptronics

Glasbena matica prireja v nedeljo, 19. aprila, dva izjemna dogodka. Najprej bo tečaj za pianiste in klaviriste, ki ga bo vodil Federico Solazzo, izvajalec, aranžer, skladatelj in *sound designer*. Sodeloval je s prestižnimi glasbeniki, med katerimi so Jamal Tomas, Stuart Hamm, Rik Mol. Napisal je glasbo za več italijanskih filmov in TV reklam v produkciji RAI in Mediaset. Igral je tudi na odrih in prireditvah, kot so *Blue Note* (Milan), Olimpijada 2008 v Pekingu, stadion San Siro v Milanu. Od leta 2008 je predstavnik prestižnih švedskih klaviratur Nord in od leta 2013 tudi njihov *sound designer* in *alpha-beta tester*.

Sledil bo nastop skupine Azure Hiptronics. Njihov koncert predstavlja vrhunec

in obenem zaključek koncertne sezone Glasbene matice v sodelovanju s Kulturnim domom iz Gorice. Na prvem koncertu je igral orkester harf z videmskega konservatorija pod vodstvom Patricije Tassini; neobičajni sestav je prevzel publiko s klasičnimi in sodobnejšimi skladbami. Marca je sledil koncert dua Beatrice Zonta - Manuel Figheli. Glasbenika in profesorja na Glasbeni matici sta publiko, poleg Piazzolovega koncerta, prirejenega za harmoniko in klavir, ter Gerschwinove *Rhapsody in blue* predstavila še neizdano in zato redko izvedeno štiriročno fugo za klavir Marija Kogoj. Koncert je sodil v projekt *Glasbena štafeta*, ki ga je omogočila Fundacija Goriške hranilnice.

Italijansko-nizozemska skupina Azure Hiptronics bo v nedeljo nastopila ob 20. uri v veliki dvorani goriškega Kulturnega doma. Sestavljajo jo uveljavljeni glasbeniki, ki koncertirajo na prestižnih odrih in festivalih v Južni Ameriki, Evropi in Aziji; med temi velja omeniti MASP (São Paulo) in North Sea Jazz Festival (Rotterdam). Bend predstavlja v živo novi koncept album z naslovom *Hiptronics*. Njihova glasba zaobjema različne žanre - funky, fusion in hipop. Federico Solazzo (klavature), Rogier Schneemann (kitara), Luciano Poli (bas kitara) in David Barker (bobni) bodo igrali ob projekcijah francoskega umetnika Fabiena Marcadeta. Pri koncertu bo sodeloval tudi Mogar music, največji evropski distributer instrumentov.

GORICA - Čedajska banka na Korzu

Obnovljena

»Še naprej izkazujemo pozornost goriškim Slovencem«

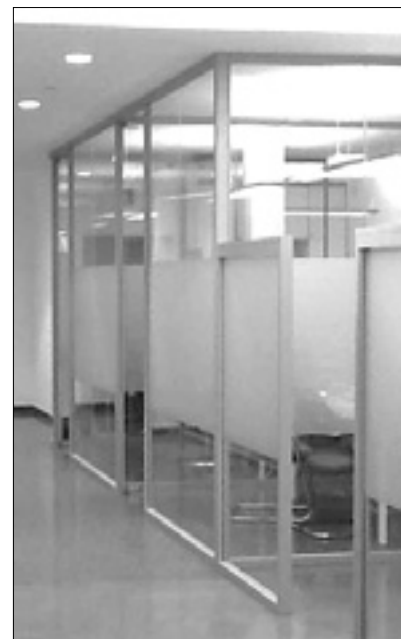

Novi pult z blagajnami (zgoraj) in zastekljene »kabine« (spodaj)

Kakor napovedano, zaključena je temeljita obnova osrednje podružnice bančnega zavoda Banca Popolare di Cividale na Verdijevem korzu v Gorici, kjer je nekoč bila Kmečka banka, ki pa se še naprej pojavlja nad vhodom in na izlozbi ob imenu sedanje vohod. Prenova je zaobjela notranjost in zunanost podružnice, ki je po novem gostoljubnejša, predvsem pa ustrezno opremljena za individualno svetovanje.

»Ohranjen je napis nekdanje Kmečke banke, ki jo je čedajska banka prevzela leta 2000. Podružnice na Korzu se namreč poslužujejo goriški Slovenci, ki jim furlanska banka še naprej izkazuje pozornost,« so včeraj sporočili iz Čedada in še navedli, da ima na voljo 290 kv. metrov pritličja, 80 kv. metrov v prvem nadstropju in 170 kv. metrov podzemnih prostorov.

Obnova je pospremila zamenjavo v vrhu goriške podružnice. Na njenem čelu je od jeseni dalje Paolo Pacor, ki je pred tem daljše obdobje odgovarjal za podružnico v Trzinu.

OBLETNICA

Šestnajst se jih je podalo na Sabotin s posebno nalogo

Lepo vreme vabi na izhode. V soboto zjutraj in do kosila se je nekaj desetnih planincev, planink ali športnikov za vadbo povzpelo na Sabotin in se vračalo z njega. Skupina šestnajstih moških vseh starosti pa si je na jugovzhodnem pobočju postavila posebno nalogo.

Bliža se okrogla obletnica zaključka druge svetovne vojne na evropskih tleh in kot že nekaj let bo na predvečer, 8. maja, na Sabotinu zagorela baklada z izpisom imena vodje najmočnejšega ljudskega upora v Evropi. Samo struk-

turirane armade Sovjetske zveze, Velike Britanije in Francije so imele več vojakov, tankovskih brigad in letalstva.

Zato so se odločili v okviru društva »25. maj« (datum Titovega rojstnega dne), da uredijo sam napis in oko-

lico, tudi zaradi požarno varstvenih vzrokov. Za malico so si prinesli obrok pasulja, praznično vzdušje njihovemu delu so dajale različne zastave, mimoidoči planinec pa jih je zaprosil, naj se nastavijo za »gasilski« posnetek. (ar)

Obvestilo izletnikom Primorskega dnevnika

Prijavljene za potovanja v organizaciji agencije Aurora, in sicer za Poljsko in na Korziko, prosimo, da poskrbijo za poravnavo potovanja med 20. in 27. aprilom. Saldo lahko opravijo neposredno v agenciji Aurora ali pa z bančnim nakazilom. Za potovanje na Korziko, ki bo od 24. do 29. maja, so zaradi odpovedi na razpolago še tri mesta.

Drevi občni zbor SPDG

V mali dvorani Kulturnega doma v Gorici bo drevi ob 20.30 redni letni občni zbor Slovenskega planinskega društva. Člani bodo prisluhnili delovanju v lanskem letu, se seznanili s programom za leto 2015, ki je predstavljen na posebni zgibanki ter sprejemali obračun finančnega poslovanja ter načrt za leto. Volitev članov statutarnih organov tokrat ne bo, saj so volitve predvidene vsaki dve leti. Pred zasедanjem bo mogoče poravnati tudi članarino. Upravni odbor obvešča, da osebnih vabil niso pošiljali, pač pa je bil zbor sklican z objavo v medijih.

Frattni ob stoletnici

V dvorani goriškega sedeža tržaške univerze v Ulici Alviano bo danes ob 16.30 nekdanji italijanski zunanji minister Franco Frattini predaval o mednarodnih odnosih za ohranitev miru in zagotavljanje varnosti v luči stoletnice prve svetovne vojne.

Nocoy kraljičina glasba

V palači Attems Petzenstein na Korzu v Gorici bo nocoy ob 21. uri koncert dvorne glasbe. Nastopila bo skupina Quoniam iz Padove; na programu so skladbe iz obdobja angleške kraljice Elizabete, vstop bo prost.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU
SPANGHERO, Ul. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

Gledališče

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 16. aprila ob 20. uri premiera satirične ganljivke po motivih romana Gustava Flauberta »Gospa Bovary« (Nebojša Pop Tasić). Ponovitve bodo 17. in 23. aprila ter 6. maja. Informacije na blagajna.sng@siol.net ali po tel. 003865-3352247.

»UN CASTELLO DI... MUSICAL & RISATE« v Kulturnem domu v Gorici: 18. aprila ob 20.30 »Prendimi sul serio (Legally blonde)«, nastopa gledališka skupina Gruppo Genesi Musical iz Cesene; prodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italija 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V GORICI v Kulturnem centru Lojze Bratuž 20. aprila ob 20.30 »Hlapci«, 25. maja ob 20.30 »Obiski«.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ V GORICI: iz niza veseloiger »Iskrivi smeh na ustih vseh« bo danes, 16. aprila, ob 20.30 komedija »Mrtvi ne plačujejo davkov«, nastopil bo dramski odsek PD Štandrež. 28. aprila ob 20.30 bo glasbena igra z izborom Mozartovih arij in duetov »Poglej, moj dragi Figaro«. Prirejata KC Lojze Bratuž in ZSKP; informacije po tel. 0481-531445 ali 0481-538128.

DOBERDOB Ilustracije v kraju, ki daje ime romanu

Vorančev roman *Doberdob* je iz vsem razumljivih razlogov posebej pomemben za naše kraje, v prvi vrsti za doberdobski Kras. Branje krutega in zelo realističnega opisa vojnega dogajanja nas v domišljiji popelje na bojišča. In iz tega branja je navdih dobil tudi akademski slikar Janez Vidic, ki je po knjižni predlogi ustvaril dvajset ilustracij in tako dal romanu tudi grafično podobo.

Razstavo ilustracij iz ciklusa *Doberdob* bodo danes ob 18. uri odprli prav v vasi, ki daje ime Vorančevemu romanu: odprtje bo na sedežu društva Hrast za cerkvijo. Društvo je tudi pobudnik in organizator razstave. Slike bo predstavila umetnostna zgodovinarica Breda Ilich Klančnik, z branjem odlomkov iz Vorančevega romana bo večer sooblikovala Sanja Vogrič, za primerno glasbeno kuliso pa bo poskrbela Antje Gruđen. Razstavo si bo mogoče ogledati do 3. maja ob delavnikih med 18. in 20. uro, ob sobotah in nedeljah pa med 11. in 12. uro ali po dogovoru s člani društva.

Ilustracije so nastale kot avtorjevo doživljanje Vorančevega romana. »Ljudi, ki so v knjigah, hočem vtisniti vase,« je izjavil Vidic v intervjuju. To je bila premisa, ki je slikarjevemu peresu vdahnila realizem in verodostojno upodabljanje vojaških uniform. V njegovo zavest so se vtisnile tudi kraške stavbne dediščine v zaledju. Srhliivi strelski jarki na fronti izrisujejo stvarni okvir, v katerem se odigravajo človeške usode v tej nesmiselni vojni in v katerem nastopajo prestrašeni vojaki z izpitimi obrazi, pa tudi invalidi, žrtve vojnih spopadov. (ač)

V KULTURNEM DOMU V GORICI: v sklopu mini abonmaja trijezičnega festivala Komigo bo 22. aprila ob 20.30 furlanski tv dnevnik »Tele scussions - Notiziari comic satiric dal Fiul e dal mont«, nastopa Compagnie Sis scussions scussas iz Romansa; informacije po tel. 0481-33288.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: danes, 16. aprila, ob 20.45 »Giorini Rubati«, nastopajo Giammarco Mereu, Silvia Cattoi, Juri Piroddi in Simone Pistis gledališke skupine Rossolevante iz Arbataxa na Sardiniji; prodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Tržiču (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664 in v knjigarni Antonini na Korzu Italija 51 v Gorici, tel. 0481-30212.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Mia madre«. Dvorana 2: »Viaggio nella memoria« 20.30 »Metropolis«. Dvorana 3: 18.00 - 20.20 - 22.10 »Se Dio vuole«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.20 - 19.45 - 22.15 »Fast & Furious 7«. Dvorana 2: 18.10 »Humandroid«; 20.15 - 22.15 »Black Sea«. Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Mia madre«. Dvorana 4: 16.45 - 20.30 - 22.10 »Se Dio vuole«; 18.20 »Black Sea«. Dvorana 5: 17.20 - 19.50 »Le vacanze del piccolo Nicolas«; 22.00 »Humandroid«.

Razstave

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v sredo, 22. aprila, ob 18. uri odprtje samostojne razstave slikarke Janine Cotič; na ogled bo do 15. maja od po-

nedeljka do petka 9.00-12.00, 16.00-18.00 ure in v večernih urah med kulturnimi prireditvami.

NA VRHU: v centru Danica bo samo še ta teden na ogled razstava kipov iz ostalin prve svetovne vojne Stanka Kosiča in fotografije iz njegovega arhiva; v četrtek in petek 17.00-20.00, v soboto in nedeljo 9.00-12.00.

SKRD JEZERO iz Doberdoba vabi v četrtek, 30. aprila, ob 19.30 v društvene prostore na odprtje razstave Valentine Figelj »Tisoč in en gumb«. Sodelovali bosta ženski pevski zbor upokojenk iz Gorice pod vodstvom Tanje Pelizon in Tina Jarc, dijakinja Glasbene matice, ki bo zaigrala na violončelo in klavir; razstava bo na ogled do 6. maja.

V GORICI: v lokalu Dejà Vù Café v Raštelu 71 bo v petek, 17. aprila, ob 19. uri odprtje fotografske razstave Delka Ibanza z naslovom »Mani: note di colore«, ki bo na ogled do 16. maja. Sledila bo glasba z DJ-jem Philom Rossom.

V GRADU DOBROVO bo v petek, 17. aprila, ob 19. uri odprtje slikarske razstave Ivana Roba z naslovom »Do pojavnosti in nazaj«.

V GALERIJ LEG ANTIQUA na Korzu Verdi 73 v Gorici bo v petek, 17. aprila, ob 17.30 odprtje razstave z naslovom »Il Magico Mondo di Spacal. Opere grafiche 1935-1992«. O razstavi bosta spregovorila Marco Menato in Giuseppe Skerk.

V GRADIŠČU: v galeriji Spazzapan v palači Torriani, Ul. Ciotti 51, bo v petek, 17. aprila, ob 18. uri odprtje razstave »Veno Pilon v prvi svetovni vojni«, ki jo je pripravila Pilonova galerija Ajdovščina v sodelovanju z Galerijo Spazzapan; na ogled bo do 14. junija ob sredah, četrtnih in petkih 15.00-19.00; ob sobotah in nedeljah 10.00-19.00; več na www.galleriaspazzapan.it ali po tel. 0481-960816.

V KRMINU: v Ul. Matteotti 14 je na ogled razstava na temo zavzetja utrdb Przemysl s strani ruske vojske med prvo svetovno vojno. Organizira združenje Società CORMONESE AUSTRIA; do 19. aprila vsak dan 9.30-19.30.

V GORICI: v Pokrajinski muzejih v grajskem naselju je na ogled razstava z naslovom »Lo spazio del volo«; prireja združenje Prologo; do 10. maja od toraka do nedelje 9.00-19.00.

V GORICI: v palači Coronini Cronberg je na ogled razstava »Dalla Penna d'oca alla macchina da scrivere - Guglielmo Coronini e la bella scrittura«; do 4. oktobra od srede do nedelje 10.00-13.00 in 15.00-18.00; informacije po tel. 0481-533485 ali www.coronini.it.

Koncerti

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ v Gorici vabi na ogled baleta »Labodje jezero« v SNG Opera in Balet v Ljubljani 24. aprila ob 18. uri. Odhod iz Kulturnega centra Lojze Bratuž ob 16. uri; rezervacije po tel. 0481-531445 ob 8.30 do 12.30 ali na info@centerbratuz.org; več na www.centerbratuz.org. **PROSVETNO DRUŠTVO VRH S. MIHAELA** v sodelovanju z Združenjem cerkvenih pevskih zborov Gorica prireja 15. Srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov Zlata grla v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici v nedeljo, 19. aprila; ob 15.30 se bo začel tekmovalni del, ob 17.30 bo sledil še revijalni del.

46. MEDNARODNA REVIIJA PRIMORSKA POJE: 18. aprila ob 20. uri v Kulturnem domu v Šempasu (MoPZ Dragotin Kette Ilirska Bistrica, ŽePS Kalina, Lovski oktet Javorniki, ŽePZ Sanje Nova Gorica, MoPZ Jezero Doberdob, ŽePZ Korte, KD MePZ Stanko Premrl Podnanos). Prireditve je letos posvečena 110. obletnici rojstva Ubalda Vrabca in 70. obletnici konca 2. svetovne vojne; več na www.zpzp.si.

V GORICI: v Kulturnem domu bo v nedeljo, 19. aprila, ob 20. uri koncert skupine Azure Hiptronic. Prireja Glasbena matica - Gorica v sodelovanju s Kulturnim domom.

Čestitke

V Jamljah praznuje danes 40. rojstni dan ERIK. Vse najboljše mu želi družina.

Šolske vesti

ZAVOD CANKAR-ZOIS-VEGA v Ul. Puccini v Gorici obvešča, da bo roditeljski sestanek v torek, 21. aprila, med 17. in 19. uro.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPKOJENCEV za Goriško prireja od 5. do 10. oktobra potovanje v Rim z avtobusom. Program in datum vpisovanja bo društvo naknadno objavilo.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO V GORICI tudi letos prireja večdnevni izlet. Od 26. junija do 3. julija bodo obiskali nekaj vrhov v Romuniji ter kulturne in naravne znamenitosti v tej deželi. Prevoz bo z avtobusom. Informacije in prijave: Vlado.

ĖSTORIABUS: 18. aprila bo obisk zasebnega muzeja Spomini na Veliko vojno, tako imenovano osamljeno drevo in park Ungaretti v Martinščini. Ob mednarodnem festivalu zgodovine v Gorici bodo organizirali tri turistične poti; 22. maja Banjšice, 23. maja Kobariid in 24. maja pogorje Kolovrata in Matajurja; informacije in rezervacije po tel. 0481-539210 ali eventi@leg.it od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro. **»KNJIGA OB 18.03« - AVTOBUSNI IZLETI:** v soboto, 18. aprila, z odhodom ob 9.03 izlet v dolino Glinščice v organizaciji didaktično-naravnega centra v Bazovici; informacije in rezervacije po tel. 0481-593506 ali www.il-librodel1803.it.

Obvestila

LITERARNI NATEČAJ GLAS ŽENSKE 2015 na temo »Zakaj ženske še vedno zaostajajo?« je namenjen srednješolkam (sekcija A) in ženskam, starejših od tridesetih let (sekcija B) iz goriške pokrajine v Italiji in severne Primorske v Sloveniji. Razpis je objavljen na spletni strani novogoriške občine (www.nova-gorica.si) in goriške pokrajine (www.provincia.gorizia.it); sodelovanje je brezplačno, prispevki naj ne bodo daljši od štirih tipkanih strani, rok bo zapadel 28. aprila 2015 ob 12. uri.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ obvešča, da je redni občni zbor sklican za petek, 17. aprila, ob 17. uri v prvem in ob 18. uri v drugem sklicu v dvorani Zadrufne kraške banke na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2.

V GORICI: v nekdanjih konjušnicah palače Coronini bo od 16. do 19. aprila potekala gledališka delavnica po romanu Joseja Saramaga »Cecità« (Slepota), pod vodstvom režiserja Corrada Calde. Namenjena mladim od 16. leta, število mest je omejeno; informacije po tel. 0481-532317 ali info@artistiassociaitgorizia.it.

KRUT obvešča, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje v Termalnem centru Radenci, od 14. do 24. junija, z možnostjo individualnega prilagojenega paketa za zdravje ali dobro počutje. Podrobnejše informacije in prijave po tel. 0481-530927 ali na sedežu Kruta v Trstu, Ul. Cicerone 8, 2. nad., tel. 040-360072, od ponedeljka do četrтка med 9. in 13. uro ter med 15. in 17. uro, ob petkih samo v jutranjih urah, krut.ts@tiscali.it.

KRUT obvešča člane, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje v Tala-so Strunjan od 10. do 20. maja z individualno prilagojenim paketom za zdravje oziroma dobro počutje. Podrobnejše informacije in prijave po tel. 0481-530927 ali na sedežu Kruta v Trstu, Ul. Cicerone 8, 2. nad., tel. 040-360072, od ponedeljka do četrтка med 9. in 13. uro ter med 15. in 17. uro, ob petkih samo v jutranjih urah, krut.ts@tiscali.it.

RIBIŠKO DRUŠTVO VIPAVA sporoča, da bo čistilna akcija na bregovih Soče in Vipave premeščena na nedeljo, 19. aprila. **KRUT** obvešča, da je v teku vpisovanje za skupinsko obmorsko letovanje v Plavi Laguni pri Poreču od 20. do 30. junija. Člani z goriškega se za informacije in prijave lahko zgledajo v pisarni na Korzu Verdi 51/int., v torek, 21. aprila, med 9. in 12. uro, tel. 0481-530927, ali na sedežu v Trstu, Ul. Cicerone 8, 2. nad. - tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it. **SKLAD SERGIJ TONČIČ** v Trstu razpisuje nagrado Zlato zrno za umetniške dosežke mladih iz naše Dežele v obdobju 2013-2015. Predloge posameznikov in ustanov prejema do 30. aprila. Podrobne informacije na www.skladtoncic.org.

KMEČKI IN OBRTNIŠKI SEJEM bo potekal pri parkirišču v bližini gostilne Franc v Sovodnjah, Prvomajska 86, med 8. in 13. uro ob sobotah: 9. maja, 6. junija, 18. julija, 8. avgusta, 5. septembra, 3. oktobra in 7. novembra; informacije po tel. 333-4318338.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV vabi člane na ogled svetovne razstave Expo Milano 2015 v petek, 15. maja. Za prijave in informacije po tel. 040-635626 ali na info@zskd.eu.

Prireditve

V GORICI: v župnijski dvorani v Podturbanu bo v petek, 17. aprila, ob 17.30 srečanje z naslovom »Una guerra mondiale a capitolio? I conflitti nel mondo islamico«. Predaval bo profesor sociologije in verske sociologije Renzo Guolo.

V NOVI GORICI: Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Nova Gorica v sodelovanju z mestno občino Nova Gorica ter Lions klubi severne Primorske pripravlja dobrodelno, ne-tekmovalno in družabno prireditev »Tečem, da pomagam« v nedeljo, 17. maja, ob 9. do 11. ure v Športnem parku v Novi Gorici.

»KNJIGA OB 18.03« v dvorani APT železniške postaje v Gorici: danes, 16. aprila, bo predstavitev knjige »La notte dei vinti« Antonia Caiazze, predstavil jo bo Mauro Manzin; več na www.illibrodel1803.it.

V NOVI GORICI: društvo Svetilnik prireja predavanje o ustvarjanju z lah-koto, ki bo danes, 16. aprila, ob 18. uri v veliki sejni dvorani mestne občine Nova Gorica.

V TRŽIČU: v občinski knjižnici v Ul. Ceriani 10 bo danes, 16. aprila, ob 18. uri v sklopu niza »Knjižnih četrtkov« predstavitev knjige »L'Isonzo«, ki sta jo uredili Andrea Bellavite in Massimo Crivellari.

Pogrebi

DANES V TRŽIČU: 9.50, Amalia Melon vd. Belci iz bolnišnice na pokopališču; 10.50, Valentino Bratina iz bolnišnice v baziliko Sv. Ambroža in na pokopališču; 12.50, Maria Viscovich vd. Vlacich iz bolnišnice v cerkev Sv. Nikolaja in na pokopališču. **DANES V MARIANU:** 14.00, Bruno Falzari (iz bolnišnice v Palmanovi) v cerkvi in na pokopališču.

† Zapustil nas je naš dragi

Milan Gravner

(star 88 let)

Žalostno vest sporočajo

žena Stojana, sin Silvester in hčerka Vida z družino ter ostalo sorodstvo

Pogreb bo v petek, 17. aprila iz mrliške veže glavnega goriškega pokopališča v župnijsko cerkev sv. Silvestra v Pevmi ob 12. uri.

Topla zahvala vsem, ki bodo počastili njegov spomin.

Pevma, 16. aprila 2015

Pogrebno podjetje Preschern

Mazejeva brez priznanja

ŠANGHAJ - Tina Maze je ostala brez prestižnega priznanja laureus za najboljšo športnico leta. Tega je prejela etiopska atletinja Genzebe Dibaba, ki je v dveh tednih v letu 2014 podrla svetovne rekorde na 1500, na 3000 metrov in na dve milj. Kandidatke so bile še novozelandska atletinja Valerie Adams, norveška tekačica na smučeh Marit Bjørgen ter teniški igralci Kitajka Li Na in Američanka Serena Williams. Med moškimi je priznanje dobil srbski teniški igralec Novak Đoković, v ekipni konkurenci pa nemška nogometna reprezentanca.

Koga bo treniral Klopp?

DORTMUND - Jürgen Klopp je razdrl pogodbo z nogometnim velikanom Borussia iz Dortmunda. Čeprav ima veljavno pogodbo do leta 2018 (podaljšal jo je pred kratkim), bo klub zapustil že ob koncu letošnje sezone. To bo najbrž sprožilo val sprememb na klopi vrhunskih evropskih klubov. Omenjajo Manchester City in celo Real Madrid, lahko pa bi pristal tudi v Italiji, pri Romi, kjer Garcia ne uživa več prevelike podpore, ali Napoliju, ki se bo najbrž razšel z Benitezom.

NOGOMET - V ligi prvakov Porto in Barcelona nadigrala Bayern in PSG

V velikem slogu

PARIZ - Potem ko je v torek Juventus na prvi četrtfinalni tekmi nogometne lige prvakov z 1:0 premagal Monaco, Atletico in Real iz Madrida pa sta se razšla z 0:0, je sinoči Porto malce presenetljivo gladko premagal Bayern s 3:1, Barcelona pa je v gosteh premagala oslabljeni Paris St. Germain prav tako s 3:1.

V Parizu je bila Barcelona premočna za gostitelje, unovčila pa je tudi dejstvo, da za domače nista igrala Zlatan Ibrahimović in Marco Verratti. Parižani so za nameček že v 21. minuti ostali brez poškodovanega Thiaga Silve, ki ga je zamenjal David Luiz.

A že tri minute pred tem je Barcelona povedla, potem ko je po protinapadu in podaji Lionela Messija zadel Neymar. Argentinski zvezdnik je nekaj minut pred tem zadel tudi okvir vrat. Barcelona bi lahko dosegla še kakšen zadetek več, čeprav je ob koncu polčasa tudi pariški klub opozoril nase. Toda Barcelona je v 67. minuti prišla do vodstva, ki ji je zagotavljalo precej mirnejše čakanje na povratni obračun. Luis Suarez je slalomiral med pariškimi branilci in na koncu zadel za 2:0. Isti igralec je v 79.

minuti povišal na 3:0, spet je osmešil Davida Luiza in zadel v desni zgornji kot za praktično napredovanje Barcelone v polfinale.

Nekaj upov pred povratnim obračunom je sicer v 82. minuti obudil Gregory van der Wiel, ki je sprožil z roba kazenskega prostora. Jeremy Mathieu pa je žogi spremenil smer in premagal lastnega vratarja za 3:1. Parižani so imeli zatem še eno lepo priložnost, a je obramba Špancev pravčasno reagirala.

Na drugi, zelo dinamični tekmi je Porto izvrstno začel tekmo in hitro povedel z 2:0. Že v tretji minuti je enajstmetrovko, potem ko je prekršek v kazenskem prostoru storil vratar Bayerna Manuel Neuer, zanesljivo izvedel Ricardo Quaresma v spodnji levi kot. Le sedem minut pozneje je isti igralec povišal na 2:0, odvezel je žogo Danteju in pod Neuerjem žogo poslal v mrežo.

Napadalec Barcelone Suarez (desno) v Parizu dvakrat osmešil Davida Luiza (levo) ANSA

Bayern se je vrnil v igro v 28. minuti. Jerome Boateng je z desne strani podal na oddaljeno vratnico, kjer je čakal Thiago Alcantara in zadel svoj prvi gol v ligi prvakov. Z izidom 2:1 sta se moštvi podala na glavni odmor.

Po njem je najprej resneje zagrozil Porto v 57. minuti, ko je Hector Herrera Neuerja prisilil v atraktivno obrambo. V 67. minuti pa so Portugalci znova premagali nemškega čuvaja mreže. Alex Sandro je podal do Jacksona Martineza, ki je imel pred sabo prazno mrežo in žogo le potisnil vanjo za 3:1.

Sebastian Rode je nekaj trenutkov pozneje sprožil z roba kazenskega prostora, toda Fabiano je preprečil zadetek Nemcev, ki jih čez slab teden dni čaka v domači Allianz Areni težko delo za polfinale.

Genoa še upa

GENOVA - Že izpadli Parma je prekinil niz uspešnih nastopov. V zaostali tekmi A-lige ga je z 2:0 (1:0) premagala Genoa. Strelca sta bila Iago v 14. in Pavoletti v 76. minuti. Genoa še lahko upa na uvrstitev v evropsko ligo.

Miami, konec sanj

PHOENIX - Čeprav ekipa bratov Dragić, Miami Heat, tokrat ni igrala, je že ostala brez možnosti za uvrstitev v končnico košarkarske lige NBA, saj je Indiana Pacers po dveh podaljških premagala Washington Wizards z 99:95. S tem je Indiana na pragu izločilnih bojov za prvaka, brez njih pa je po porazu na svojem igrišču ostal tudi Phoenix Suns. Za Miami je izločitev iz končnice prava blamaža.

V SLOVENIJI - Polfinale nogometnega pokala: Maribor - Celje 2:3. Celjani so zmagoviti gol dosegli v sodnikovem dodatku.

EVROLIGA - Košarkarji Barcelone so na prvi četrtfinalni tekmi evrolige zanesljivo premagali pirejski Olympiacos s 73:57. Nekdanji slovenski reprezentant Boštjan Nachbar je igral 12 minut in jih dodobra izkoristil, saj je dosegel deset točk, tri skoke in podajo. Ostali izidi, sinoči: Real Madrid - Anadolu Efes 80:71. Že v četrtki drugi četrtfinalni tekmi čakata moskovski CSKA in Panathinaikos, prvo tekmo je dobil ruski klub, ter Fenerbahçe Ülker in Maccabi. Ekipa igrajo na tri zmage.

HOKEJ - Hokejisti Sija Acronija Jesenic so desetič v samostojni Sloveniji osvojili naslov prvaka. Finale proti Telemach Olimpiji so dobili s skupnim izidom 3:1 v zmagah.

HOKEJ 2 - Prijateljska tekma: Slovenija - Japonska 4:1 (2:0, 0:1, 2:0)

ODBOJKA - Moška A1-liga, četrtfinale končnice, 1. tekma: Trentino Volley - Molfetta 3:0 (25:13, 25:20, 25:20). Moška A2-liga, polfinale: Corigliano (Matej Černic) - Ortona 3:1 (skupno 2:0). Ženska A2-liga, četrtfinale končnice: Club Italia - Delta Trentino (Katarina Pučnik) 3:2. Slovenija, za prvaka: Calcit Volleybal - ACH Volleyja 3:2 (-20, 23, -23, 21, 6), skupno 1:1.

GIMNASTIKA - Slovenska telovadka Teja Belak se je na evropskem prvenstvu v športni gimnastiki v Montpellieru uvrstila v finale najboljših osmerice na preskoku.

KOŠARKA - Na Stadionu 1. maja Mladi trenirali z Marcellettijem

Mladi igralca Bora, Brega in Kontovela so večeraj prisluhnili trenerju Francu Marcellettiju, ki je v A-ligi v začetku 90. let pisal zgodovino italijanske košarke. Z Juvecaserto je leta 1991 osvojil zgodovinski italijanski naslov v A-ligi. Marcelletti, gost deželne zveze, je namreč cel popoldan preživel na Stadionu 1. maja, kjer je vodil dva treninga, v večernih urah pa je z Juretom Krečičem vodil še izobraževalni tečaj za trenerje. Z njim so trenirali igralci Bora U13, Kontovela U14, Bora in Brega U14, na večernem demonstrativnem treningu pa so sodelovali igralci ekipe Breg Bor U15. Pred obiskov pri KK Bor je Marcelletti vodil treninge pri Azurri, danes pa bo tržaško izkušnjo zaključil z ekipami San Vita.

»Tu sem predvsem zato, da bi dal tej zemlji, ki je tudi pisala zgodovino italijanske košarke, svoj doprinos. Tu je košarka namreč v DNK-ju vseh, Trža-

Marcelletti (desno)
na 1. maju

FOTODAMJ@N

čanov in Slovencev, ki tu živijo,« je pojasnil Marcelletti, ki je hotel mladim igralcem predvsem ponuditi novo košarkarsko izkušnjo: »Igralci so v fazi razvoja, in v tej fazi potrebujejo različne izkušnje.

Če delajo z različnimi trenerji, se lahko tudi več naučijo. Več znanja imaš, popolnejši si. Večinoma želim s treningi ponuditi tudi trenerjem nove ideje in vaje, ki jih morda na treningih še ne izvajajo.« (vs)

RECENZIJA

O nostalgiji in svetu, ki ga je odpihnil čas

Če komentiraš takšne filme kot je »Postali bomo prvaki sveta« srbskega režiserja Darka Bajčića, hitro lahko zapadeš v retoriko in nostalgijo. Ko je Jugoslavija v Ljubljani leta 1970 prvič osvojila naslov svetovnega košarkarskega prvaka - to je osrednji dogodek filma, ki so ga v torek dvakrat predvajali v Slovenskem stalnem gledališču, nisem bil star niti enajst let. Zgodbo o uspehu, kot bi rekli danes, sem seveda poznal. Ko je izšla, je oče prinesel domov knjigo Zlato naše, ki je v fotografijah in besedah ovekovečila za takratne pojme veličasten športni podvig. Listal sem po njej, kakih spominov in občutkov pa ne hranim. Veliko pa jih je bilo kasneje, ko je jugoslovanska košarkarska šola v polnem razvila svojo moč. Na svetovni ravni je bila pravi pojem. In je to bila vse do krvavega razpada države. Za mladim Čosičem, Šolmanom, Kapičičem, legendarnim Ivom Daneuom (na prvenstvu v Ljubljani že veteranom), ki so tedaj navduševali v Hali Tivoli, so se zvrstile druge legende. Dalipagič, sedanji srbski konzul v Trstu Kičanović, Delibašić, spominimo se legendarne sarajevske Bosne mladega Bogdana Tanjevića, ki je postala evropski klubski prvak, nato še generacija tragično preminulega Petrovića, Divca, Slovenca Zdovca in drugih mojstrov oranžne žoge. To niso bili le športni idoli Jugoslavije, zanje so se navduševali tudi različne generacije zamejskih Slovencev, ne le tisti, ki s(m)o imeli o nekdanji državi idealizirano predstavo. Brez uspehov Jugoslavije, brez njene vrhunske košarkarske šole, ki jo v filmu posebej zlasti Nebojša Popović (mimogrede, štiri desetletja je bil dopisnik Gazzette dello sport iz Beograda) in Boris Stanković (nekaj let po dogodkih, opisanih v filmu, je postal generalni sekretar svetovne košarkarske zveze FIBA in to bil 30 let), med trenerji pa v filmu Ranko Žeravica celo bolj kot njegov učitelj, legendarni Aca Nikolić, pri nas ne bi bilo Jadrana in (v osemdesetih letih prejšnjega stoletja) polnih tribun tržaške športne palače na njegovih prvenstvenih tekmah.

Film, ki dejansko obuja like tedanjih pionirjev jugoslovanske košarke od leta 1947 do zmagoslavja v Ljubljani, razkriva tudi poskus tedanjega jugoslovanskega režima, da sebi v prid manipulira s košarkarskimi uspehi. Smeši partijske apartičke, visokega voditelja Vladimirja Dedićera pa prikazuje kot daljnovidnega zaščitnika omenjenih košarkarskih buditeljev (mednje sodi še Radomir Šaper), vse dokler ni padel v nemilost partije, ker se je postavil v bran oporečnika Milovana Djilasa. A v filmu vsekakor prevladujejo lahkotni toni, prikazuje pa oddaljen čas, ki so ga zaznamovali buditelstvo, neizmerno navdušenje, preprosto življenje, vrhunski šport po meri človeka. Za vsem tem se je izgubila vsaka sled. Tudi pri nas. Zveni nostalgичno, a je morda celo res.

A. Koren

JADRANJE - Sivitz Košuta in Farneti na svetovnem pokalu v Hyeresu

Štel bo tudi rezultat

Po razočaranju v Palmi de Mallorci morata potrditi mesto v trideseterici najboljših na svetu

Obrniti stran. To bo nujno, če želita jadralca Čupe Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti obdržati mesto med najboljšimi tridesetimi jadralci na svetu in si zagotoviti nadaljnje nastopanje na regatah za svetovni pokal. To bo glavni cilj naslednjega nastopa, ki ju čez teden dni čaka v francoskem Hyeresu. Francosko obmorsko mesto ju je že od prvih nastopov v članski konkurenci vedno lepo sprejelo, v tamkajšnjih vetrovnih razmerah sta se dobro znašla, in osvojila eno najboljših uvrstitev cele karriere (16. mesto v svojem krstnem nastopu). Skratka, predpostavke so dobre, da jadralca Čupe izbrišeta slab vtis, ki sta ga zapustila na zadnjem nastopu. Na Palmi de Mallorca jima dobesedno ni šlo od rok: zaključila sta šele na 42. mestu (druga v srebrni skupini), kar nikakor ni dobra popotnica pred nastopom na regati za svetovni pokal v Hyeresu. Regata v Palmi, ki je še v lanske sezoni štela za eno od ISAF regat svetovnega pokala, je po letošnjih spremembah ISAF-ovega koledarja izgubila status ISAF regate svetovnega pokala in sedaj šteje le še kot regata Eurosaf ter kot kriterijska regata za nastop na regati svetovnega pokala v Hyeresu. Na Palmi torej ni bilo najboljših posadk, kljub temu pa se jadralcema Čupe ni izšlo: »Predvsem prve dni smo grešili pri taktičnih odločitvah. Veter je stalno obračal, tako da je bilo res zahtevno. Obenem pa so nekaj regat prekinili, ravno takrat, ko sva jadrala v ospredju,« je povedal krmar Simon Sivitz Košuta in pristavil, da sta takrat res trenirala pred odhodom na Palmo, a je vsekakor ne usvojiš kar čez noč. Tudi sreča jim je tokrat obrnila hrbet, vendar kljub temu sta vse do zadnjega dne izkoristila dobre pogoje za trening pred francosko etapo. Tam pa ne bo pomemben samo rezultat: »Vsako regato želiva odjadrtati kot da bi bila edina, skrat-

ka nočeva razmišljati o rezultatih. Na Palmi sva bila najbrž spet preveč obremenjena z rezultatom,« je še dodal Sivitz Košuta. Kljub temu pa rezultat tokrat ne bo postranskega pomena, saj morata jadralca potrditi mesto v trideseterici, ki zagotavlja nastop tudi na tretji etapi svetovnega pokala v angleškem Weymouthu&Portlandu. Ker bo šlo v Hyeresu zares, bo tudi konkurenca temu primerna. V Franciji bodo na regatnem polju spet vsi najboljši, zato bo preboj med trideset še težji. Regate se bodo začele v sredo, 22. aprila, v nedeljo, 26. aprila pa bodo na vrsti še regate za kolajne v vseh olimpijskih razredih.

Pred dnevi sta jadralca Čupe začela s spletno nabirko denarja za olimpijsko kampanijo Rio 2016. Z zbranim denarjem bosta pokrila del stroškov za novo jadralnico, del dobička pa darovala v dobrodelne namene organizacijama Agmen (združenje staršev otrok obolelih za rakom) in Asroo (združenje raziskovalcev očesnega raka), s katerima sodelujeta že več let. Vse informacije so objavljene na spletni strani jas-simon.eu. (vs)

ODBOJKA - Ženska C-liga

Nepričakovan poraz Zaleta Sloge

Tanja Babudri

FOTODAMI@N

PU.MA II Pozzo - Zalet Sloge 3:2 (24:26, 29:27, 25:17, 21:25, 15:9)
Zalet Sloge: Babudri 9, Petra Grgič 13, Gridelli 15, Mania' 3, Panio 11, Štoka 12, Prestifilippo (libero), Balzano 2, Costanatini 0, Crissani 2, Anja Grgič, Zonch 0. Trener Edi Bosis.h

Igralkam Zaleta Sloge očitno ne ležijo tekme, ki jih morajo odigrati med tednom: tako je bilo tudi sinoči, ko so nepričakovano izgubile proti ekipi, ki ima na lestevici bistveno manj točk od naše ekipe.

Zaletovke so sicer dobro začele, osvojile prvi set, v drugem pa tudi vodile z 20:16, ko jim enostavno ni šlo več od rok tako kot dotlej. Domače igralke so postale bolj samozavestne in v boju za vsako žogo ohranile mirne živce, manj grešile in set v dramatični končnici tudi osvojile. Uspeh jim je vlil še dodatno dozo samozavesti, tako da so zmagale še v tretjem in bile tudi v četrtem na pragu uspeha, saj so vodile že z 18:12. Vendar se

Zaletovke niso predale, Tanja Babudri je s serijo dobrih servisov spravila na kolena domači sprejem in naši ekipi je uspelo obrniti rezultat v svojo korist.

Peti set se je za našo ekipo začel slabo, saj je Il Pozzo povedel s 6:0, a so naše igralke spet odločno reagirale, izenačile, nato pa naredile napako v napadu, zataknilo se je tudi pri sprejemu, tako da se je Il Pozzo upravičeno lahko veselil nenadejane zmage.

Med tekmo je morala zapustiti igrišče podajalka Eugenia Mania', ki si je že prejšnji teden nategnila mišico in včeraj ni mogla zaigrati na svoji običajni ravni, nadomestila pa jo je Karin Crissani, ki je svoji lanske ekipi priskočila na pomoč pred nekaj koli, odkar v C ligi ni več Jasne Vitez (če bi še igrala, ne bi mogla več nastopati v 1. diviziji).

Ostali izidi: Pordenone - Vivil 0:3, TimMusic - Estvolley 0:3, Mille-nium - Tricesimo 3:1.

ATLETIKA

Fabio Ruzzier že osemnajstič prvak Slovenije

Lonjski hitrohodec Fabio Ruzzier je na tekmi za državno prvenstvo Slovenije Master v Trzinu na Gorenjskem na razdalji 10 km v kategoriji M60 osvojil svoj že 18. naslov slovenskega veteranskega prvaka, na tekmi, ki je štela tudi kot druga preizkušnja letošnjega Pokala Alpe/Adria pa je s časom 54:19,3 zasedel skupno 2. mesto za 17 let mlajšim Italijanom Giuseppejem Saponarom (53:28,0). Skupno je nastopilo 35 tekmovalcev iz šestih držav (Slovenije, Italije, Hrvaške, Avstrije, Madžarske in Rusije), proga pa je bila speljana v centru mesta, med veliko množico gledalcev, ki so z zanimanjem sledili tekmam v disciplini, ki je za Slovenijo pravzaprav nova. Ruzzier, ki je obenem bil tudi soorganizator celotnega tekmovanja, je zaradi organizacijskih obveznosti startal skoraj pol minute za ostalimi. Do drugega mesta se je tako prebil šele v zadnjih 200m, ko je prehitel 20 let mlajšega Avstrijca Dietmarja Hirschmugla, ki je s časom 54:25,5 zasedel skupno 3. mesto.

PLANINSKI SVET

V nedeljo je Planinski odsek SK Devin v sodelovanju z ZSŠDI priredil 1. Pomladni pohod po stezi Mirka Škabarja od Praprota do Repna. To je nova letošnja pobuda odseka, nalsednica, Škabarjevega Memoriala, ki ga lani po 28 letih ni bilo. Velika večina ljubiteljev pohoda ga je pogrešala in zato se je upravni odbor SK Devin odločil, da ga obudi. To je prva spomladanska tura, dolga okrog 12,5 km, s skupno višinsko razliko 1000 metrov ter z vzponom na 17 večjih in manjših vrhov, ki ponujajo čudovite razglede.

Pohoda se je udeležilo 161 pohodnikov. Podčrtati je treba, da je bilo veliko mladih družin z otroci, kar pomeni, da je letošnja pobuda pritegnila nove udeležence, predvsem mlajše generacije. Društvo je bilo 18, veliko pohodnikov je zastopalo Združenje staršev OŠ Virgil Šček iz Nabrežine, SK Devin, skupino mladih s kratkimi B.R.N.O. SPDT, nekateri so zastopali PZS iz Ljubljane, z Goriškega, Ajdovščine in iz videmske pokrajine.

Društveni odborniki so poskrbeli za ureditev steze in nove oranžne markacijske znake, saj se je v dveh letih grmičevje krepko razraslo in mestoma zbrisalo stezo. Prvi pohodnik je prispel v koč na Rupci v Repen že takoj po 11. uri, kjer so odbornice že pripravljale kosilo (testenine z mesno omako, domače klobase z zeljem, solata in odlične palačinke) in pogostile vse pohodnike, ki so se še dolgo zadržali v krasnem sončnem popoldnevu in v lepo urejenem vrtu renske lovske koč, kjer so na svoj račun prišli številni otroci, ki so se lahko mirno igrali in uživali ob prijetnem druženju.

V pričakovanju nagajevanja sp pripravili loterijo s praktičnimi pohodniškimi nagradami, vsi otroci pa so prejeli v dar lesenega skakača, tipične živali, izdelane v delavnicah suhe robe v Ribnici. Predsednik SK Devin Dario Štolfa je s posebnim zadovoljstvom nagradil udeleženca 18 pohodov Renata Grgič. S pokalom sta bila nagrade na najmlajša pohodnika Mara Briščak in Jurij Franzot ter najstarejša Marija Poropat in Slavko Slavec.

Kot najštevilnejša šolska skupina je bilo nagajeno Združenje staršev OŠ Virgila Ščeka, ki je prijavilo kar 27 udeležencev.

Pri SK Devin si nadejajo množične udeležbe tudi na drugih društvenih pobudah, ki si bodo sledila skozi vse leto. Naslednja je pohod na Kolišče, ki bo v nedeljo, 24. maja.

Srečanje

»Prijateljstvo brez meje«

Pri planinskem domu na Sviščakih bo v nedeljo, 19. aprila 2015, še posebno prijetno in veselo. V jutranjih urah se bodo tu zbrali slovenski planinci, člani prijateljskih

društev, ki živijo v treh različnih državah ob Jadranu: in sicer člani Planinske skupine K.P.D. Bazovica iz Reke na Hrvaškem, PD Snežnik iz Ilirske Bistrice v Sloveniji ter člani tržaških društev SPDT in Planinskega odseka ŠD Sloga - SK Devin iz Italije. Kot pred desetimi leti, ko je prišlo prav tu do prvega srečanja, si bodo veselo segli v roke in prijateljske vezi se bodo poglobljale in utrjevale. Prvemu srečanju so sledila vsako leto nova in bolj prisrčna, vsako leto izmenično v drugi državi. Poimenovali so jih »Prijateljstvo brez meje«.

Planinci s Tržaškega se bodo v nedeljo zbrali v Bazovici, pri Kalu ob 7.30. Od tod se bodo z osebnimi avtomobili, na razpolago bo tudi kombi Slovenskega planinskega društva Trst, odpeljali mimo Ilirske Bistrice do Sviščakov. Tu jih bodo pričakali domačini, letošnji organizatorji druženja in prijatelji iz Reke. Po uvodnih pozdravih se bodo pohodniki razdelili v dve skupini. Pogumnejši se bo povzpeli na vrh Velikega Snežnika (1796 m), najvišjega nealpskega vrha v Sloveniji. Ker je na njegovih pobočjih še veliko snega, je v tem primeru za vzpon potrebna zimska oprema. Druga skupina pa se bo podala na pohod v okolici Sviščakov. Predvidene so 3 oziroma 4 ure hoje. Pohodu so sledila družabnost in prilika za utrjevanje obstoječih in spletnje novih prijateljskih vezi. Za informacije in prijave lahko pokličete na tel. št. 040 413025 (Marinka).

Prijave za junijski izlet v Romunijo do 25. t.m.

Goriški planinci bodo ob koncu junija in v začetku julija obiskali Romunijo. Poleg kulturnih in turističnih zanimivosti bodo spoznali del goratega območja v Karpatih in se povzpeli na tri vrhove. Prevoz bo z avtobusom. V teku je zbiranje prijav, saj je treba rezervacijo preko agencije potrditi do začetka maja. Društvo prireja izlet v sodelovanju s turistično agencijo Alpetour iz Kranja, vodil pa bo g. Janez Pretnar. Koordinacija: Vlado Klemše tel 3317950216/ e-mail: vlado.klemse@virgilio.it

Drevi občni zbor

Goriški planinci bodo drevi na skupščini, ki bo v Kulturnem domu v Gorici, ul. Brass, zadostili eni od osnovnih statutarnih obveznosti. Ob 20.30 bo namreč redni letni občni zbor društva. Glavni odbor obvešča, da osebnih vabil niso pošiljali pač pa je bil zbor sklican z objavo v medijih.

Del udeležencev pohoda SK Devin

ITALIJA - Razburkane vode zaradi volilnega zakona

Renzi grozi z odstopom

Opozicija ostro protestira

RIM - Priprave na odobritev novega volilnega zakona za poslansko zbornico (t.z. Italicum) je še dodatno razburkala itak že razburkane vode v italijanski politiki. Predsednik vlade Matteo Renzi je sinoči zagrozil z odstopom, če poslanci Demokratske stranke ne bodo podprli novih volilnih pravil, leva in desna opozicija pa očitata Renziju, da ima za bregom parlamentarno zaupnico v zvezi z volilno zakonodajo. Parlamentarci SEL, Severne lige, Forza Italia in Fratelli d'Italia menijo, da bi v tem primeru zaupnica pomenila neke vrste državni udar. Zato so pisali predsedniku republike Sergiu Mattarelli, med podpisniki pa ni Gibanja 5 zvezd.

Renzi pri poslancih svoje stranke ne namerava na noben način popustiti in vztraja pri vsebini Italicuma. Zaradi tega grozi z odstopom z namenom, da bi »omehčal« vsaj del notranje leve, medtem ko je že skoraj gotovo, da bodo Giuseppe Civati in njegovi glasovali proti zakonu ali pa, v najboljšem primeru, zapustili poslansko zbornico pred glasovanjem. Zaradi napetosti in stranki je pod vprašajem vloga vodje poslanske skupine Roberta Speranze, ki naj bi bil tik pred odstopom.

Del opozicije medtem, kot rečeno, opozarja Mattarello, da bi morebitna zaupnica o volilnem zakonu pomenila grobo kršitev ustave. Renzi je pred dnevi zanikal možnost zaupnice, nekateri njegovi najožji sodelavci, začeni z Deboro Serracchiani, pa je sedaj ne izključujejo. Zaupnica za volilni zakon bi bila nenavadna, če bo Renzi prepričal glavnino poslancev DS pa najbrž ne bo tvegala direktnega spopada z opozicijo in posredno tudi spora s Kvirinalom.

Demokratska stranka se je medtem znašla v hudih težavah v Liguriji. Njena kandidatka za predsednico Dezele Raffaella Paita je namreč prejela sodno jamstveno obvestilo zaradi lanskih poplav v Genovi. Takrat je bila Paitova deželna odbornica za civilno zaščito, ki je ob poplavah popolnoma odpovedala.

ECB - Draghi potrdil program odkupovanja obveznic

»Ukrepi so učinkoviti«

Ključna obrestna mera ostaja na 0,05 odstotka - Protestnica obsula Draghija s pisanimi konfeti

FRANKFURT - Program obsežnega odkupovanja obveznic, ki ga je 9. marca zagnala ECB, poteka gladko, naši ukrepi pa so učinkoviti, je po seji sveta banke včeraj v Frankfurtu ocenil predsednik ECB Mario Draghi. Ugibanja o tem, ali bi lahko ECB program zaključila predčasno, je zavrnil s primerjavo, da se po enem kilometru maratona ne vprašaš, ali boš prišel na cilj.

Predsednika Evropske centralne banke (ECB) Maria Draghija je na začetku novinarske konference v Frankfurtu »napadlo« dekle v črni majici (kasneje so ugotovili, da je 21-letna nemška študentka Josephine Witt), ki je skočila na mizo, ga obsula z barvanimi pustnimi konfeti in pri tem vzklikala »Končajte diktaturo ECB«. Novinarsko konferenco so za kratek čas prekinili, protestnico pa odnesli iz dvorane. Draghi, ki se je sprva močno prestrašil, je nato vidno olajšan nadaljeval s poročanjem.

Spomnil je, da namerava Evropska centralna banka v okviru programa t. i. kvantitativnega sproščanja do konca septembra 2016 mesečno odkupiti za 60 milijard evrov obveznic v evrih, vsekakor pa bo to počela do takrat, dokler ne bodo na srednji rok videli vzdržne prilagoditve gibanja inflacije blizu, a pod dvema odstotkoma. »Izvajanje programa odkupa obveznic poteka gladko, odkupi so skladni z napovedano številko 60 milijard evrov na mesec. Poleg tega obstajajo jasni dokazi, da so ukrepi denarne politike, ki smo jih uvedli, učinkoviti,« je dejal in dodal, da so se pogoji zadolževanja za podjetja in gospodinjstva izboljšali.

Ugibanja, da bi lahko ECB program odkupovanja obveznic zaključila predčasno, Draghija presenečajo. »Program izvajamo šele en mesec. To je tako, kot

Josephine Witt je razgibala Draghijevo tiskovno konferenco

ANSA

da bi se po enem kilometru maratona vprašali, ali ga bomo končali,« je bil slikovit. Prav tako se mu zdi prezgodaj razmišljati o morebitnih prilagoditvah oblike programa.

Draghi je spomnil, da se je bruto domači proizvod (BDP) v območju evra v zadnjem lanskem četrtletju na ravni trimesečja okreplil za 0,3 odstotka, zadnji podatki pa kažejo, da je evrsko gospodarstvo od konca lanskega leta dobilo dodaten zagon. »Pričakujemo, da se bo gospodarsko okrevanje postopno razširilo in okrepi,« je dejal.

A za to, da bi ukrepi denarne politike obrodili vse sadove, morajo svoj delež dodati tudi druge politike, je povedal Draghi in izpostavil, da je treba v več državah pospešiti izvajanje reforme trga

dela in ukrepov za izboljšanje poslovnega okolja, rast pa morajo podpirati tudi fiskalne politike, a v okviru pakta stabilnosti in rasti.

Draghi je bil deležen tudi več vprašanj o Grčiji. Spomnil je, da so vsi ukrepi v pomoč Grčiji odvisni od njenega spoštovanja dogovorov in pogojev.

ECB je ključno obrestno mero v območju evra po pričakovanih ohranila na rekordno nizki ravni 0,05 odstotka, kamor je zdrsnila septembra lani. Nespremenjeni ostajata tudi obrestna mera za deponiranje presežne likvidnosti, ki jo je svet ECB septembra lani znižal na minus 0,20 odstotka, in obrestna mera za mejno posojanje na 0,30 odstotka. Draghi je pojasnil, da obrestne mere na depozite ne bodo še dodatno znižali.

Netanjahu naj bi se o vladi pogajal tudi z levo sredino

JERUZALEM - Izraelskemu premierju Benjaminu Netanjahuju je včeraj spodletelo pri oblikovanju koalicije s kolegi z desnice, potem ko so v javnost pricurile informacije, da se pogaja tudi z levo sredino. Netanjahujeva desna stranka Likud je 17. marca dobila volitve, a brez prepričljive večine. Izraelska televizija je poročala, da se je Netanjahu na skrivaj sešel z vodjem levosredinske Sionistične unije Izakom Hercogom, in se z njim pogovarjal o možnosti oblikovanja vlade narodne enotnosti. Politični analitiki so ocenili, da bi srečanje lahko desne, ultraortodoksne in sredinske stranke, ki se trenutno pogajajo z Netanjahujem, prepričalo, da skrijijo svoje zahteve in se priključijo koaliciji. Hercog sicer ni izrecno zavrnil možnosti vlade narodne enotnosti, a je hkrati povedal, da bo njegova stranka del opozicije. Netanjahu je medtem vztrajal, da vlade narodne enotnosti ne bo oblikoval in da bo namesto tega v koalicijo vključil svoje "naravne" desne in ultraortodoksne partnerje. Koalijski pogovori naj bi bili sicer trenutno v slepi ulici zaradi ministrskih stolčkov za vodjo desničarskega Judovskega doma Naftalija Beneta in vodjo skrajno nacionalističnega Izraela naš dom Avigdorja Libermana.

Ministri G7: Rusija naj spoštuje dogovor iz Minska

LÜBECK - Zunanji ministri skupine G7 so ob zaključku dvodnevne srečanja v nemškem Lübecku pozvali Rusijo, naj dosledno upošteva dva meseca star dogovor iz Minska. Od tega je po njihovih besedah odvisna tudi usoda sankcij. Nemški minister Frank-Walter Steinmeier je spričo novih spopadov na vzvodu Ukrajine posvaril pred zaostrovanjem razmer. Rusijo so zaradi priključitve Krima lani izključili iz skupine najrazvitejših držav, ki je tako iz G8 postala G7. Zunanji ministri Nemčije, Francije, Velike Britanije, Italije, Japonske in Kanade so potrdili takratno odločitev in Rusija bo tako do nadaljnjega izključena iz srečanj skupine.

V središču srečanja je bila sicer Ukrajina, so se pa dotaknili tudi drugih žgočih tem. V pričakovanju končnega dogovora o iranskem jedrskem programu do konca junija so Iran pozvali, naj odigra odgovorno in konstruktivno vlogo v regiji. Izrazili so tudi zaskrbljenost glede spopadov v Jemnu, dotaknili pa so se še razsajanja ebole in razmer v Afganistanu in Siriji.

MIGRANTI - Stotine mrtvih v Sredozemlju

Po še eni tragediji poziv ZN k ukrepanju

RIM/BRUSELJ - Potem ko je v nedeljo v nesreči plovila ob obali Libije najverjetneje umrlo kar okoli 400 prebežnikov, je agencija Združenih narodov za begunce (UNHCR) včeraj znova opozorila, da število ljudi, ki umrejo na poti v Evropo preko Sredozemskega morja, nezadržno narašča in da se za rešitev njihovih življenj ne naredi dovolj.

Na stotisoče migrantov se je v zadnjih letih podalo na nevarno pot preko morja proti Evropi, večinoma v obupnem begu pred revščino in nasiljem v Afriki in na Bližnjem vzhodu. Lani je v EU nezakonito vstopilo več kot 280.000 ljudi, od tega 170.000 preko Sredozemlja, mnogi od njih iz Sirije in Eritreje. Samo v zadnjih dneh so pripadniki italijanske obalne straže prestregli že več kot 10.000 prebežnikov, na poti proti Italiji pa je še več ladij in čolnov. Na Siciliji pričakujejo več sto ljudi, rešenih s plovil v Sredozemskem morju. Notranje ministrstvo je izdalo opozorilo, naj se po vsej državi pripravi na številne nove prihode, tudi otrok.

Od začetka leta je po podatkih Mednarodne organizacije za migracije v Sredozemskem morju življenje izgubilo že okoli 900 prebežnikov. Lani jih je v celnem letu umrlo okoli 3500. Obdobje lepšega vremena, ko število prebežnikov in tudi nesreč skokovito naraste, se ravno zdaj začne.

Z ladje, ki je potonila v nedeljo ob obali Libije, je italijanski obalni stražar uspelo rešiti 145 ljudi, po navedbah preživelih pa kar okoli 400 ljudi pogrešajo. Doslej so sicer našli le devet trupel, a tudi preživelih niso našli, tako da domnevajo, da je okoli 400 ljudi dejansko umrlo.

Na žalostno novico se je včeraj odzval tudi predsednik Evropskega parlamenta Martin Schulz in ocenil, da če se bodo ti strahovi potrdili, bo to nova »tragedija ogromnih razsežnosti«. »Odgovor na ponavljanje in obseg teh tragedij ne more biti apatija, ampak nujna in celovita rešitev te katastrofe,« je še zapisal Schulz in dodal, da to ni problem posameznih držav, ampak EU kot celote.

BRUSELJ - Ofenziva EU proti ameriškemu spletnemu velikanu

Googlu 6 milijard globe?

Komisarka za konkurenco Margrethe Vestager ga obtožuje zlorabe monopolnega položaja

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj po petih letih preiskave sprožila ofenzivo proti ameriškemu spletnemu velikanu Google zaradi zlorabe prevladujočega položaja pri storitvah spletnega iskanja. Komisija je Googlu poslala obvestilo o nasprotovanju zaradi zlorabe prevladujočega položaja na trgih splošnih storitev spletnega iskanja v EU, na Norveškem, v Islandiji in Liechtensteinu s sistematičnim dajanjem prednosti lastni storitvi za primerjavo cen Google Shopping v splošnem iskalniku.

Google Shopping ima na zaslonu vidnejše mesto kot ostali zadetki, zato lahko umetno preusmeri promet od konkurenčnih storitev za primerjavo cen in ovira njihovo možnost, da konkurirajo na trgu. Komisija ocenjuje, da Google s tem krši protimonopolna pravila EU, saj zavira konkurenco in inovacije ter škoduje potrošnikom. Ameriški velikan ima deset tednov časa za odziv, pri čemer lahko za prosi za formalno zaslišanje. Na podlagi njegovega odziva bo komisija odločila o

nadaljnjem ukrepanju, je povedala evropska komisarka za konkurenco Margrethe Vestager.

Preiskava lahko privede do globe več kot šest milijard dolarjev, saj je v skladu z evropskimi pravili za varstvo konkurence kršitelju zagrožena kazen do deset odstotkov letnih prihodkov, ki so v Googlovem primeru lani znašali 66 milijard dolarjev.

Poleg tega je komisija sprožila ločeno protimonopolno preiskavo Googlovega ravnanja v povezavi z mobilnim operacijskim sistemom Android zaradi suma omejevanja konkurence in zlorabe prevladujočega položaja na področju operacijskih sistemov, aplikacij in storitev za pametne mobilne naprave. Google od leta 2005 usmerja razvoj sistema Android, ki je odprtokodni sistem, tako da ga lahko uporablja in razvija kdor koli. Večina proizvajalcev pametnih telefonov in tablic pa Android namešča v kombinaciji z Googlovimi aplikacijami in storitvami, kot je na primer Google Play Store, pri čemer z

Googlom sklepajo sporazume za pridobitev pravice do namestitve teh aplikacij.

Komisija nadaljuje tudi preiskavo drugih vidikov Googlovega ravnanja, kot so dajanje prednosti drugim lastnim specializiranim storitvam, na primer pri iskanju hotelov ali letov. Google ima na trgu spletnega iskanja v nekaterih članicah EU več kot 90-odstotni tržni delež, v ZDA pa 70-odstotnega.

Odločitev za postopek proti ameriškemu internetnemu velikanu je pomembna tako z vidika pogajanj o čezatlantskem trgovinskem sporazumu kot v sklopu prizadevanj EU za vzpostavitev enotnega in konkurenčnega evropskega digitalnega trga.

V Googlu so ukrepe Bruslja zavržli kot zgrešene. Čeprav je Google najpogosteje uporabljan iskalnik, lahko ljudje danes do informacij dostopajo na številne različne načine, tako da so očitki glede oškodovanih potrošnikov in tekmecev zgrešeni, menijo v kalifornijskem podjetju. (STA)

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.00 Tv Kocka: Kakor napravi stari, je zme-rom prav **20.30** Deželni Tv Dnevnik **20.50** Alpe Jadran, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Show: La prova del cuoco **14.05** Torto o ragione? La macchina della verità **14.40** Torto o ragione? Il verdetto finale **16.00** La vita in diretta **18.50** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi (v. F. Insinna) **21.15** Nad.: La dama velata **23.25** Aktualno: Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.10** Nad.: Streghe **8.30** Nad.: Il tocco di un angelo **10.00** 13.30 Rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30, 23.50 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Ghost Whisperer **17.00** Serija: Cold Case **18.00** Šport **18.50** Serija: Blue Bloods **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.10** Virus – Il contagio delle idee **0.05** Obiettivo Pianeta

RAI3

6.30 Rassegna Stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **12.00** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik in vreme **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **14.50** Rubrike **15.10** Nad.: Terra Nostra **15.55** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **20.00** Blob **20.15** #Tre3 **20.35** Nad.: Un posto al sole

21.10 Film: Joe (dram.) **23.15** Nad.: Scandal

RAI4

11.40 Heroes **12.25** 18.00 Robin Hood **13.15** 18.50 Andromeda **14.00** 20.20 Star Trek Enterprise **14.50** 90210 **15.35** Heartland **16.20** Joan of Arcadia **17.10** Novice **17.15** Streghe **19.35** Stargate Atlantis **21.10** Teen Wolf **21.50** Supernatural **22.30** Orange Is the New Black **23.25** Weeds

RAIS

14.20 Capolavori della natura **15.15** I grandi fenomeni della natura **16.10** Cinque buoni motivi **16.15** Museo Italia: Uffizi **17.10** Art of Spagna **18.05** Novice **18.10** 20.45 Memo – L'agenda culturale **18.40** I giardini più belli del mondo **19.45** Le meraviglie dell'art nouveau **21.15** Petruška **21.20** Glasba: Stravinsky, Beethoven, Prokofiev **22.45** Petruška **23.15** David Letterman Show

RAI MOVIE

14.15 Film: Il giorno della vendetta (western) **15.55** Film: Crociera fuori programma (kom.) **17.30** Novice **17.35** Film: Pistaaa... arriva il gatto delle nevi (kom.) **19.20** Film: Il conte Tacchia (kom.)

21.15 Film: A proposito di Schmidt (dram., '02, i. J. Nicholson, H. Davis) **23.20** Movie.Mag **23.55** Film: The Others (triler, '01, i. N. Kidman)

RAI PREMIUM

11.05 Nad.: Un posto al sole **12.10** Nad.: Medicina Generale **13.05** 19.25 Nad.: Terra Nostra **14.00** Serija: Sule tracce del crimine **15.55** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **16.00** Nad.: Capri **17.05** Nad.: Legami **17.45** Novice **17.50** Nad.: Batticuore **18.35** Nad.: La signora in rosa **20.20** Nad.: Un medico in famiglia **21.20** Serija: Il commissario Manara **23.15** Serija: Close to Home – Giustizia ad ogni costo

RETE4

6.40 Serija: Miami Vice **8.45** Nad.: Cuore ribelle **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg Distretto 21 **16.35** Serija: Walker Texas Ranger **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte

21.15 Film: John Q (dram., '01, i. D. Washington) **23.45** Film: Michael Clayton (dram., '07, i. G. Clooney)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.45** Uomini e donne **16.10** Amici fase serale **16.20** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.30** Igra: Avanti un altro **20.40** Show: Striscia la notizia – La voce dell'indecenza **21.00** UEFA Europa League **23.00** UEFA Europa League – Speciale **0.15** Supercinema

ITALIA1

6.45 Risanke **8.20** Nad.: Una mamma per amica **11.10** Nad.: The O.C. **12.05** Cotto e mangiato **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Šport **13.55** Nan.: Simpsonovi **14.45** Serija: The Big Bang Theory **15.10** Serija: Merlin **16.10** Serija: The Vampire Diaries **17.05** Nan.: Love Bugs **17.35** Serija: Dr. House – Medical Division **19.00** Fattore umano **19.30** Notorius **19.55** Serija: N.C.I.S. – Miami **21.10** Le Iene Show

IRIS

13.40 Film: La dottoressa ci sta col colonello (kom., It., '80) **15.25** Film: Nella sua pelle (kom.) **17.20** Film: Con quale amore, con quanto amore (kom., It., '69) **19.10** Serija: Supercar **20.05** Serija: A-Team **21.00** Film: Parla con lei (dram., Šp., '02) **23.20** Film: Son de mar (dram., '01)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** 19.55 Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **15.10** Serija: Il commissario Maigret **17.00** Nad.: Amare per sempre **18.00** Serija: Il commissario Cordier **20.30** 0.15 Otto e mezzo **21.10** Servizio Pubblico

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.15** Chef per un giorno **9.10** I menù di Benedetta **11.00** 19.00, 20.05 Cuochi e fiamme **12.00** Nad.: Amare per sempre **13.00** 21.10 Nad.: Grey's Anatomy **16.00** Cambio moglie **18.55** Dnevnik **0.50** La mala educaxxion

TELEQUATTRO

7.00 7.30 Sveglia Trieste! **8.30** 13.00 Dodici minuti con Cristina **12.40** Le ricette di Giorgia **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 18.55, 23.30 Trieste in diretta **20.00** Qua la zampa **20.05** Happy Hour **21.00** Ring

LAEFFE

12.55 17.35 Chef Sara in Europa **13.50** 19.30 Attraverso una lente **14.30** 18.30 Il

cuoco vagabondo **15.30** Città nascoste **16.35** David Rocco: Dolce Amalfi **19.45** Novice **20.10** Racconti dalle città di mare

21.05 Film: Ubriaco d'amore (rom., '02) **22.50** Nad.: Quando ritornano

CIELO

12.00 13.15 MasterChef USA **14.15** 15.15 MasterChef Australia **16.15** 18.15 Fratelli in affari **17.15** Buying & Selling **19.15** 19.45 Affari di famiglia **20.15** Top 20 Funniest

21.10 Film: Obsessed – Passione fatale (triler, '09, i. Beyoncé)

DMAX

12.30 Container Wars **13.20** 20.20 Rimozione forzata **14.10** 18.35 Affare fatto! **15.05** Come andrà a finire? **15.55** Turtleman **16.50** 22.00 Affari a quattro ruote **17.45** Airport Security **19.30** Banco dei pugni **20.20** Cattivissimi amici **21.10** Top Gear

SLOVENIJA1

6.00 Kultura **6.05** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.20** 18.25 Kviz: Vem! **11.10** Nad.: Mi se mamo radi **12.00** Turbulenca **12.25** Kaj govoriš? = So vakeres? **12.40** Evropski magazin **13.00** 15.00, 17.00, 18.50, 22.35 Poročila, športne vesti, vreme **13.30** Odkrito **14.20** Slovenski utrinki **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** 18.10 Risanke in otroške serije **15.50** Nad.: V boju s časom **16.15** Točka preloma **17.30** 0.30 Ugriznimo znanost **17.55** Novice **18.00** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tarča **21.30** Prava ideja! **22.00** Odmevi **23.05** Osmi dan **23.35** Panoptikum

SLOVENIJA2

6.00 9.50, 0.00 Zabavni infokanal **7.00** Risanke in otroške odd. **8.05** Kviz: Male sive celice **8.50** Infodrom **9.00** Odprta knjiga **10.15** Dobro jutro **12.50** Točka **13.45** Blešica **14.25** Dok. serija: Osmi dan proti kristjanom **15.25** Glasnik **15.50** Mostovi – Hidak **16.20** Dok. film: Gudurica, Evropa v malem **17.10** Pričevalci **19.05** 23.20 Točka **19.50** Žrebanje Deteljice **19.55** Dok. film: Odsev zmage **21.00** Nogomet: evropska liga, četrtfinale, Dinamo – Fiorentina, prenos **22.50** Avtomobilnost

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** 23.50 Čezmenja Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** 22.15 Avtomobilizem **14.45** Nad.: Darovi narave **15.15** Najlepše besede **15.50** 16.50 Ciak Junior **16.20** Dok. odd.: K2 **17.20** Webolution **18.00** 22.50 Izostritev **18.35** 23.45 Vreme **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Dogodki **19.45** Glasba zdaj **20.00** City Folk **20.30** Film: Zaseda v savani (pust.) **23.20** Sledi

POP TV

7.00 Risane in otroške serije **8.05** 10.00, 11.10, 12.20 Tv prodaja **8.20** 17.20 Nad.: Moje srce je tvoje **10.15** 16.00 Nad.: Zaljubljen do ušes **11.25** 15.00 Nad.: Dubrovniška zora **12.35** Serija: Lepo je biti so-sed **13.35** 20.00 MasterChef Slovenija **17.00** 18.55, 22.25 Novice in vreme **21.20** Serija: Epilog **23.00** Serija: Na kraju zločina – Miami

IRIS

Četrtek, 16. aprila
Iris, ob 21. uri

Parla con lei

Španija 2003
Režija: Pedro Almodovar
Igrajo: Javier Camara, Dario Grandinetti, Lenor Watling, Rosario Flores in Geraldine Chaplin

Benigno je mladi medicinski asistent, ki v kliniki skrbi za plesalko Alicia, lepo dekle, ki je po nesreči padla v komo iz katere se ni več prebudila. Bolničar se s časom v onemoglo pacientko zaljubi in ji dan za dnem pripoveduje o življenju, dogodivščinah, občutkih in vsemu kar se mu dogaja. V kliniki El Bosque se je namreč čas ustavil in združil Benignovo usodo z usodo drugega moškega, Marca, čigar dekle Lydia, po poklicu bikoborka prav tako negibno leži v sosednji sobi. Življenja vseh štirih likov vodi v vse smeri, preteklosti, sedanjosti in nepričakovani prihodnosti. Almodovarjev film si je leta 2003 zagotovil oscarjevo nagrado za najboljši scenarij.

KANAL A

7.00 18.00, 21.20 Svet **7.50** Risanke **8.55** 11.40 Serija: Odvetnik z ulice **9.45** Pazi, kamera! **10.30** 12.30, 12.45 Tv prodaja **10.45** Serija: Kamp razvajencev **13.00** 16.15 V živo iz hiše Big Brother **13.30** 17.05 Serija: Komisar Rex **14.30** Film: Pomoč za Božička (kom.) **16.35** 18.55 Serija: Goldbergovi **19.30** Film: Ameriška pita (kom., '99) **21.30** Big Brother **23.00** Film: Elitna ekipa (akc.)

PLANET TV

10.55 Nad.: Moja družina **11.40** Tv prodaja **12.10** Nan.: Zasebna klinika **13.05** Nad.: Sulejman Veličastni **14.15** Ellen **15.15** Nan.: Allo allo **16.00** 21.00 Bar **17.00** Nan.: Havaji 5.0 **18.00** Nan.: Talenti v belem **18.55** Danes **20.00** Nad.: Ena zlahtna storija **22.00** Ta teden z Juretom Godlerjem **23.35** Nan.: Lov na osumljenca **23.30** Bar doma

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena, Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena, Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena, Glasbeni magazin; 11.00 Studio D; 12.15 Pesem morja, zemlje in ljudi – Barokovlje nekoč in danes; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 14.40 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Music box; 17.30 Odprta knjiga: Natalia Ginzburg: Družinski besednjak – 19. nad., sledi Music box; 18.00 Kulturne diagonale: Dvignjena zavesa, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Dobra zgodba; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.15 Pregled prireditev; 10.00 RK svetuje; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Ob enajstih; 11.45 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Poslovne informacije; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 16.30 Planiški vodnik; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Filmofil; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Glasbeni abonma; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Od glave do rapa; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Anteprima classifica; 11.00, 18.00 Cultura e società; 11.35 Playlist; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 Punto e a capo; 13.35 Ora musica; 14.00, 21.30 Mi ritorni in mente; 14.35 Glasba; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 18.35 Nel paese delle donne; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 Glasba; 22.00 Extra extra extra; 23.00 Tutti i topi vogliono ballare; 0.00 Nottetempo.

VREDNO OGLEDA

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: http://www.primorski.eu/

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015
230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

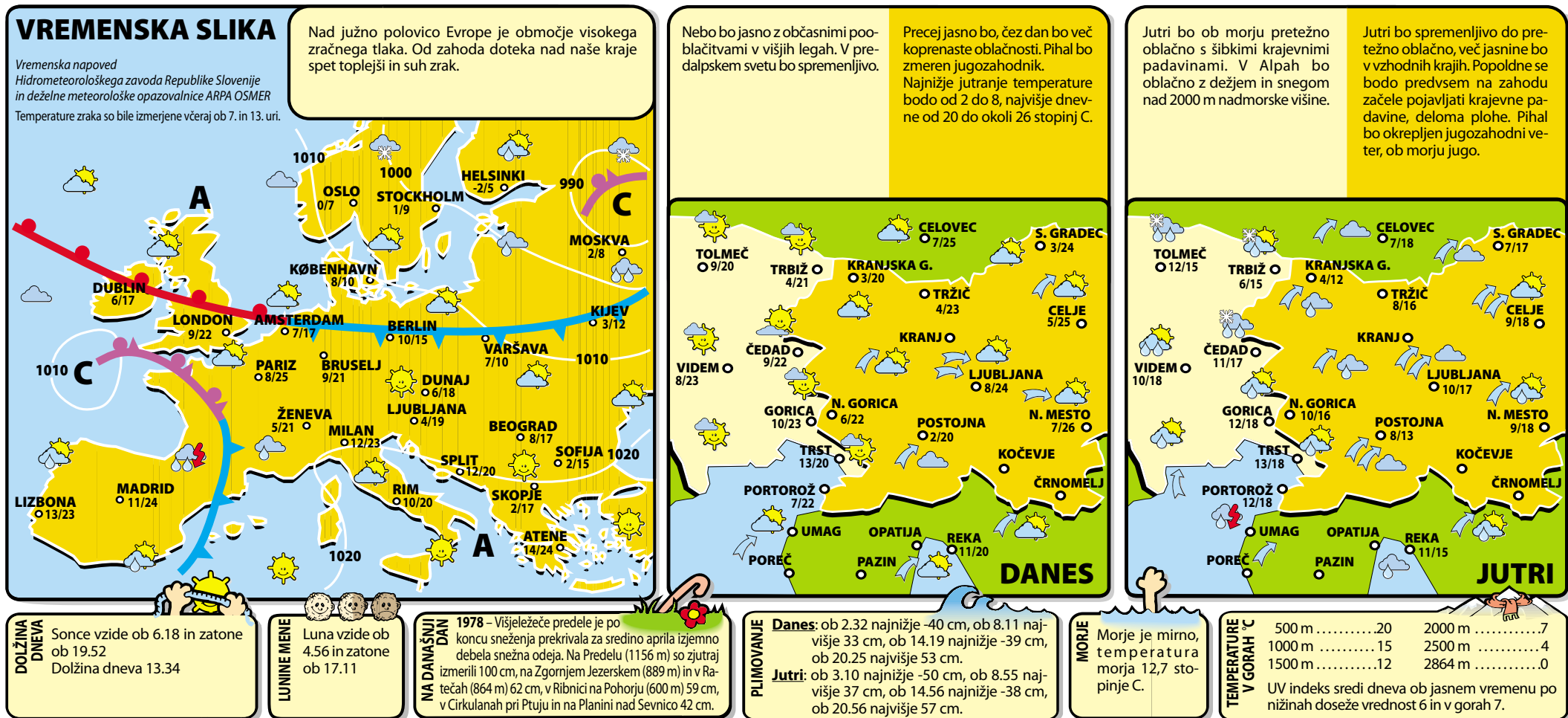
v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v tujini in v zvezi s tem.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v
kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vra

James Bond v boj proti minam

NEW YORK - Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je v torek imenoval britanskega igralca Daniela Craiga na položaj globalnega zagovornika odprave min in eksplozivnih nevarnosti. Craig, ki je zaslovel v filmu o Jamesu Bondu, je prvi s tem položajem. Ban Ki Moon se je Craigu zahvalil, da je bil pripravljen sprejeti nalogo uresničevanja vizije ZN za svet brez min in drugih eksplozivnih ostankov vojn. Craig bo to počel najmanj tri leta. »Skupaj z obiskovalci kinodvoran po svetu sem bil vedno na robu sedenja, ko sem gledal kako James Bond onesposablja tempirane bombe,« je dejal Ban in dodal, da je še bolj navdušen, ker se je Craig odločil, da bo uporabil svojo zvezdniško slavo za plemenit cilj uničenja min.

Študija: Pri ločencih več srčnih napadov

NEW YORK - Ameriški raziskovalci so ugotovili, da obstaja pri ločencih večje tveganje za srčne napade, kot pri pari, ki so ostali poročeni. Izsledki so tudi pokazali, da je ločitev hujše prizadela ženske, pri čemer je morebitna ponovna poroka le komajda zmanjšala povečano tveganje za napad. Študija, ki jo je objavila revija Circulation, kaže, da kronični stres, povezan z ločitvijo, dolgoročno vpliva na telo. Raziskovalci so spremljali 15.827 ljudi, britanska fundacija za srce pa je pozvala k dodatnim raziskavam.

NIZOZEMSKA Vlado tožijo radi podnebnih sprememb

HAAG - Okoljski aktivisti na Nizozemskem tožijo vlado, ker svojih državljanov ni zaščitila pred podnebnimi spremembami. Skupinsko tožbo je vložilo skoraj 900 Nizozemcev, katerih cilj je oblasti prisiliti k hitrejšemu zmanjševanju toplogrednih emisij, poroča britanski BBC. Prva obravnava je potekala v torek v Haagu.

Kot piše BBC, je to prvi primer v Evropi, da skuša skupina državljanov svojo državo prisiliti, da prevzame odgovornost za nezadostno ukrepanje v boju proti globalnemu segrevanju. Slo naj bi obenem za prvi primer na svetu, da kot pravno podlago za zaščito ljudi pred podnebnimi spremembami navajajo človekove pravice, poleg domače zakonodaje.

Aktivisti sodišče pozivajo, da naj nizozemski vladi naloži vsaj 40-odstotno zmanjšanje toplogrednih emisij do leta 2020 v primerjavi z letom 1990. Terjajo tudi priznanje, da bo globalno segrevanje ozračja za več kot dve stopinji Celzija vodilo v kršitev temeljnih človekovih pravic po vsem svetu.

EU se je zavezala k zmanjšanju izpustov ogljikovega dioksida za 40 odstotkov do leta 2030, medtem ko ZDA obljubljajo 26- do 28-odstotno zmanjšanje do leta 2025. Analitiki svarijo, da te zaveze, dane pred ključno decembrsko podnebno konferenco v Parizu, niso dovolj, da bi ustavile rast globalnih temperatur na mednarodno dogovorjeno mejo dveh stopinj Celzija.

Nekateri skeptiki trdijo, da je grožnja globalnega segrevanja pretirana, velika večina znanstvenikov pa soglaša, da toplogredne emisije segrevajo atmosfero še bolj, kot so pričakovali in ocenjujejo, da bi to lahko imelo katastrofalne posledice za človeštvo. Kljub temu poznavalci niso prepričani, ali bo nizozemsko sodišče spodobno in pripravljeno razsojati v zadevi.

BRUSELJ - Evropska priznanja za spomeniška območja Bolnišnici Franji znak evropske dediščine

BRUSELJ - V Bruslju so sinoči podelili posebno priznanje na kulturnem področju, imenovano znak evropske dediščine. Med šestnajstimi prejemniki je tudi Partizanska bolnišnica Franja, so sporočili s stalnega predstavništva Slovenije pri EU. Namen podeljevanja znaka evropske dediščine je krepitev občutka evropske pripadnosti državljanov, zlasti mladih, na podlagi skupnih vrednot, evropske zgodovine in kulturne dediščine, krepitev spoštovanja nacionalne in regionalne razlikosti ter krepitev medkulturnega dialoga.

V ta namen znak poudarja simbolno vrednost in večja prepoznavnost spomeniških območij, ki so imela pomembno vlogo v zgodovini in

kulturi Evrope oziroma pri oblikovanju EU.

Med preostalimi prejemniki znaka evropske dediščine so westfalski mir, središče antičnih Aten, opatija Cluny, hiša »očeta Evrope« Roberta Schumana v Franciji, ladjedelnica v Gdansku, rojstni kraj gibanja Solidarnost, portugalska listina o odpravi smrtnih kazni iz leta 1867 in knjižnica na univerzi v portugalski Coimabri, ustanovljena v srednjem veku.

Podelitve sta se v imenu prejemnice priznanja udeležili direktorica Mestnega muzeja Idrija Ivana Leskovec in kustosinja Milojka Magajne, kot predstavnik Slovenije pa veleposlanik pri EU Rado Genorio s soprogo. (STA)

BALKAN - Med Hrvaško in Srbijo Čeh razglasil svojo državo

ZAGREB - Češki politik Vid Jedlička je na zahodnem bregu Donave med Hrvaško in Srbijo razglasil suvereno državo Svobodna republika Liberland. Na spletni strani Liberland.org je s tem oklical najmanjšo državo na Balkanu, ki po njegovem mnenju leži na nikogaršnji zemlji. Gre za sedem kvadratnih kilometrov površine na skrajnem severovzhodu Hrvaške ob Donavi.

Jedlička, samooklicani predsednik Liberlanda, je novo državo v hrvaški Baranji, na območju, ki je na nekaterih zemljevidih označeno kot Gornja Siga, razglasil v ponedeljek. Najbližje hrvaško naselje je Zmajevac, kjer večinoma živijo Madžari, na nasprotnem levem bregu Donave pa je srbsko mesto Bački Monoštor, kjer je večinsko hrvaško prebivalstvo.

Kot je pojasnil Jedlička, je njegova država nastala v skladu z mednarodnim pravom, ker je ustanovljena na nikogaršnji zemlji, ki je med razmejitvijo nista zahtevali ne Hrvaška ne Srbija. Tako je po njegovih besedah nastala država, ki je po površini ozemlja tretja najmanjša suverena država v Evropi, za Vatikanom in Monakom. Jedlička pričakuje, da bosta Liberland prva priznala Zagreb in Beograd.

Oblikoval jo je po vzoru Hongkonga in Liechtensteina, moto države pa je »Živi in pusti drugim živeti«. Samooklicani predsednik si želi, da bi v Liberlandu živel družba poštenih ljudi, ki jim državna administracija ne bo grenila življenja z različnimi prepovedmi in nepotrebnimi davki. Izobesil je tudi zastavo svoje države, ki že ima ustavo in zakone. Uradni jezik je češki. Ljudi je pozval, naj zaprosijo za državljanstvo, ki ga pogojuje s tem, da niso komunisti, neonacisti in skrajneži ali obsojeni težkih kaznivih dejanj.

Hrvaška in Srbija sta v sporu glede meje ob Donavi. Medtem ko Hrvaška vztraja, da je treba mejo urediti na podlagi katastrskih občin, Srbija trdi, da mora mejna črta iti po sredini struge Donave.

Na srbskem bregu Donave je približno 10.000 hektarjev zemljišč, ki so vpisane v hrvaške katastrske knjige, medtem ko je ob hrvaškem nabrežju reke približno 3000 hektarjev, ki so del srbskih katastrskih občin. Glede na hrvaške vires naj bi Jedlička Liberland razglasil na delu srbskih katastrskih občin v hrvaški Baranji. (STA)